

မဟာစည်နာယက
အဂ္ဂမဟာကမ္မာနာစရိယ၊ အဘိဓယဟာရွှေဂျာ

လဒ္ဓမ္မရုပါရိပ်သာဓရာတော်
အရှင်ကျေလူလာဘိဝံသ
ရေးသားစီရင်အပ်သော
နိတိကျော်းလာ
အတိဖုန်းနှင့်
အတိဖုန်းနှင့်
ဓမ္မပဒေသ

သာသန - ၂၁၁၃ ကောဇ် - ၁၃၇၁ ခရိုင် - ၁၀၀၀

ဤစာအူပို့မှာ သီကောင်းစရာ
ဆောင်ပုဒ်များ

- အလိုကြီးသူ၊ လောဘထူ၊ ရယူတရားမဟုတ်ပေ။
အလိနည်းပါး၊ ရှုမှတ်ပွား၊ ရြှားတရားပေ။
- ဓားနိုင်သည်မှ၊ ငါးလှတ်မျှ၊ ရွှေ့ချသုံးဆောင်ရာ။
- သစ်ပင်ရိပ်ထက်၊ မိဘရိပ်ဟာ၊ ပို၍သာ၊ မှန်စွာချမ်းသာသည်။
မိဘရိပ်ထက်၊ ဆရာရိပ်ဟာ၊ ပို၍သာ၊ မှန်စွာချမ်းသာသည်။
ဆရာရိပ်ထက်၊ မင်းအရိပ်ဟာ၊ ပို၍သာ၊ မှန်စွာချမ်းသာသည်။
မင်းအရိပ်ထက်၊ တရားရိပ်ဟာ၊ ပို၍သာ၊ မှန်စွာချမ်းသာသည်။
- မိဘနှစ်ဖြာ၊ အိမင်းလာ၊ ပြန်ကာလုပ်ကျွေးကြလိမ့်မည်။
မိဘတို့မှာ၊ ပြုဖွယ်ရာ၊ ကူကာလုပ်ပေးကြလိမ့်မည်။
မျိုးရိုးစဉ်လာ၊ ရည်မြင်ကြာ၊ တည်ရာပြကြပေလိမ့်မည်။
မွေခံထိုက်ရာ၊ ကျင့်ဖွယ်ရာ၊ ကျင့်ကမွေခံကြလိမ့်မည်။
လွယ်လွန်သောခါ၊ လွှာဖွယ်ရာ၊ လွှာကမွှေဝေကြလိမ့်မည်။

မဟာဓည်နာယက
အဂ္ဂမဟာကမ္မဌာနာစရိယ၊ အဘိဓာတ်ဟာရွှေ့ရ

သဒ္ဓမ္မရုပ်သီရိပိသာဆရာတော်
အရှင်ကျေလွှာဓာတ်ဘဏ်
ရေးသားစီရင်အဖိုး
နိုဝင်ကျော်းမော
အတိပုထိနှင့်အတိတွေ
ဓမ္မပဒေသ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

၂၀၁၀- ခုနှစ် အနေပါရိလ

ဧပြီ-၂၀၀၀

တန်ဘိုး -

ရန်ကုန်ဖြူ၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန

သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ထွန်ကြားရေးဗျား

ဦးဝင်းနိုင် (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၃၈၄၃/၀၂၄၅)က ထုတ်ဝေ၍

ဦးသိန်းထွန်း (၀၄၈၂၂)၊ သိန်းထွန်းအော့ဖိဆက်

အမှတ်-၅၀/၅၂၊ ဒရိုးသိရိုလမ်း၊ ကျောက်ဖြောင်း

တာဖွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မှ ပုံနှိပ်သည်။

ဗုဒ္ဓံ - ၅၇၂၀၅၆

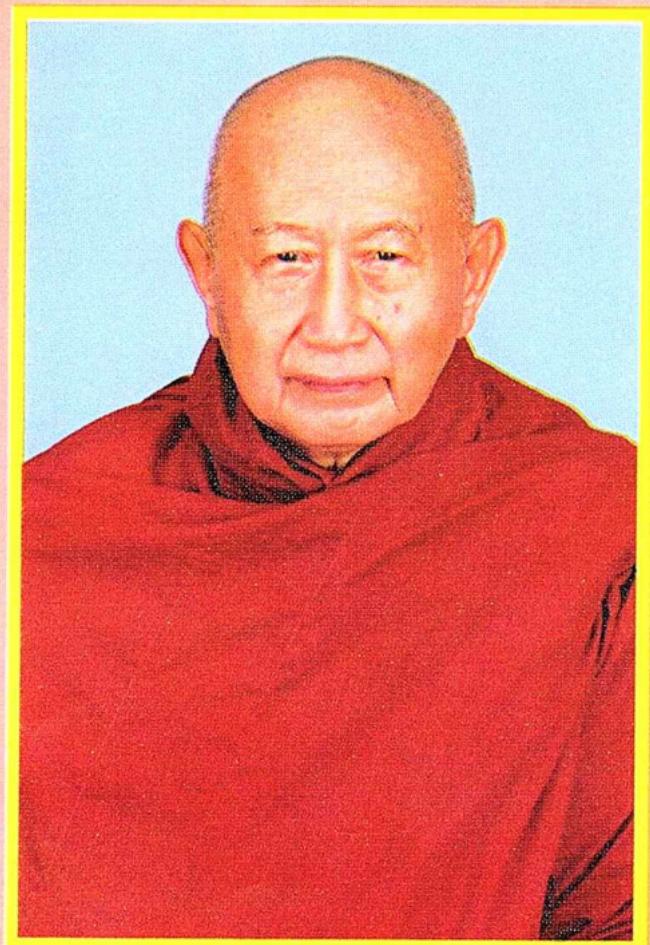
ဖြန့်ချိရေး

ဒု-ပိုလ်များကြီး တင်အောင် (လေ-ပြိုး) (၀၃၃၆၆)

သွေ့ဖွေရုံသိစာပေ၊ အမှတ်-၇၅၊ ဒေသရာဇ်မောင်း

မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိသည်။

ဗုဒ္ဓံ- ၀၁-၆၆၁၅၉၉၇၅၆၆၀၅၅၆

သဒ္ဓမ္မရုပ်သာပဏ္ဍနနာယာကဆရာတော်
အဂ္ဂမဟာကမ္မာတနာစရိယ
အဘိဓဝမဟာရဋ္ဌဂရါ
ဘဒ္ဒန္တကုလွှာတော်

မာတိကာ

၁။	ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စ၊ သိကောင်းစရာ	၁
၂။	အရေးကြီးမ၊ သဘောအမှန်ကိုသိကြရ	၃
၃။	သူယုတ်လက္ခဏာ ရှောင်ကြဉ်ရာ	၅၂
၄။	အလိုဂိုအပ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်လေးဖြာ	၂၂
၅။	ပညာရိဟု သိနိုင်ဖွယ်ရာ အကိုးသုံးဖြာ	၃၂
၆။	အကြွင်းထားရာ မထားရာ ဤသုံးဖြာ	၄၁
၇။	အတူမရိပါ ဤလေးဖြာ	၅၁
၈။	အရိပ်ငါးဖြာ တရားရိပ်က ပိုချမ်းသာ	၆၂
၉။	ဖြည့်ဖြည့်ပြုပါ ဤငါးဖြာ	၇၁
၁၀။	ဒနီးမြတ်အကို ဤရှစ်ဖြာ	၈၁
၁၁။	ပျင်းရှိသူမှာ အပြစ်ခြောက်ဖြာ	၈၈
၁၂။	ချစ်ဆေး မှန်းဆေး စသည်လေးဖြာ သိဖွယ်ရာ	၉၉
၁၃။	ပယ်ရှားဖွယ်ရာ မကောင်းသည့် သဘောတရားလေးဖြာ	၁၀၈
၁၄။	ပျက်စီးတတ်ပါ ဤလေးဖြာ	၁၁၅
၁၅။	အစစ်လေးဖြာ သိကောင်းစရာ	၁၂၃

ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ သီကောင်းခရာ

လောကထဲ၌ ဖြစ်လာကြရသူတို့သည် ရဟန်းရင်လူ
 မည်သူမဆို မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သည့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာ
 တစ်ခုခုတော့ ရှိကြရပေသည်။ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်သည့်
 ပစ္စည်းဥစ္စာ တစ်ခုခု မရှိပါက ပရိသတ်အလယ် မတင့်
 တယ်ဘဲ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ထို့ကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာ
 များက ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် မိမိတို့ ပိုင်ဆိုင်သည့် ကိုယ်ပိုင်
 ပစ္စည်း င့်မျိုးကို ဖွင့်ပြု ဖော်ပြထားကြပေသည်။

၁။ ကျစိန် ဓန ရူပံ = အမျိုးသမီးတို့၏ ကိုယ်
 ပိုင်ဥစ္စာသည် အဆင်း
 လှုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၂။ ပုရိသာန် ဓန ဝိဇ္ဇာ = အမျိုးသားတို့၏ ကိုယ်
 ပိုင်ဥစ္စာသည် အတတ်
 ပညာ ဖြစ်ပေသည်။

J   သန္တမ္မရုံသီရိပ်သာဆရာတော်

- ၃။ ဘိက္ခာနံ ဓနံ သီလံ = ရဟန်းတော်တို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စသည် သီလံ ဖြစ်ပေသည်။
- ၄။ ရာဇာနံ ဓနံ ဗလံ = အစိုးရမင်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စသည် စစ်သည် စိုလ်ပါများနှင့် ပြည့်စုံခြင်းအား ဖြစ်ပေသည်။
- ၁။ အမျိုးသမီးတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စသည် အဆင်းလှခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟုဆိုရန် အမျိုးသမီးတို့မှာ အားအစွမ်း ၅-မျိုးရှိသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

(သံ-J/၄၄၃)

- (၁) ရူပ ဗလံ = ရပ်ရည်အဆင်း လုပတင့်တယ် ခြင်း အားအစွမ်း
- (၂) ကောက ဗလံ = ပစ္စည်းဥစ္စ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်း အားအစွမ်း
- (၃) ဉာတိ ဗလံ = ဆွဲမျိုးဉာတိမိဘများ ပြည့်ပြည့် စုံစုံခြင်း အားအစွမ်း

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ

၃

- (၄) ပုဂ္ဂ ဗလံ = သားသမီးများနှင့် ပြည့်စုစွဲး အား
အစွမ်း
- (၅) သီလ ဗလံ = အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုစွဲး အား
အစွမ်းဟူ၍ ၅-မျိုးရှိပေါ်သည်။

ထိအားအစွမ်း ၅-မျိုးတို့တွင် ရုပ်ဖလံ = ရပ်ရည်
အဆင်း လုပ်တင့်တယ်ခြင်း အားအစွမ်းသည် ၁-နံပါတ်
အားအစွမ်းပင် ဖြစ်ပေါ်သည်။ ထိရပ်ရည်အဆင်း လုပ်
တင့်တယ်ခြင်း အားအစွမ်းကိုပင် နိတိကျမ်းဆရာများက
အမျိုးသမီးတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စဖြစ်သည်ဟု ဖွင့်ပြု ဖော်
ပြကြခြင်း ဖြစ်ပေါ်သည်။

အမျိုးသမီးတို့သည် မိမိတို့၏ အဆင်းလုပ်ခြင်း
သည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စဖြစ်သည်ဟု သိကြသည့်အားလုံး
စွာ အမျိုးသားတို့ထက်ပို၍ အဆင်းလုပ်တင့်တယ်ခြင်းကို
ပြပြင်ကြရပေါ်သည်။ လုပ်တင့်တယ်သည့် အဝတ်တန်
ဆာများကို ဝတ်ဆင်ကြရပေါ်သည်။ ရေးပညာရှိများက
အဝတ်တန်ဆာအမျိုးမျိုးတို့တွင် သီလသည် အကောင်း
ဆုံး ဝတ်ဆင်စရာ တန်ဆာတစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု
ဖော်ပြထားကြပေါ်သည်။ ထိုကြောင့် အမျိုးသမီးတို့သည်

အခြားသော အဝတ်တန်ဆာများတို့ထက် သီလ အဝတ်
တန်ဆာကို ပို၍ဝတ်ဆင်ကြရပေသည်။

၂။ အမျိုးသားတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စသည် အတတ်ပညာ
ဖြစ်ပေသည်ဟုဆိုရ၌ အိမ်ထောင်ရှင် မိသားစု
တို့တွင် အိမ်ထောင်ဦးစီးဖြစ်သည့် အမျိုးသားများ
က သိပ္ပံပညာ၊ ဝိဇ္ဇာပညာ စသည့် အတတ်ပညာ
တစ်ခုခုကို မတတ်မြောက်ခဲ့သော် မိသားစုအား
လုံး အဖက်ဖက်က မပြည့်မစုံ ဖြစ်နေတတ်ကြ
ပေသည်။

အိမ်ထောင်ရှင်မိသားစုတို့တွင် အိမ်ထောင်ဦးစီး
ဖြစ်သည့် အမျိုးသားများက သိပ္ပံပညာ၊ ဝိဇ္ဇာပညာ စသည့်
အတတ်ပညာတစ်ခုခုကို ပြည့်စုစွာတတ်မြောက်ခဲ့သော်
မိသားစုအားလုံးတို့၏ ချမ်းသာစွာနေနိုင်ရေး၊ သားသမီး
တို့၏ အတတ်ပညာတတ်မြောက်ရေး၊ စီးပွားရေးများ
တိုးတက်ကြီးပွားရေးတို့သည် ပြည့်စုစွာကြမည် ဖြစ်ပေ
သည်။ ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက အမျိုးသားတို့
၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စသည် အတတ်ပညာဖြစ်သည်ဟု ဖွင့်ပြု
ဖော်ပြကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၅

၃။ ရဟန်းတော်များ၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာသည် သီလဖြစ်
ပေသည်ဟုဆိုရာ၌ သီလမရှိသော ရဟန်းတော်
များသည် သက်န်းရားပါးခြင်း၊ ဆွမ်းရားပါးခြင်း၊
ကျောင်းရားပါးခြင်း၊ ဆေးပစ္စည်းရားပါးခြင်းများ
ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။

သီလနှင့်ပြည့်စုံကြသော ရဟန်းတော်တို့သည်
သက်န်းပေါ်များခြင်း၊ ဆွမ်းပေါ်များခြင်း၊ ကျောင်းပေါ်များ
ခြင်း၊ ဆေးပစ္စည်းပေါ်များခြင်း၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
ပေါ်များခြင်းတို့နင့် ပြည့်စုံနေတတ်ကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သီလရှိသော ရဟန်းတော်တို့သည်
ပစ္စည်းလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံကြသောကြောင့် သီလသည်
ရဟန်းတော်တို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာဖြစ်သည်ဟု နိတိကျေး
ဆရာများက ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြကခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၄။ အစိုးရမင်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာသည် စစ်သည်
ဗိုလ်ပါများနှင့် ပြည့်စုံခြင်းအား ဖြစ်ပေသည်ဟုဆို
ရာ၌ စစ်သည်ဗိုလ်ပါများနှင့် မပြည့်စုံသည့် အစိုးရ
မင်းတို့သည် တိုင်းတစ်ပါးမင်းတို့၏ နှိပ်စက်ခြင်း

၆

သဒ္ဓမ္မရုပိနိပ်သာဆရာတော်

လူယက်ဖျက်ဆီးခြင်းတို့ကို ခံကြရသောကြောင့်
မိမိတို့၏ တိုင်းပြည့်နှင့် မိမိတို့၏ ဘာသာ သာသန
လူမျိုးများ အဖက်ဖက်က ဆုတ်ယုတ်သွားကြမည်
ဖြစ်ပေသည်။

စစ်သည်ပိုလ်ပါများနှင့် ပြည့်စုံကြသော အစိုးရမင်း
တို့သည် တိုင်းတစ်ပါးမင်းတို့၏ နိပ်စက်ခြင်း၊ လူယက်
ဖျက်ဆီးခြင်းတို့ကို မခံကြရသောကြောင့် မိမိတို့၏ တိုင်း
ပြည့်နှင့် မိမိတို့၏ ဘာသာ သာသန လူမျိုးများ အဖက်
ဖက်က ပြည့်စုံ၍ တိုးတက်လာကြမည် ဖြစ်ပေသည်။
ထိုကြောင့် အစိုးရမင်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာသည် စစ်
သည်ပိုလ်ပါများနှင့် ပြည့်စုံခြင်းအားဖြစ်သည်ဟု နိတိ
ကျမ်းဆရာများက ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြကခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုပိနိပ်သာဆရာတော်

အရေးကြံမှ သဘောအမှန်ကိုသိကြရ

ဤလူလောက် လူတို့၏ သဘောအမှန်ကို
သိဖို့ရာမှာ ခက်ခဲသောအရာတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။
လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ဤသူသည် ဖြူစ်
သော စိတ်သဘောထားရှိသူ၊ မဖြူစ်သော စိတ်
သဘောထားရှိသူဟု သိနိုင်ဖို့ရာမှာ ခက်ခဲသော အရာ
တစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် ရွှေငွေတို့၏ အကဲ
ကိုခတ်တတ်ဖို့ရာ ခက်သည်ထက် လူတို့၏ အကဲကို
ခတ်တတ်ဖို့ရာက ပို၍ခက်ပေသည်ဟု ဆိုရိုးပြုကြပေ
သည်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဖြူစ်၊ မဖြူစ်သော
စိတ်သဘောအမှန်ကို အရေးကြံလာသည့်အခါကျမှ
သိနိုင်ကြပေသည်။

ထိုကြောင့် လူတို့၏ သဘောအမှန်များကို အရေး
ကြံလာသောအခါကျမှ သိနိုင်ကြဖို့ရာ ပုဂ္ဂိုလ် င-မျိုး
တို့ကို နိတိကျမ်းဆရာများက ဖွင့်ပြ၊ ဖော်ပြထားကြပေ
သည်။

၈

သန္တမ္မရုံသီရိပ်သာဆရာတော်

- ၁။ ပေသနေ ဘစ္စံ = ကိစ္စတစ်ခုခုကို စေခိုင်း
သောအခါကျမှ စေခိုင်း
အပ်သော အလုပ်သမား
၏ သဘောအမှန်ကို သိ
ကြေရပေသည်။
- ၂။ ဘယာဂတေ ဗုဒ္ဓ။ = ဘေးရန်အန္တရာယ်များ
ကျရောက်လာသည့်အခါ
ကျမှ ဆွဲမျိုးသားချင်းတို့
၏ သဘောအမှန်ကို သိ
ကြေရပေသည်။
- ၃။ အပွဲကာသု မိဋ္ဌံး = ပစ္စည်းနည်းပါး မဲ့သွား
သောအခါကျမှ မိတ်ဆွဲ
များ၏ သဘောအမှန်ကို
သိကြေရပေသည်။
- ၄။ ဂိဘဝက္ခ ယေ ဒါရံ = ခံစားဖွယ်ရာ စည်းစိမ်
ဥစ္စများ ပျက်စီး ကုန်ဆုံး
သွားသောအခါကျမှ အိမ်
သူဇီးမယား၏ သဘော
အမှန်ကို သိကြေရပေသည်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ

၉

ဟူ၍ ၄-မျိုး ဖွံ့ဖြိုးပြ
ကြပေသည်။

၁။ ကိစ္စတစ်ခုခုကို စေခိုင်းသောအခါကျမှ စေခိုင်း
အပ်သော အလုပ်သမား၏ သဘောအမှန်ကို
သိကြရပေသည်ဟုဆိုရန် အကြောင်အခါ အလုပ်သမား
တစ်ဦးကို အလုပ်တာဝန်ပေး၍ မစေခိုင်းရသေးပေါ့
ထိအခါ ထိအလုပ်သမား၏ စိတ်သဘောထား ဖြူစင်မှူး
မဖြူစင်မှူး၊ အလုပ်ကျမ်းကျင်မှူး မကျမ်းကျင်မှူး စသည့်
သဘောအမှန်ကို မသိကြရသေးပေ။

အကြောင်အခါ အလုပ်သမားတစ်ဦးကို အလုပ်
တာဝန်ပေး၍ စေခိုင်းလိုက်၏။ ထိအခါကျမှ ထိအလုပ်
သမား၏ စိတ်သဘောထား ဖြူစင်မှူး မဖြူစင်မှူး အလုပ်
ကျမ်းကျင်မှူး မကျမ်းကျင်မှူး စသည့် သဘောအမှန်ကို
သိကြရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကိစ္စတစ်ခုခုကို စေခိုင်း
သောအခါကျမှ စေခိုင်းအပ်သော အလုပ်သမား၏
သဘောအမှန်ကို သိကြရပေသည်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေ
သည်။

၂။ ဘေးရန်အန္တရာယ်များ ကျရောက်လာသည့်အခါ
ကျမှ ဆွဲမျိုးသားချင်းတို့၏ သဘောအမှန်ကို
သိကြရပေသည်ဟုဆိုရာ၌ အကြောင်အခါ ဘေးရန်အန္တ
ရာယ်များ မကျရောက်မှု၍ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ကြရ၏။
ထိုအခါ ဆွဲမျိုးသားချင်းတို့၏ တကယ်ချစ်ခင်ကြောခြင်း
အကျိုးစီးပွားများ လိုလားခြင်းတို့ကို မသိနိုင်ကြပေ။

အကြောင်အခါ အသက်နှင့်စည်းစီမံဥ္တာတို့ပါ ပျက်
စီးစေနိုင်လောက်သည့် ဘေးရန်အန္တရာယ်များ ကျရောက်
လာ၏။ ထိုအခါကျမှုသာ ဆွဲမျိုးသားချင်းတို့၏ တကယ်
ချစ်ခင်ကြောခြင်း၊ အကျိုးစီးပွားများ လိုလားခြင်းတို့ကို
သိနိုင်ကြပေသည်။

အသက်နှင့်စည်းစီမံဥ္တာများ ပျက်စီးစေနိုင်လောက်
သည့် ဘေးရန်အန္တရာယ်များနှင့် တွေ့ကြုံရတော့မည့်
အခါ၊ ရှောင်ကွင်းလိုမရ တကယ်ပင် ဘေးရန်အန္တရာယ်
များနှင့် တွေ့ကြုံနေရသည့်အခါတို့၌ တကယ်ချစ်ခင်
ကြောမှု၊ အကျိုးစီးပွားများကို လိုလားမူ မရှိကြသော
ဆွဲမျိုးသားချင်းတို့သည် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ရှောင်ခွာ၍
သွားကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၁

တကယ်ချစ်ခင်ကြင်နာမှု၊ အကျိုးစီးပွားများကို
လိုလားမှ ရိုကြော်သော ဆွဲမျိုးသားချင်းတို့သည် မည်သည့်
ဘေးရန် အကြောင်းကြောင့်မှ ရောင်ခွာ၍သွားခြင်း မရှိ
ကြပါဘဲ သေအတူ ရှင်အတူ ချမ်းသာအတူ ဆင်းရဲအတူ
သာ နေထိုင်ကြ၍ ကူညီကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့်
ဘေးရန်အန္တရာယ်များ ကျရောက်လာသည့်အခါကျမှ
ဆွဲမျိုးသားချင်းတို့၏ သဘောအမှန်ကို သိကြရပေမည်
ဟု ဆိုရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

၃။ စီးပွားရွာများ နည်းပါးမွဲသွားသောအခါကျမှ မိတ်
ဆွဲများ၏ သဘောအမှန်ကို သိကြရပေသည်ဟု
ဆိုရ၍ အကြင်အခါ ပစ္စည်းရွာများ ပြည့်ပြည့်စုစု ရှိ
နေ၏။ ထိုအခါ မိတ်ဆွဲဖြစ်သူများသည် ချစ်ခင်ကြည်
ညိုသော အမူအရာတို့ဖြင့် ဝင်ထွက်သွားလာ ပေါင်းသင်း
ဆက်ဆံလျက် ရှိကြပေသည်။

အကြင်အခါ စီးပွားရွာများ ပျက်စီးသွား၍ ဆင်းရဲ
နွမ်းပါးသွား၏။ ထိုအခါ အကြောင်မိတ်ဆွဲဖြစ်သူတို့သည်
ဝင်ထွက်သွားလာ၍ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း မရှိကြ
တော့ပါဘဲ ရောင်ခွာ၍သွားကြ၏။ အကြောင်မိတ်ဆွဲဖြစ်သူ

၁၂ သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

တို့သည် စီးပွားဉာဏ်များ ပျက်စီး၍ နှမ်းပါးသွားပါသော
လည်း စီးပွားဉာဏ်များ ပြည့်စုံနေစဉ်ကကဲ့သို့ပင် ဝင်ထွက်
သွားလာ၍ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံလျက် ရှိကြပေသည်။
ထိုကြောင့် စီးပွားဉာဏ်းပါး မွဲသွားသောအခါကျမှ
မိတ်ဆွေများ၏ သဘောအမှန်ကို သိကြရပေသည်ဟု
ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၄။ ခံစားဖွယ် စည်းစီမံဉာဏ်များ ပျက်စီးကုန်ဆုံးသွား
သောအခါကျမှ အီမံသူဇီးမယား၏ သဘော
အမှန်ကို သိကြရပေသည်ဟုဆိုရ၍ အကြောင်အခါ ခံစား
ဖွယ်ရာ စည်းစီမံဉာဏ်များ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိနေ၏။ ထိုအခါ
အီမံသူဇီးမယား၏ သဘောအမှန်ကို မသိကြရသေးပေ။
အကြောင်အခါ ခံစားဖွယ်ရာ စည်းစီမံဉာဏ်များ ပျက်စီးကုန်
ဆုံးသွား၏။ ထိုအခါ အီမံသူဇီးမယား၏ သဘောအမှန်
ကို သိကြရပေသည်။

အကြောင်ဇီးမယားတို့သည် ခံစားဖွယ်ရာ စည်းစီမံ
ဉာဏ်များ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှိနေသောအခါ မိမိတို့၏ ခင်ပွန်း
သည် လင်ယောကျားများအပေါ်၌ လွန်စွာ ပျူးပျူးတာရာ
ကြည်ဖြူစွာ ဆက်ဆံလျက်ရှိကြ၏။ ခံစားဖွယ်ရာ

ဓာတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၃

စည်းစိမ်္မြွှေ့များ ပျက်စီးကုန်ဆုံးသွားသောအခါ လင်
ယောက်ဗျားများအပေါ်၌ မကြည်မဖြူ။ ပြုစူကာ ဆက်ဆံ
လျက်ရှိကြ၏။

အကြင်နှီးမယားတို့သည် ခံစားဖွယ်ရာ စည်းစိမ်္
ဗြွှေ့များ ပျက်စီးကုန်ဆုံးသွားပြားသော်လည်း ခင်ပွန်း
သည် လင်ယောက်ဗျားတို့၏အပေါ်၌ စည်းစိမ်္မြွှေ့များ
ပြည့်ပြည့်စုစု ရှိနေသောအခါ၌ကဲ့သို့ပင် ပျူးပျူးတာရာ
ကြည်ဖြူဗြာ ဆက်ဆံလျက်ပင် ရှိကြပေ၏။ ထိုကြောင့်
ခံစားဖွယ်ရာ စည်းစိမ်္မြွှေ့များ ပျက်စီးကုန်ဆုံးသွား
အခါကျူမှ အီမ်သူ့နှီးမယား၏ သဘောအမှန်ကို သိကြ
ရပေသည်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ အရေးကြံးလာသောအခါကျူမှ သိကြ
ရမည်ဟုဆိုရ၌ ခိုင်းစေအပ်သောအခါကျူမှ အလုပ်
သမားများ၏ သဘောအမှန်ကို သိကြရပေသည်။

ဘေးရန်အန္တရာယ်များ ကျရောက်လာသည့်အခါ
ကျူမှ ဆွဲမျိုးသားချင်းတို့၏ သဘောအမှန်ကို သိကြရ
ပေသည်။

၁၄

သွေမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

စီးပွားဉာဏ်များ နည်းပါး မွဲသွားသောအခါကျမှ
မိတ်ဆွေများ၏ သဘောအမှန်ကို သိကြရပေသည်။

စည်းစိမ်ဉာဏ်များ ပျက်စီးကုန်ဆုံးသွားသောအခါ
ကျမှ အိမ်သူဇီးမယားများ၏ သဘောအမှန်ကို သိကြ
ရပေသည်။

ထိုကြောင့် အရေးကြံးလာသောအခါကျမှသာ
ထိုထိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သဘောအမှန်များကို သိကြရပေ
သည်ဟု နိတ်ကျမ်းဆရာများက ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။

ထိုထိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သဘောအမှန်ကို သိအောင်
ပြုပြီးမှ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံကြရခြင်းသည် အကုသိုလ်
တရားများ နည်းပါး၍ ကုသိုလ်တရားများ ပြည့်စုံလာဖို့
ရာ ဖြစ်ကြပေသည်။

သွေမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

သူယဉ်တော်လက္ခဏာ ရွှေရှင်ကြော်ရာ

လူလောကထဲ၌ ဖြစ်လာကြသူတို့သည် မိမိတို့၏
ဓလေ့ ဝါသနာ စရိက်အားလော်စွာ အမူအရာအားဖြင့်
တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတူကြပေ။ နိတိကျမ်းဆရာများက
ထိထိလူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပြုမှု၊ ပြောမှု၊ ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်
အမူအရာတို့ကို ကြည့်၍ သူယဉ်တော်လက္ခဏာရှိသူနှင့်
သူမြတ်လက္ခဏာရှိသူတို့ကို ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကြပေသည်။

နိတိကျမ်းဆရာများ ဖော်ပြကြသည့် သူယဉ်
လက္ခဏာရှိသူများမှာ ၃-ပျီးရှိပေသည်။

၁။ အနုဂါယံ ဂမယန္တာ = သူမခေါ်ဘဲလျှက် သူ
အိမ်သို့သွားလေ့ရှိ၍
သူယဉ်တော်လက္ခဏာ
ရှိသူ။

၁၆   သန္တမ္မရုပ်သာဆရာတော်

၂။ အပုစ္စ ဗဟိုသာသကော = သူမမေးပါဘဲလျက်
များစွာ စကားပြော
လေ့ရှိ၍ သူယုတ်
လက္ခဏာရှိသူ

၃။ အတ္ထရုထံ ပကာသန္တာ=မိမိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး
ကို ဖော်ပြုလေ့ရှိ၍
သူယုတ်လက္ခဏာ
ရှိသူဟူ၍ ၃-မျိုးရှိပေ
သည်။

ဤလက္ခဏာ ၃-မျိုးရှိသောသူတို့သည် မိမိအတွက်
လည်း ဂုဏ်သိက္ခာပျက်၍ အကျိုးမများ၊ သူတစ်ပါးတို့
အတွက်လည်း အနောင့်အယုက်ဖြစ်၍ အကျိုးမများ
ဖြစ်ကြရပေသည်။ ထိုကြောင့် သူမမော်ဘဲ သူအိမ်သို့
သွားခြင်းမှ ရောင်ကြဉ်ကြရပေသည်။ သူမမေးဘဲလျက်
စကားများစွာပြောခြင်းမှ ရောင်ကြဉ်ကြရပေသည်။ မိမိ၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို အကြောင်းမဲ့ဖော်ပြခြင်းမှ ရောင်ကြဉ်
ကြရပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၇

ဤကဲ့သို့ ရှောင်ကြည်ရမည်ကို လောကနိတိအဖွင့်
အကျယ်ကျမ်းကို ရေးသားတော်မူဗုံးသော ညောင်တုန်း
မြို့၊ ရွှေဟာသံဃာတောရာ၊ အဂ္ဂမဟာပလ္လိုတ စံကျောင်း
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သူယုတ်အဖြစ်မှ လွတ်ကင်း
အောင် ရှောင်ကြည်ပြီး နေနိုင်ဖို့ရာ ရေးသားဖွင့်ပြတော်
မူဗုံးသည်မှာ -

၁။ သူမခေါ်ဘဲ သူ့အိမ်သို့ သွားလေ့ရှိ၍ သူယုတ်
လက္ခဏာရှိသူဟုဆိုရ၍ ဤလောက၌ လူဖြစ်
သူတို့သည် ကိုယ်စိကိုယ်င့် အလုပ်အကိုင်ရှိရမြှုဖြစ်ချေ
၏။ ပေါ့သွမ်းလေလွင့်လျက် လည်ပတ်ကာနေလိုသော
သဘောဖြင့် သူတစ်ပါးတို့ စိတ်ခေါ်ခြင်းလည်းမရှိ၊
တစ်စုံတစ်ခု ပြုလုပ်ဖွယ်ကိစ္စလည်း မရှိမှ၍ သူတစ်ပါး
တို့အိမ်ရာ၊ အလုပ်အကိုင်ဌာနများသို့ အပျော်အပါး
လှည့်လည်သွားလာပြီးလျှင် ရောက်တတ်ရာရာ စကား
တို့ကို ပြောကြား၍ နေခြင်းအားဖြင့် မိမိအတွက်လည်း
အလုပ်အကိုင်ပျက်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့အတွက်လည်း
အလုပ်အကိုင်ပျက်ခြင်းတို့ဖြင့် စိတ်ညွစ်ညူးခြင်းကို ဖြစ်
စေ၏။ သို့ဖြစ်၍ သူမခေါ်ဘဲလျက် သူအိမ်သို့ သွားခြင်း
သည် များစွာ မသင့်လျှော်ချေ။

ထိုကြောင့် တည်ကြည်သောစိတ်ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခု သောအလုပ်ကို မြှုမြှုစွာ လုပ်လိုသော စိတ်ဆန္ဒမရှိပါဘဲ ရောက်တတ်ရာရာ သွားလာလည်ပတ်၍နေသောသူကို နိတိကျမ်းဆရာတ်အလိုအားဖြင့် “သူယုတ်”ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏။ သို့ဖြစ်၍ တစ်စုံတစ်ခုသောအမူကိစ္စ မရှိပါဘဲ လျက်၊ သူမခေါ်ပါဘဲလျက် သူတစ်ပါးအိမ်သို့ သွားလာ လည်ပတ်မူကို မပြုမိကြရအောင် အထူးသတိဆောင်၍ ရောင်ကြည်ကြရမည်။

၂။ သူမမေးပါဘဲလျက် များစွာ စကားပြောလေ့ရှိ၍
သူယုတ်လက္ခဏာရှိသူဟုဆိုရာ၌ စကားပြောဆို
သောအရာ၌လည်း တည်တည်တဲ့တဲ့၊ အရေးအခွင့်အား
လျှော့စွာ ပြောဆိုမှုသာ ထိုစကားသည် အဖိုးထိုက်တန်
၍ လေးနက်၏။ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ ရောက်တတ်ရာရာ
ပြောဆိုအပ်သော စကားသည် သူရူးတို့၏ စကားနှင့်တူ
၏။ များစွာ လေးနက်ခြင်းရှိသည်မဟုတ်ချေ။

ထိုကြောင့် ထိုကဲ့သို့ မဆင်မခြင် ထင်ရာမြှင်ရာ
များစွာပြောဆိုသောသူကို နိတိကျမ်းဆရာတ်အလိုအား
ဖြင့် “သူယုတ်”ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။ သို့ဖြစ်၍ သူတစ်ပါး

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၉

တိုက မမေးမြန်းပါဘဲလျက် သူရူးပမာ ရောက်တတ်ရာ
ရာ (ဖြစ်ဆန်းကာမျှ) ဖြစ်ကတတ်ဆန်း စကားများကို
မပြောမိအောင် အထူးသတိဆောင်၍ ရောင်ကြော်ကြရမည်။

၃။ မိမိ၏ ဂုဏ်ကျွေးဇူးများကို ဖော်ပြုလေ့ရှိ၍ သူယုတ်
လက္ခဏာရှိသူဟုဆိုရန် ဤလူလောက်၌ များ
သောအားဖြင့် ဂုဏ်ရှိသူကိုသာ အသိအမှတ်ပြုကြပေ
သည်။ ထိုကြောင့် ဂုဏ်ကို မလိုလားသူမှာ အလွန်
နည်းပါးလှ၏။ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း မိမိဂုဏ်လိုချင်
သည့်အဖြစ်ကို သူတစ်ပါးတို့ မသိရအောင် ပိပိပြားပြား၊
အသားသေသာ အနေကျကျ သို့သိပ်ထားကြရပေသည်။
မိမိ၌ရှိသောဂုဏ်ကို ထုတ်ဖော်ပလွှားခြင်း မပြုကြရပေ။
အရေးအခွင့်ရောက်လာ၍ ထုတ်ပြုသင့်သောအခါကျမှ
ထုတ်ဖော်၍ ပြရ၏။

ဤကဲ့သို့ မိမိ၏ဂုဏ်ကျွေးဇူးများကို မျိုးသိပ်၍မထား
နိုင်ဘဲ ထုတ်ဖော်၍ ပြောကြားနေလျှင် နိတိကျမ်းဆရာ
၏အလိုအားဖြင့် “သူယုတ်”ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။ သူယုတ်
ဖြစ်သည့်အပြင် တရားမရနိုင်သောသူလည်း ဖြစ်သွား
နိုင်ပေသည်။

အနုရန္တမဟာဝိတက္ကသုတ္တနှင့် မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ မိမိ၏ သီလ၊ သမဂ၏
ပညာဂုဏ်တို့ကို ထုတ်ဖော်၍ ပြောကြားနေသူသည်
အလိုကြီးသူ၊ လောဘထူထပ်သူဖြစ်၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်
တရားထူးတရားမြတ်များကို မရရှိနိုင်ပေ။ အလိုနည်း၍
မိမိ၏ သီလ၊ သမဂ၏ ပညာဂုဏ်များကို ထုတ်ဖော်၍
ပြောကြားခြင်းမရှိပါဘဲ ဂိပသုနာတရားကို ကြိုးစား၍
အားထုတ်သောသူများသာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားထူး
တရားမြတ်များကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်ဟု ဟောကြား
တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။။ အလိုကြီးသူ၊ လောဘထူး
ရယူတရားမဟုတ်ပေ။
အလိုနည်းပါး၊ ရွှေမှတ်ပွား
ရြှေားတရားပေ။

သို့ဖြစ်၍ သူယုတ်အဖြစ်မှ လွတ်ကင်းကာ မဂ်
ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားထူးတရားမြတ်များကို ရရှိနိုင်အတွက်
မိမိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို အချိန်အခါမဟုတ်သည့်
ထုတ်ဖော်၍ မပြောကြားပါဘဲ သက်ဆိုင်ရာ မိမိတို့၏

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၂၁

အလုပ်များကိုသာ ကြိုးစား၍ လုပ်ကိုင်အားထုတ်ကြရ^{၁၁}
ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ နိတိကျမ်းဆရာများ၏အလိုအားဖြင့် ပြ
ဆိုအပ်သော သူယုတ်အဖြစ်မှ လွှတ်ကင်း၍ သူတော်
သူမြတ်အဖြစ်ဖြင့် တရားထူးတရားမြတ်များကို ရယူ
လိုကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့
သည် -

သူမခေါပါဘဲလျက် သူအိမ်သို့သွားခြင်းမှ ရှောင်^{၁၃}
ကြဉ်ကြရမည်။

သူမမေးပါဘဲလျက် များစွာ စကားပြောခြင်းမှ
ရှောင်ကြဉ်ကြရမည်။

ပိမိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို အချိန်အခါမဟုတ်
သည့်နှင့် ထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြရမည်^{၁၄}
ဖြစ်ပေသည်။

သွေ့မွှေ့ရုံသိရှိပ်သာဆရာတော်

အလိုရှိအပ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်လေးဖြာ

လူလောကထဲ၌ နေထိုင်ကြရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
 အချိန်ကာလ အရာဌာနအားလျှော့စွာ ဆောင်ရွက်ဖွယ်
 ရာ ကိစ္စများ ရိုကြမ်းဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆောင်
 ရွက်ဖွယ်ရာ ကိစ္စများ ရှိလာသောအခါ သင့်တော်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အတူတကွ ဆောင်ရွက်ကြရပေသည်။
 သင့်တော်သောပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆောင်ရွက်ကြမှသာ အလို
 ရိအပ်သော အကျိုးကိစ္စများ အချိန်မီ ပြီးမြောက်နိုင်ကြ
 ပေသည်။ ထိုကြောင့် သင့်တော်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို အလို
 ရိကြရပေသည်။ ထိုကြောင့်ပင်လျှင် နိတိကျမ်းဆရာများ
 က အချိန်ကာလ အရာဌာနအားလျှော့စွာ အလိုရိအပ်
 သော ပုဂ္ဂိုလ် င-မျိုးကို ဖွင့်ပြ၊ ဖော်ပြကြပေသည်။

၁။ သင်္ကိုမေ သူရ မိစ္စနှီး=စစ်မြေပြင်အရပ်၌ ရဲရင့်
 သောသူကို အလိုရိကြ
 ရပေသည်။

ခေတ်လူပယ်များ သိကောင်းစရာ J2

- ၂။ မန္ဒြီသု အကုတ္တဟလံ = တိုင်ပင်သောအခါတို့၌
အထုတ်အထုတ်ကျက်ကျက်
မပြုတတ်သူကို အလို
ရိုကြရပေသည်။
- ၃။ ပိယဋ္ဌ အနှုပါနေသု = စားကောင်းသောက်
ဖွယ်တို့ကို စားသောက်
ရသောအခါတို့၌ ချစ်
အပ်သောသူကို အလို
ရိုကြရပေသည်။
- ၄။ အတွေ့အတွေ ပဏ္ဍာတံတွဲ = ဖြေရှင်းဖွံ့ဖြိုးရာ
အကြောင်းကိစ္စ ဖြစ်ပေါ်
လာသောအခါ ပညာရှိ
ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုရိုကြရ
ပေသည်။
- ၅။ စစ်မြေပြင်အရပ်၌ ရဲရင့်သောသူကို အလိုရိုကြရ
သည်ဟုဆိုရာ၌ စစ်မြေပြင်တွင် သူနိုင်ကိုယ်နိုင်
အပြိုင်စစ်တိုက်ကြရနှင့် အသက်နှင့်ခန္ဓာ ပျက်စီးရမည့်မှ
ကြောက်ချုံထိတ်လန့်နေသူများကို အလိုမရှိအပ်ပေ။

၂၄

သန္တမ္မရုပ်သာဆရာတော်

တိုင်းပြည့်နှင့် ဘာသာ သာသနာအတွက် အသက်နှင့် ခန္ဓာကို မင့်ကွက်ပါဘဲ ရဲရင့်စွာ တိုက်ခိုက်မူ သူရသတ္တိ ရှိသူကိုသာ အလိုဂိုဏ်ရပေသည်။ ထိုကြောင့် နိတိကျမ်း ဆရာများက စစ်မြေပြင်အပ်၍ ရဲရင့်သောသူကို အလို ဂိုဏ်ရပေသည်ဟု ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၂။ တိုင်ပင်အပ်သောအခါတို့၌ အုတ်အုတ်ကျက် ကျက် မပြုတတ်သောသူကို အလိုဂိုဏ်ရပေသည် ဟုဆိုရ၍ တိုင်ပင်ခြင်းတို့သည် J-မျိုးရှိပေသည်။ နစ်ဦးချင်း သုံးဦးချင်း စသည်ဖြင့် လျှို့ဝှက်စွာ တိုင်ပင်ခြင်း အသင်းအတွေ့အများစုနှင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တိုင်ပင်ခြင်း ဟူ၍ J-မျိုးရှိပေသည်။

ထိုတိုင်ပင်ခြင်း J-မျိုးတို့တွင် လျှို့ဝှက်ဖွယ်ရာများ ကို နစ်ဦးချင်း သုံးဦးချင်း တိုင်ပင်ကြရာတို့၌ တိုတိ တောင်းတောင်း အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်၊ အော်ကျယ် ဟစ်ကျယ် ပြောဆိုတတ်သူ၊ မိမိတို့ တိုင်ပင်လျှို့ဝှက် အပ်သောစကားတို့ကို သူတစ်ပါးတို့အား ထုတ်ဖော်၍ ပြောတတ်သူတို့ကို အလိုမရှိအပ်ပေ။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၂၂

လျှို့ဝှက်ဖွယ်များကို တိုင်ပင်ကြရန် သိပ်သိပ်
သည်းသည်း၊ တိုးတိုးသာသာ စိတ်ရည်စွာ သည်းခံ၍
တိုင်ပင်တတ်သူကိုသာ အလိုဂိုအပ်ပေသည်ဟု မိန့်ကြား
ဖွင့်ပြတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုကြောင့်ပင်လျှင် နီတိကျမ်းဆရာများက တိုင်
ပင်သောအခါတို့၌ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် မပြုတတ်
သူကို အလိုဂိုကြပေသည်ဟု ဖွင့်ပြ ဖော်ပြကြရခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။

လောကနီတိအဖွင့် အကျယ်ကျမ်းကို ရေးသား
တော်မူခဲ့သော စံကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးက
အစည်းအဝေးများ၌ တိုင်ပင်ကြသူတို့ သတိပြုဖွယ်ရာ
များကိုလည်း ထပ်မံ၍ ဖွင့်ပြ မှာကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ
အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်းသည် မဆုတ်ယုတ်မူ၍ တိုး
တက်ကြီးပွားကြောင်း (အပရိဟာနိယ) တရား ဂ-ပါးတို့
တွင် တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်၍ ကြီးပွားကြောင်းတရား
အစစ်အမှန် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ပါသော်လည်း အစည်း
အဝေးပဲ မကျင်းပတော်လျှင် အစည်းအဝေးပြုလုပ်သည့်
အတွက် သာ၍ပင် စိတ်ဝမ်းကွဲပြားသွားတတ်ကြပေသည်။

၂၆

သွေမ္မရုပိနိယာဆရာတော်

ထိုကြောင့် အစည်းအဝေးပွဲများ ပြုလုပ်သောအခါ
ဒေသ၊ မန်မာနနှင့်ပြောခြင်း၊ ကျယ်လောင်စွာပြောခြင်း
သူတစ်ခွန်း ပါတစ်ခွန်း စည်းမျဉ်းမရှိပြောခြင်း၊ စိတ်တို့
တတ်ခြင်းတို့ကို မဖြစ်စေမှု၍ မေတ္တာရေ့ထားလျက်၊
မန်မာနကို သိမ်းဆည်းလျက်၊ ရည်ရွယ်ရင်းဖြစ်သော
အကျိုးများ ပြီးစီးအောင်မြင်အောင် သိပ်သိပ်သည်းသည်း
အကျိုးအကြောင်းတို့ကိုပြလျက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြရာ
၏ဟု မှာကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ သတိပြုဖွံ့ဖြိုးကောင်းလှ
ပါပေသည်။ လိုက်နာဖွံ့ဖြိုးကောင်းလှပါပေသည်။

၃။ စားကောင်းသောက်ဖွံ့ဖြိုးတို့ကို စားသောက်ရသော
အခါတို့၌ ချစ်ခင်အပ်သောသူကို အလိုဂိုကြပေ
သည်ဟုဆိုရ၍ လူဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နှစ်သက်
ဖွံ့ဖြိုးရာ၊ ကြည်နှုံးဖွံ့ဖြိုးရာ ကောင်းမြတ်သော အဆင်း
အသံ၊ အနဲ့၊ အရသာ၊ အတွေ့များနှင့် တွေ့ကြုံရသော
အခါ မိမိတို့ ချစ်ခင်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သတိရမြှုဖြစ်
ကြပေသည်။ တောင့်တလာတတ်ကြပေသည်။ အလိုဂို
လာတတ်ကြပေသည်။ ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများ
က စားကောင်းသောက်ဖွံ့ဖြိုးများကို စားသောက်ရသော

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၂၇

အခါတို့၌ ချစ်ခင်အပ်သောသူကို အလိုဂိုကြပေသည်ဟု ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

စားသောက်ရသောအခါ ချစ်ခင်အပ်သောသူတို့ကို အလိုဂိုကြပေသည်ဟုဆိုရန် ထင်ရှားသည့် စားသောက် သောအခါကို သတ်မှတ်၍ (ဥပလက္ခဏနည်းဖြင့်) ဖွင့် ပြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ကောင်းမြှတ်သည့် ကြည်ညိုဖွယ် ရာအဆင်း၊ ကြည်နှုံးဖွယ်ရာအသံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ရာအနဲ့၊ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ အတွေ့အထိတို့ကို တွေ့ကြံခဲ့စားရသော အခါတို့လည်း ချစ်ခင်အပ်သောသူများကို အလိုဂိုမြှ ဖြစ်ကြပေသည်။ သတိရမြှု ဖြစ်ကြပေသည်။ တောင့်တ မြှု ဖြစ်ကြပေသည်။ အထူးသဖြင့် ကြည်နှုံးဖွယ်ရာ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ တန်ခိုးကြီးဘုရားများ၊ စေတီတော်များ သို့ သွားရောက်၍ ဖူးမြင်ရသောအခါ မိမိတို့ ချစ်ခင် လေးစားအပ်သော မိဘ၊ ဘိုးဘွား၊ ဆရာသမားများနှင့် ချစ်ခင်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို အထူး သတိရလာတတ် ကြပေသည်။ အတူတက္ခ လာရောက်၍ ဖူးမြင်စေလိုကြ သော စိတ်ဆန္ဒများ ဖြစ်လာတတ်ကြပေသည်။ အလိုဂို လာတတ်ကြပေသည်။

ထိုအပြင် အထူးသဖြင့် အိန္ဒိယပြည် ဗုဒ္ဓကယာ စသည်များသို့ သွားရောက်၍ စေတိပုထိုးများကို ဖူးမြင် ရသောအခါတို့၌ ချစ်ခင်အပ်သော မိဘဆွဲမျိုး စသည် တို့ကို အထူးသတိရတောင့်တ အလိုဂြိုကြသည်မှာ ပို၍ ပင် ထင်ရှားလုပေသည်။

ရှေးအခါက စားသောက်ဖွံ့ဖြိုးကို ရရှိ၍ ချစ်ခင် သူကို သတိရ၍ သွားရောက်ကာ အတူတကွ စားသောက်သဖြင့် စစ်ပြော်မြှင့်သွားသော သာဓကတစ်ခု ရှိခဲ့ဖူးလေသည်။

ရှေးအခါက သီဟိုဒ်ကျွန်း၌ မေယဝဏ္ဏအမတ် ကြီးသည် အကြောင်းတစ်ပါးကြောင့် အလွန်ချစ်ခင်အပ်သော မဟာသေနမင်းကြီးကို တော်လှန်ပုန်ကန်၍ စစ်တိုက်၏။ ထိုအခါ တစ်နေ့သည် မေယဝဏ္ဏအမတ်ကြီးမှာ ကောင်းမြတ်သည့် စားသောက်ဖွံ့ဖြိုးရာများ ရရှိလာ၏။ ထိုကြောင့် မဟာသေနမင်းကြီးကို သတိရလာသဖြင့် တစ်ယောက်တည်း ကိုယ်တိုင်သွားရောက်၍ မဟာသေနမင်းကြီးအား ဆက်သလေ၏။ မင်းကြီးနှင့်အတူတကွ

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ

၂၉

စားသောက်လေ၏။ ဤကဲ့သို့ အတူတက္ခတားသောက်
ခြင်းဖြင့် အကြောင်းမှန်ကိုသိကာ စစ်ပြော်မီးခဲ့ဖူးပေ
သည်။

၄။ ဖြေရှင်းဖွယ်ရာ အကြောင်းကိစ္စ ဖြစ်ပေါ်လာသော
အခါ ပညာရိပိုဂိုလ်ကို အလိုဂိုကြရပေသည်ဟုဆို
ရ၌ ပညာမဲ့သောသူတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည်
အကျိုးရှိအောင်ပင် ဆောင်ရွက်ပါသော်လည်း အကျိုးမဲ့
များသာ ဖြစ်တာများကြပေသည်။ ထိုကြောင့် အကြောင်း
ကိစ္စ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ပညာမဲ့သူများကို အလိုမရှိ
အပ်ပေ။ ပညာရိပိုဂိုလ်များကိုသာ အလိုဂိုကြရပေသည်။

ဖြေရှင်းဖွယ်ရာ အကြောင်းကိစ္စ ဖြစ်ပေါ်လာသော
အခါ ပညာရိပိုဂိုလ်တို့၏ ဖြေရှင်းချက် ဆောင်ရွက်ချက်
တို့သည် ယခုဘဝအတွက်လည်း အကျိုးရှိ၊ နောင်ဘဝ
များအတွက်လည်း အကျိုးရှိ၊ မိမိအတွက်လည်း အကျိုး
ရှိ၊ သူတစ်ပါးတို့အတွက်လည်း အကျိုးရှိကြပေသည်။
ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက ဖြေရှင်းဖွယ်ရာ
အကြောင်းကိစ္စ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ပညာရိပိုဂိုလ်ကို

၃၀

သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

အလိုဂြိုက်ရပေသည်ဟု ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြုကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

တစ်ချိန်သောအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာ
ကာသီပြည်၌ လှည်းမှုးဖြစ်လေ၏။ တစ်နှစ်သောအခါ
လှည်းကုန်သည်ငါးရာတို့ကို ဦးဆောင်၍ ကုန်ရောင်း
ကုန်ဝယ် ထွက်လေ၏။ ရေမရှိသည့် ယူဇာဌာ-၆၀ (မိုင်-
၄၀၀) ရှိသော သဲကန္တာရခရီးကို ဖြတ်ကျော်ကြလေ၏။
ထိုသို့ ဖြတ်ကျော်ကြရာတွင် လှည်းဖြင့် တင်ဆောင်လာ
သော ရေများကုန်သွားကြလေ၏။ လှည်းကုန်သည်ငါးရာ
တို့သည် ရေတိပြီး သေရတော့မည့်သေးနှင့် တွေ့ကြုံ
နေကြရလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းပညာရှိ လှည်း
မှုးသည် တူးဖော်လျှင် ရေရနိုင်သည့် မြေနေရာကို ရှာ
ဖွေပေးလေ၏။

အတောင်-၆၀ ထိအောင် တူးဖော်ပါသော်လည်း
ရေမရရှိ၍ လှည်းကုန်သည်ငါးရာတို့သည် လက်မှိုင်ချကာ
သေသေးမှ ထိတ်လန့်၍နှုန်းနေကြလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရား
လောင်းသည် အတောင်-၆၀နှင့်သည့် ရေတွင်းထဲသို့
သက်ဆင်း၍ ရေတွင်း၏ အောက်ခံ ကျောက်ဖျာအပြင်ကို

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၃၁

နားဖြင့်ကပ်၍ နားထောင်ကြည့်ရာ အောက်တွင် ရေများ
စီးသွားနေသည့်အသံကို ကြားရလေ၏။ ထိုအခါ တပည့်
ယောက်တစ်ဦးကို သံတူဖြင့် ကော်များကို ရိုက်ထုစေသဖြင့်
ရေများ အရှိန်အဟန် ပြင်းစွာ ပန်းထွက်လာလေ၏။

လှည့်းကုန်သည်ငါးရာတို့သည် ရေဝတ်၍ သေကြ
ရမည့်ဘေးမှ လွှတ်မြောက်ကာ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်ခြင်း
များ ပြုကြရပေသည်။ အမြတ်အစွမ်းများ နှစ်ဆာ သုံးဆာ
လေးဆအထိ ရရှိကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဘုရားလောင်း
ပညာရှိသည် မိမိအကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုးတို့ကို (ဘဝ
ပါင်းများစွာ) ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ထိုကြောင့်
နိတိကျမ်းဆရာများက ဖြေရှင်းဖွယ်ရာ အကြောင်းကိစ္စ
ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုဂိုကြရပေ
သည်ဟု ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သခ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ပညာရှိဟု သိနိုင်ဖွယ်ရာ အကိုယ်းဖြာ

လောကထဲ၌ ရှိနေကြသော လူပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်
ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပညာမဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ J-မျိုးရီ
ပေသည်။ ထိုJ-မျိုးတို့တွင် ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ဟု သိနိုင်ဖို့ရာ
မှာ ခဲယဉ်းသည့်အရာတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့်
နိတိကျမ်းဆေရာများက ပညာရှိဟု သိနိုင်ဖို့ရာ အကို ၃-ပါး
ကို ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြုကြပေသည်။

၁။ ပတ္တာနရုပကံ ဝါကျံ = အခွင့်အရေးကြံလာသော
အခါ သင့်လျှော်သော
စကားကို ပြောဆိုတတ်
ခြင်း

၂။ သဘာဝရုပကံ ဝိယံ = မိမိနှင့် သို့လျှောက်
ပတ်သော ချစ်အပ်သော
သူကိုသိခြင်း

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၃၃

- ၃။ အတ္ထာနရပက် ကောခံ = မိမိနှင့် သင့်လျှောက်ပတ်သော
အမျက်ဖြောသထွက်
ခြင်းဟူ၍ ပညာရုံ
ပုဂ္ဂိုလ်ဟု သိနိုင်ဖို့
ရာ အကို ၃-ပါး ရှိ
ပေသည်။
- ၄။ အခွင့်အရေးကြံးလာသောအခါ သင့်လျှောက်သော
စကားကို ပြောဆိုတတ်ခြင်းဟုဆိုရာ၌ အခွင့်
အရေးကြံးလာသောအခါ ထိုအခွင့်အရေးအားလျှော့စွာ
သင့်လျှောက်သောစကားကို ပြောဆိုနိုင်ဖို့ရာမှာ ခက်ခဲ
သောအရာတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်
မျက်မှာက်သံသရာ အပြစ်ဖြစ်ဖွယ်ရာများနှင့် ကြံးလာ
သောအခါ ထိုမျက်မှာက်အပြစ်၊ သံသရာအပြစ် J-မျိုး
လုံးမှ လွတ်ကြောင်းစကားတို့ကို ပြောဆိုတတ်၏။ ထို
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာရှိအကိုတစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ
၍ ဆိုရပေသည်။

တစ်ချိန်သောအခါ ကောသလတိုင်း၌ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ လင်ယောက်ဗျား၊ မောင်နှင့်သားတို့သည် တောအုပ်အနီး၌ လယ်ထွန်ယက်နေကြကုန်၏။ ထိအခါ ခိုးသားစားပြုတို့သည် တောအုပ်အတွင်း၌ ခရီးသွားသော သူတို့ထံမှ ပစ္စည်းများကို လုပ္ပါဒ် ထွက်ပြေးသွားကြ၏။ သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တို့သည် ခိုးသားစားပြုတို့ကို ရှာဖွေ၍ မတွေ့ကြသောကြောင့် လယ်ထွန်ရာအရပ်သို့ လာရောက်၍ “သင်တို့သည် တောအုပ်ထဲ၌ လုယက်ပြီး ယခုမှ လယ်ထွန်သမား ဟန်ဆောင်နေကြသည်”ဟု သုံးယောက်သောသူတို့ကို ဖမ်းယူတုပ်နောင်၍ ကောသလ မင်းကြီးထံ ပေးအပ်ကြကုန်၏။

ထိအခါ အမျိုးသမီးသည် မင်းကြီး၏ နှစ်းတော် အိမ်သို့ လာရောက်၍ “အရှင်မင်းကြီး ... ကျွန်ုပ်အား ဖုံးလွှမ်းဖွယ် အဝတ်ကိုပေးပါ”ဟု ဂိုဏ်းကာ မင်းကြီး၏ နှစ်းတော်အိမ်ကို အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် လှည့်လည် ၍ တောင်းလေ၏။ အဝတ်များကို သွားပေးသောအခါ “ကြုံအဝတ်များကို မယူလိုပါ။ ကျွန်ုပ်၏လင်ဟူသော အဝတ်ကိုသာ ယူလိုပါသည်”ဟု ပြောသောကြောင့် မင်းကြီးထံ ခေါ်သွားကြလေ၏။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၃၅

မင်းကြီးထံ ရောက်သွားသောအခါ မင်းကြီးက
မိန့်ကြားသည်မှာ “**ဤသုံးယောက်သောသူတို့သည်**
သင့်နှင့် ဘယ်လိုတော်သလဲ”ဟု မေးလေ၏။ “အရှင်
မင်းကြီး ... တစ်ယောက်သောသူသည် အကျွန်ုပ်၏လင်၊
တစ်ယောက်သောသူသည် အကျွန်ုပ်၏မောင်၊ တစ်
ယောက်သောသူသည် အကျွန်ုပ်၏သား ဖြစ်ပါသည်”ဟု
လျှောက်ထားလေ၏။ မင်းကြီးက “**ဤသုံးယောက်ကုန်**
သောသူတို့တွင် တစ်ယောက်သောသူကို သင့်အား
ပေးမည်၊ အဘယ်သူကို အလိုဂိုသနည်း”ဟု မေး၏။

“အရှင်မင်းကြီး ... ကျွန်ုပ်အသက်ရှင်နေသည်ရှိ
သော လင်ကိုလည်း ရနိုင်ပါသည်။ သားကိုလည်း ရနိုင်
ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏မိဘတို့သည် သေဆုံးကုန်ကြပြီဖြစ်
သောကြောင့် မောင်ကို မရနိုင်တော့ပါ။ သို့ဖြစ်သော
ကြောင့် ကျွန်ုပ်အား မောင်ကိုပေးပါ”ဟု လျှောက်ထား
လေ၏။ မင်းကြီးသည် ပညာရှိ အမျိုးသမီး၏ စကားကို
နှစ်သက်၍ လင်နှင့် သား၊ မောင် သုံးယောက်လုံးတို့ကို
အပြစ်ဘေးမှ လွှတ်ပေးလိုက်လေ၏။ **ဤကဲ့သို့ အခွင့်**
အရေးကြံးလာသောအခါ အပြစ်ဘေးမှ လွှတ်အောင်

၃၆

သန္တမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

ပြောဆိုနိုင်သော အမျိုးသမီးကို ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်၏ အကို
တစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသူဟု ဆိုရပေသည်။

၂။ မိမိနှင့် သင့်လျှောက်ပတ်သော ချစ်အပ်
သောသူကို သိခြင်းဟုဆိုရ၍ မိမိနှင့် လျှောကန်
သင့်မြေတ်သော ချစ်အပ်သောသူကို သိဖို့ရာမှာလည်း
ခက်ခဲသောအရာတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤလူလောက
၌ ချစ်အပ်သောသူတို့သည် အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်
အိမ်ထောင်ဖက်အနေဖြင့် ချစ်အပ်သောသူ၊ မိမိ၏
အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသော မိတ်ဆွေအနေဖြင့် ချစ်
အပ်သောသူ၊ ဆရာမိဘအနေဖြင့် ချစ်အပ်သောသူဟူ၍
၃-မျိုးရှိပေသည်။

ထို ၃-မျိုးတို့တွင် အိမ်ထောင်ဖက်အနေဖြင့် ဤ
သူသည် မိမိနှင့် သင့်လျှောက်သည်၊ ဤသူသည် မိမိနှင့်
မသင့်လျှောက်ဟု သိနိုင်ဖို့ရာမှာလည်း ခဲယဉ်းလှပေသည်။
အတူတကွဲလည်းနေမှ၊ ကြာကြာလည်း အတူနေမှ၊ ထို
အိမ်ထောင်ဖက်ဖြစ်သူ၏ သဘောထားကိုလည်း ဆင်ခြင်
မှ၊ တကယ်ချစ်အပ်သူ ဟုတ်မဟုတ် ဆုံးဖြတ်နိုင်သည့်
ညာ၏ပညာလည်းရှိမှ ဤသူသည် အိမ်ထောင်ဖက်အနေ

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၃၇

အားဖြင့် ချစ်အပ်သောသူဟု သိနိုင်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့
သိနိုင်သောသူကို ပညာရှိဟု သိဖို့ရာ အဂ္ဂါတစ်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံသောသူဟူ၍ ဆိုရပေသည်။

အိမ်ထောင်ဖက်အနေအားဖြင့် ချစ်အပ်သောသူကို
ရွေးချယ်ရှိ၍ သမဇီဝိသုတ္တနှင့်လာသော တရား င-ပါး
ဖြင့် ရွေးချယ်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံး၊ အမှန်ကန်ဆုံး
ရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ရွေးချယ်ရှုပါည့် တရား င-ပါး
မှာ အိမ်ထောင်ဖက်အနေအားဖြင့် ရွေးချယ်အပ်သူ ၂-ဦး
တို့သည် -

(c) သမသုဒ္ဓி =ဘုရား တရား၊ သံပါး၊ ကံနှင့် ကံ၏
အကျိုး ဤ ၅-မျိုးကို ယုံကြည်သည့်
သုဒ္ဓါတရားချင်း တူကြရပေမည်။

(j) သမသီလာ=သူအသက်မသတ်ခြင်း၊ သူဥစ္စာမဆိုး
ခြင်း၊ သူသားမယား မဖျက်ဆီးခြင်း၊
လိမ်မပြောခြင်း၊ အရက်သေစာ
မသောက်စားခြင်းစသော ကိုယ်ကျွုံး
သီလချင်း တူကြရပေမည်။

၃၈

သန္တမ္မရုပိနိယာဆရာတော်

(၃) သမစာဂါ = စွန့်ကြံပေးကမ်း လူ။အိန်းကြသည့်
နေရာမှာ သဘောထားချင်း တူကြ
ရပေမည်။

(၄) သမပညာ = သွားသင့်မှုသွား၊ နေသင့်မှုနေ၊ စား
သင့်မှုစား၊ ပြောသင့်မှုပြောစသော
အရာဇာနှင့်အားလျှော်စွာ အဆင်
အခြင် ဉာဏ်ပညာချင်း တူကြရပေ
မည်။ ဤတရား င့်-ပါး တူကြသူ
တို့သည် အီမ်ထောင်ဖက်အနေ
အားဖြင့် ချစ်အပ်သောသူများပင်
ဖြစ်ကြပေသည်။

၃။ မိမိနင့် သင့်လျှောက်ပတ်သော အမျက်အိုး
ထွေက်ခြင်းဟုဆိုကြ၍ အမျက်အိုးထွေက်သောအရာ
မှာ မိမိ၏ အမျက်အိုးသွေက်ရမည့် အတိုင်းအရည်
ပမာဏကို သိဖို့ရာမှာလည်း ခဲယဉ်းသော အရာတစ်ခု
ပင် ဖြစ်ပေသည်။ မိမိ၏အစွမ်းသတ္တိများ ရှိသည်ထက်
ပို၍ရှိသည်ဟု အထင်ကြီးပြီး အမျက်အိုးသကို မချုပ်
တည်းနိုင်သောကြောင့် ပျက်စီးကြရသော သာဓက

ခေါ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၃၉

များမှာ ကတ်နိပါတ်တော်များ၌ အများအပြားပင် ရိုက်
ပေသည်။

အထင်ရားဆုံး သာဓကတစ်ခုမှာ ကလာဗုမင်းပင်
ဖြစ်ပေသည်။ ကလာဗုမင်းသည် ဥယျာဉ်ထဲသို့ထွက်၍
ကျောက်ဖျာတစ်ခုပေါ်၌ အဖျော်အဖြေ အမျိုးသမီးတို့ကို
ဖျော်ဖြေစေရာတွင် အိပ်ပျော်သွားလေ၏။ ထိုသို့အိပ်ပျော်
သွားသောကြောင့် အဖျော်အဖြေ ဣမျိုးသမီးတို့သည်
ဘုရားလောင်းခန္ဓိဝါရ ရသေ့ထံသို့ သွား၍ တရားနာကြ
လေ၏။

ကလာဗုမင်းနီးလာသောအခါ အဖျော်အဖြေ
အမျိုးသမီးများ ဘုရားလောင်းထံမှာ တရားသွားနာနောက်
သည်ကိုသိ၍ ဘုရားလောင်းအား အမျက်ဒေါသ ခြောင်း
ခြောင်းထွက်ကာ ဘုရားလောင်း၏ လက်ခြေ စသည်တို့
ကို ဖြတ်စေ၍ သေဆုံးသည်အထိ ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်
ခြင်းတို့ဖြင့် ပြစ်မှားလေ၏။ ကလာဗုမင်းသည် ဘုရား
လောင်းအား သေဆုံးသည်အထိ ရိုက်ပုတ်ရာမှ ထွက်
ခွာသွားစဉ် မြေမျိုးခံရ၍ အပိုစိုင်ရဲသို့ ကျောက်သွား

၄၀ သဒ္ဓမ္မရုပိသီရိပါယာဆရာတော်

လေ၏။ အမျက်အောင်အောင် မချုပ်တည်နိုင်သောကြောင့်
ပျက်စီးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မိမိနှင့် သင့်လျှောက်ပတ်သော အမျက်
အောင်အောင် ပညာရှိဖြစ်ဖို့ရာမှာ အောင်သည် မိမိ
အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်၏။ သူတစ်ပါးတို့၏
အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်၏။ အအောင် =
မေတ္တာသည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ဖြစ်ထွန်းစေ
၏။ သူတစ်ပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ဖြစ်ထွန်းစေ
၏။ အောင်သည် မိမိကို ကူညီစေင့်ရှောက်မည့် မိတ်
ကောင်းဆွဲကောင်းမွားကိုလည်း ပျက်စီးစေ၏။ အအောင် =
မေတ္တာသည် မိမိကို ကူညီစေင့်ရှောက်မည့် မိတ်
ကောင်းဆွဲကောင်းမွားကိုလည်း တိုးပွားစေ၏ စသည်
ဖြင့် အောင် အပြစ်နှင့် အအောင် = မေတ္တာ၏ အကျိုး
တရားတို့ကို ဆင်ခြင်၍ မိမိနှင့် သင့်လျှောက်ပတ်
သော အမျက်အောင်မှုကိုသာ ထွက်သောသူကို ပညာရှိ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကိုတစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသူဟူ၍ ဆိုရပေ
သည်။

သဒ္ဓမ္မရုပိသီရိပါယာဆရာတော်

အကြံင်းထားရာ မထားရာ ဤသုံးဖြာ

လောက၌ ဆောင်ရွက်ဖွယ်တို့သည် ၂-မျိုးရိပ်
သည်။ အကြံင်းအကျွန်ထားရှု ဆောင်ရွက်ဖွယ်နှင့်
အကြံင်းအကျွန် မထားအပ်သော ဆောင်ရွက်ဖွယ်ဟူ၍
၂-မျိုးရိပ်သည်။

ထိ ၂-မျိုးတို့တွင် အကြံင်းအကျွန်ထားရှု ဆောင်
ရွက်ဖွယ်များမှာ ၃-မျိုးရိပ်သည်။

- ၁။ အစားစားသောအခါ အကြံင်းအကျွန်ထားရှု စား
ကြရပေသည်။
- ၂။ စကားပြောသောအခါ အကြံင်းအကျွန်ထားရှု
ပြောကြရပေသည်။
- ၃။ အဆောက်အဦးများ ဆောက်လုပ်သောအခါ
အချို့သောအဆောက်အဦးများ၌ အကြံင်းအကျွန်
ထားရှု ဆောက်လုပ်ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့
၃-မျိုးရိပ်သည်။

၄၂ သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

၁။ အစားစားသောအခါ အကြွင်းအကျွန်ထား၍ စား
 ကြရပေသည်ဟုဆိုရ၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားထူး
 တရားမြတ်များ ရသည်အထိ ရည်မှန်းကာ ဝိပဿနာ
 တရား အားထုတ်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အစာစားသော
 အခါ စားနိုင်သည့်မှ လေးလှတ် ငါးလှတ်မျှ လျှော့၍
 အကြွင်းထား၍ စားသုံးကြရမည်ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာ
 မထောရ မိန့်ကြေားသည်အတိုင်း လေးလှတ် ငါးလှတ်
 လျှော့၍ အကြွင်းထား၍ စားသုံးကြရပေသည်။ လေးလှတ်
 ငါးလှတ် မလျှော့နိုင်ခဲ့လျှင် မိမိလျှော့နိုင်သမျှ လျှော့၍
 အကြွင်းထား၍ စားသုံးကြရပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။။ စားနိုင်သည့်မှ၊ ငါးလှတ်မျှ၊
 လျှော့ချသုံးဆောင်ရာ။

၂။ စကားပြောသောအခါ အကြွင်းအကျွန်ထား၍
 ပြောကြရပေသည်ဟုဆိုရ၍ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် ဘို့
 သည် စကားပြောသောအခါ မိမိ ပြုလုပ်စွမ်းနိုင်သမျှ
 အားလုံးကို အကုန်ထုတ်ဖော်၍ ပြောလေ့မရှိကြပေး။
 အကြွင်းအကျွန်ထား၍ ခြင်းချက်နှင့် ပြောလေ့ရှိကြပေ
 သည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၄၃

ဥပမာ - ဆရာတော်၊ သံယာတော်**ကြီးတို့ကို**
အကြောင်းတစ်ပါးပါးဖြင့် သွားရောက်၍ ပင့်ဖိတ်သော
အခါ ဆရာတော်၊ သံယာတော်**ကြီးများက** အကြောင်း
ညီညွတ်ခဲ့လျှင် ကြွဲလာမည်ဟု မိန့်ကြားလေ့ရှိကြပေ
သည်။ အကြောင်းညီညွတ်လျှင်ဟူ၍ ဆိုခြင်းသည်
ခြင်းချက် အကြွင်းထား၍ မိန့်ကြားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကြမ်းပေါက်ကျံုံလျှင် နှစ်လို့ ထုတ်လို့ရပေသည်။
စကားလွန်လျှင် နှစ်လို့မရဟူ၍ ရှေးလူ**ကြီးများ** ဆိုရှိး
စကားရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ စကားကို အကြွင်းအကျွန်း
ထား၍ ပြောကြရပေသည်။

၃။ အဆောက်အအီများ ဆောက်လုပ်သောအခါ အချို့
 သော အဆောက်အအီများ၏ အကြွင်းအကျွန်း
ထား၍ ဆောက်လုပ်ကြရပေသည်ဟုဆိုရှု၌ အချို့သော
 အဆောက်အအီတို့ကို ဆောက်လုပ်ကြသော ဗိသုကာ
 တို့သည် သက်ဆိုင်ရာ အကြီးအကဲ အတတ်ပညာရှင်
 များနှင့် အိမ်ရှင်တို့၏ အလိုက် နှစ်သက်ဖွယ်၏များကို
 ပြပြင်နိုင်ရန်အတွက် အကြွင်းအကျွန်းထား၍ ဆောက်
 လုပ်ကြရပေသည်။

၄၄

သန္တမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

ဥပမာ - တံခါးများ၏ အတွင်းဖွင့်နှင့် အပြင်ဖွင့်၊
တံခါးများ၏ အကျဉ်းအကျယ်၊ အပိုပောန်း၊ စားသောက်ခန်း
များ၏ အကျဉ်းအကျယ်တို့ကို အပြီးသတ် မဆောက်
လုပ်မှု၍ သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပြပြင်နိုင်ရန်အတွက်
အကြွင်းအကျွန်ထား၍ ဆောက်လုပ်ကြပေါ်သည်။
၃-မျိုးဖြစ်ကြပေါ်သည်။ အကြွင်းအကျွန်ထား၍ ဆောင်ရွက်ဖွယ်
များမှာလည်း ၃-မျိုးပင်ရှိပေါ်သည်ဟု နိတိကျမ်းဆရာများ
က ဖွင့်ပြထားကြပေါ်သည်။

အကြွင်းအကျွန်မထားအပ်သော ဆောင်ရွက်ဖွယ်
များမှာလည်း ၃-မျိုးပင်ရှိပေါ်သည်ဟု နိတိကျမ်းဆရာများ
က ဖွင့်ပြထားကြပေါ်သည်။

- ၁။ လူထာသသော = ကြွေးမြှိုက် အကြွင်းအကျွန်
မထားရခြင်း
- ၂။ အရှိသသော = မီးကြွင်းမီးကျွန်ကို မထားရ
ခြင်း
- ၃။ သတ္တသသော = ရန်ကြွင်းရန်ပြီးမထားရခြင်းဟု
၍ ၃-မျိုး ဖွင့်ပြ၊ ဖော်ပြထား
ကြပေါ်သည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၄၅

၌ ၃-မျိုးကို အကြွင်းအကျွန်ထားခဲ့သော နောင်
သောအခါတွင် အဆင့်ဆင့် တိုးပွားလာကြသဖြင့် မျက်
မှာက်ဘဝ အကျိုးစီးပွားနှင့် နောင်သံသရာဘဝ အကျိုး
စီးပွားတို့ကို ပျက်ပြားစေကြ၏။ ဆင်းရဲခုက္ခ အမျိုးမျိုး
တို့ကို ဖြစ်ပွားစေကြ၏။ ထိုကြောင့် ထို ၃-မျိုးတို့ကို
အကြွင်းမထားရဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁။ ကြွေးမြိုက် အကြွင်းအကျွန်မထားရခြင်းဟုဆိုရှု၍
ရှုံးခေတ်အခါမှစ၍ ယခုခေတ်အခါတိုင်အောင်
ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ကုမ္ပဏီ
လုပ်ငန်း၊ စသည်များကို လုပ်ကိုင်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်
မိမိတို့၏ ငွေကြေး အရင်းအနှစ်း နည်းပါးကြသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည် ထိုထိဘဏ်၊ ထိုထိငွေကြေးပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့ထံမှ အတိုးပေးကာ ငွေကြေး ဈေးကြရပေသည်။
အကြွေးယူကြရပေသည်။

ထိုငွေကြေးများကို လအပိုင်းအခြား၊ နှစ်အပိုင်း
အခြားအားဖြင့် ဈေးတား၍ လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်
ကြရပေသည်။ ဈေးတားခဲ့သော လအပိုင်းအခြား၊ နှစ်
အပိုင်းအခြားများ ပြည့်သွားသောအခါ ပြန်၍ဆပ်ကြရ

၄၆ သန္တမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ပေသည်။ ချေးယူထားသည့် ငွေကြားများကို ပြန်၍
ဆပ်နိုင်ပါသော်လည်း မဆပ်သေးဘဲ အကြွင်းထား၍
မနေကြရပေ။ မဆပ်ဘဲနေခဲ့သော နှာင်သောအခါ
အတိုးများက ဆထက်တိုးလာ၍ မဆပ်နိုင်တော့ဘဲ ဖြစ်
သွားတတ်ကြပေသည်။

ကြွေးမြှု မဆပ်နိုင်သောကြားင့် မျက်မောက်ဘဝ
လောကအပြစ်ဖြစ်သည့် ထောင်ဒဏ်အကျခံရခြင်း
စသော အပြစ်အမျိုးမျိုးတို့ကို ခံကြရပေသည်။ သံသရာ
အပြစ်ဖြစ်သည့် အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်ကြရပေသည်။
နှာင်ဘဝများ၌ သူတစ်ပါးတို့၏ အနိုင်းအစေ(ကျွန်)များ
ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ ထိုကြားင့် ကြွေးမြှု အကြွင်း
အကျွန်ကို မထားရဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

၂။ မီးကြွင်းမီးကျွန်ကို မထားရခြင်းဟုဆိုရှု၌ မီးသည်
ထေမင်း ဟင်း စသည်တို့ကို ချက်ပြုတို့ခြင်းစသော
ကိစ္စအမျိုးမျိုးတို့ကို ပြီးမြောက်စေနိုင်သောကြားင့် လူတို့
အတွက် အကျိုးပြုသော အရာဝတ္ထုပုံင် ဖြစ်ပေသည်။
အကျိုးပြုသော အရာဝတ္ထုပုံင်ဖြစ်ပါသော်လည်း မဋ္ဌား
သတ်ဘဲ အကြွင်းအကျွန်ထားခဲ့သော မိမိ၏ အကျိုး

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၄၇

စီးပွားနှင့် သူတစ်ပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားတို့ကို လောင်ကျွမ်း
ပျက်စီးစေတတ်သည့် ရန်သူတစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။
ထိုကြောင့် မီးကြွင်းမီးကျွန်းများကို မထားရဟု ဆိုလိုရင်း
ဖြစ်ပေသည်။

၃။ ရန်ကြွင်းရန်ဖြီး မထားရခြင်းဟုဆိုရ၍ ရန်ကြွင်း
ရန်ဖြီးထားခြင်းတို့သည် ဒေါသကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏ ဖြစ်တာများကြပေသည်။ ထိုရန်ကြွင်းရန်ဖြီးထား
ခြင်းတို့သည် အဆင့်ဆင့် ကြီးထွားမူများဖြစ်လာခဲ့သော်
မိမိတို့၏ စည်းစီမံဉာဏ်၊ အသက်နှင့်ခန္ဓာပါ ပျက်စီးဆုံးရှုံး
ခြင်းများ ဖြစ်သွားနိုင်ကြပေသည်။ သူတစ်ပါးတို့၏ စည်း
စီမံဉာဏ်၊ အသက်နှင့်ခန္ဓာလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းများ
ဖြစ်သွားနိုင်ကြပေသည်။

ရန်ကြွင်းရန်ဖြီးထားခြင်းသည် ယခုမျက်မှာက်
ဘဝ်၌လည်း ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ပေသည်။
နောက်နောက်ဘဝများ၌လည်း ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်း
ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် ရန်ကြွင်းရန်ဖြီးမထားရဟု ဆို
လိုရင်းဖြစ်ပေသည်။

၄၈

သဒ္ဓမ္မရုပ်သာဆရာတော်

ယခုဘဝနှင့် နောက်နောင်ဘဝများ၌ ဆင်းရဲ
ကြောင်းဖြစ်ပုံမှာ ကြောက်မနှင့် ကြောင်မ၊ သမင်မနှင့်
ကျားသစ်မတို့၏ သာဓကဖြင့် ထင်ရှားလှပေသည်။

(ဓမ္မပဒ-၄-၁/၃၁)

ရှေးအခါက ခင်ပွန်းသည် လင်တူအမျိုးသမီး
နှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ဦးက တစ်ဦး၏ ကိုယ်ဝန်သား
များကိုလည်း ပျက်စီးစေ၍ အသက်ကိုလည်း ပျက်စီး
အောင် ပြုလုပ်သဖြင့် အဖျက်ဆီးခံရသော အမျိုးသမီး
သည် သေခါနီးတွင် ရန်ပြီးထားကာ နောင်ဘဝများ၌
မိမိ၏ ကိုယ်ဝန်သားငယ်များနှင့် မိမိကိုပါ သေဆုံးအောင်
ပြုလုပ်သူ အမျိုးသမီး၏ သားငယ်များနှင့် သူကိုပါ စား
နိုင်သောသူ ဖြစ်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းကာ ကွယ်လွန်
သွားလေ၏။ ထိုအမျိုးသမီးသည် ထိုအိမ်၌ပင် ကြောင်မ
ဖြစ်လေ၏။

ခင်ပွန်းသည် လင်တူအမျိုးသမီး၏ ကိုယ်ဝန်သား
များနှင့် အသက်ကိုပါ ဖျက်ဆီးခဲ့သော အမျိုးသမီးသည်
လည်း သေဆုံးသွားသောအခါ ထိုအိမ်၌ပင် ကြောက်မ
ဖြစ်လေ၏။ ထိုကြောက်မမှ ဥများ ဥလာသောအခါ

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၄၉

ကြောင်မသည် ဥသမျှ ကြက်ဥများကို လာရောက်၍
စားလေ၏။ ကြက်မကိုပါ စားတော့မည့်အခါမှာ ကြက်မ
က ဆုတောင်းပြန်၏။ နောင်ဘဝများတွင် ထိုကြောင်မ
ကို စားနိုင်သူဖြစ်ရပါလို၏ဟု ရန်ဖြီးထားကာ ဆုတောင်း
၍ သေဆုံးသွားလေ၏။ တော့အရပ်၌ ကျားသစ်မ သွား
ဖြစ်လေ၏။ ကြောင်မသည် သမင်မ ဖြစ်လေ၏။

သမင်မမှ မွေးသမျှ သားငယ်များကို ကျားသစ်မ
က လာရောက်၍ စားလေ၏။ ဤကဲ့သို့ ရန်ကြွင်းရန်ဖြီး
ထားခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီး J-ဦးတို့သည် ဘဝအဆက်
ဆက်တို့၌ အနိုင်အထက် သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံရ၍
ဆင်းရဲခုက္ခများနှင့် တွေ့ကြရပေသည်။ ထိုကြောင့်
ရန်ကြွင်းရန်ဖြီး မထားရဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။
ရန်ဖြီးမထားအပ်ကြောင်း မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်
မူခဲ့သည်မှာ ရန်သူဖြစ်သူက မိမိ၏ လက်ခြေတို့ကို
ငါးပန်းစွယ်လွှာဖြင့် ဖြတ်နေပါသော်လည်း ထိုရန်သူအပေါ်
၌ အမျက်ထွက်နေလျှင်၊ ရန်ဖြီးထားနေလျှင် ငါဘုရား
၏ အဆုံးအမကို လိုက်နာသူမဟုတ်ပေဟု မိန့်ကြား
တော်မူခဲ့ပါသည်။

၅၀

သွေ့မ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

ရန်သူဖြစ်သူ တစ်ပါးသူက အမျက်ထွက်နေသည်
ရန်ပြီးထားနေသည်ကို သိလျက်နှင့်ပင် မိမိက အမျက်
မထွက်ဘဲ၊ ရန်ပြီးမထားဘဲနေနိုင်ခြင်းသည် မိမိအကျိုး
သူ တစ်ပါးအကျိုးဟူသော အကျိုး J-ပါးလုံးအတွက်
ကျွင့်သုံးနေသူဖြစ်သည်ဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ရန်နှင့်ရန်ချင်း မတုံနှင့်နှင့် တုံနှင့်နေက ပျက်စီး
ကြ၏။ ရန်မလိမ့် ရန်ပြီသည်၊ ရန်လိုလျှင် ရန်ပိုတတ်
လှသည်ဟု ရေးပညာရှိများကလည်း ဆိုရိုးပြေခဲ့ကြပေ
သည်။

သွေ့မ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

အတူမရှိပါ ဤလေးဖြာ

လောက၏ ဖြစ်လာကြသော သဘောတရားတို့
သည် အတူမရှိသော သဘောတရားနှင့် အတူရှိသော
သဘောတရားဟူ၍ ၂-မျိုးရိနိုင်ပေသည်။ ထို ၂-မျိုးတို့တွင်
အတူရှိသော သဘောတရားတို့သည် ထင်ရားကြပေ
သည်။ အတူမရှိသော သဘောတရားတို့သည် မထင်ရား
ကြပေ။ ထိုကြာင့် နိတိကျမ်းဆရာများက အတူမရှိသော
သဘောတရား ၄-မျိုးကို ဖွင့်ပြု ဖော်ပြုကြပေသည်။

- ၁။ န့်စီး စိုး သမဲ မိတ္တာ = အတတ်ပညာနှင့်တူ
သော အဆွဲခင်ပွန်း
မည်သည်မရှိ။
- ၂။ နစ ဖျာစိသမေ ရိပု = အနာရောဂါနှင့်တူ
သော ရန်သူမည်သည်
မရှိ။

၁၂ သနမ္မရုပ်သာဆရာတော်

- ၃။ နစ အတ္ထသမ ပေမ = မိမိနှင့်တူသော ချစ်အပ်
သောသူမရှိ။
- ၄။ နစ ကမ္မသမ ဗလံ = ကံနှင့်တူသော အား
အစွမ်းမည်သည်မရှိ
ဟူ၍ အတူမရှိသော
သဘောတရားတိုသည်
၄-မျိုးရှိသည်ဟု ဖွင့်ပြု
ဖော်ပြကြပေသည်။
- ၁။ အတတ်ပညာနှင့်တူသော အဆွဲခင်ပွန်းမည်သည်
မရှိဟုဆိုရာ၌ ရေးဦးစွာ အဆွဲခင်ပွန်းနှင့် ရန်သူ
တိုကို သိထားသင့်ကြပေသည်။ လောက၌ အဆွဲခင်
ပွန်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရန်သူဟူ၍လည်းကောင်း J-မျိုး
ရှိကြပေသည်။ ထို J-မျိုးတိုကို မည်ကဲ့သို့ ခွဲခြား၍သိရ
ပါမည်နည်းဆိုလျှင် ချစ်ခင်သောစိတ်ထားဖြင့် မိမိတို့၏
အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ပေးနေသောသူကို အဆွဲ
ခင်ပွန်းဟု သိကြရပေသည်။ မချစ် မှန်းသောစိတ်ထား
ဖြင့် မိမိတို့၏ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ဆောင်ရွက်နေသောသူ
ကို ရန်သူဟု သိကြရပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၅၃

ပြုလူလောက်၍ လူတို့သည် မိမိတို့၏ အကျိုး
စီးပွားကို ဆောင်ရွက်ပေးနေကြသော အဆွဲခင်ပွန်းများ
အနည်းနှင့်အများ ရှိနေကြပေသည်။ ထိုအဆွဲခင်ပွန်းတို့
တွင် မိခင် ဖောင် ဆရာသခင်တို့သည် မိမိတို့၏ အကျိုး
စီးပွားကို လိုလားတောင့်တကြ၍ အများဆုံးဆောင်ရွက်
ပေးနေကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုကြောင့်
မိခင် ဖောင် ဆရာသခင်တို့သည် အကောင်းဆုံး အမြတ်
ဆုံး အဆွဲခင်ပွန်းများ ဖြစ်ကြပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ အကောင်းဆုံး အမြတ်ဆုံး အဆွဲခင်
ပွန်းများပင် ဖြစ်ကြပါသော်လည်း မိခင် ဖောင် ဆရာ
သခင်တို့သည် အသက်ထင်ရှားရှိနေစဉ် အခိုက်အတန်
သာ မိမိတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ကြ
ပေသည်။ ကွယ်လွန်သွားသောအခါ မိမိတို့၏ အကျိုး
စီးပွားကို မဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ကြတော့ပေ။ မိမိတို့ကိုယ်
တိုင် တတ်မြောက်ထားသော အတတ်ပညာတို့သည်
မိမိတို့၏ အကျိုးစီးပွားများကို အစဉ်မပြတ် ဆောင်ရွက်
ပေးနိုင်ကြ၏။ ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက
အတတ်ပညာနှင့်တူသော အဆွဲခင်ပွန်းမည်သည်မရှိဟု
ဖွင့်ပြ ဖော်ပြကခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၅၄

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

၂။ အနာရောဂါနှင့်တူသော ရန်သူမည်သည်မရှိဟုဆို
ရှုံး မိမိတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူ ရန်သူတို့
သည် မိမိတို့ကို အမြဲတမ်း နှိပ်စက်လို့ မရကြပေ။ ရန်သူ
များနှင့် တွေ့ကြုံရသည့်အခါ ရန်သူများက အခွင့်သာ
နေသောအခါတို့၌သာ နှိပ်စက်လို့ ရကြပေသည်။ ရန်သူ
များနှင့် မတွေ့ကြုံရသောအခါ တွေ့ကြုံရပါသော်လည်း
မိမိတို့က အခွင့်သာနေသောအခါ ကာကွယ်နိုင်သော
အခါတို့၌ နှိပ်စက်လို့ မရကြပေ။

မိမိတို့၏ ခန္ဓကိုယ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော အနာ
ရောဂါတို့သည် စက္ကန့်ပိုင်းမလပ်၊ မိနစ်ပိုင်းမလပ် အမြဲ
မပြတ် မိမိတို့ကို ကိုယ်ဆင်းခဲ့ စိတ်ဆင်းခဲ့ဖြစ်အောင်
နှိပ်စက်လျက်ရှိကြပေသည်။ ထိုကြောင့် နီတိကျမ်း
ဆရာများက အနာရောဂါနှင့်တူသော ရန်သူမည်သည်
မရှိဟု ဖွင့်ပြုကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အနာရောဂါတို့သည် အမြဲမပြတ် နှိပ်စက်တတ်
သော ရန်သူဖြစ်သောကြောင့် အနာရောဂါကင်း၍ ကျွန်း
မာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံအောင် နေကြရပေသည်။ အနာရောဂါ
ကင်း၍ ကျွန်းမာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၅၅

“အာရာရာ ပရမာ လာဘာ = အကောင်းဆုံးလာ၍
ကို ရထားခြင်း ဖြစ်ကြပေသည်”ဟု မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

အနာရာဂါကင်း၍ ကျွန်းမာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တရားအားထုတ်သောအခါ ယဉ်ကြည်ခြင်း၊
ကျွန်းမာခြင်း၊ စိတ်ထားဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ ကြိုးစားခြင်း၊
ဖြစ်ပျက်ကိုမြင်ခြင်းဟူသော တရားအားထုတ်ကြောင်း၊
တရားရကြောင်း အဂို ၅-ပါးတို့တွင် J-နံပါတ်အဂိုနှင့်
ပြည့်စုံနေသောကြောင့် တရားရကြောင်း အထောက်အပံ့
ကောင်း တစ်ခုဖြစ်ပေသည်။

ထိုကြောင့် တရားထူးတရားမြတ်များ ရလိုကြသော
အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ကျွန်းမာ
ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံဖို့ရာမှာ မိမိတို့ ကြိုက်နစ်သက်ကြသည်။ ကျွန်းမာ
ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံဖို့ရာမှာ မိမိတို့ ကြိုက်နစ်
အအေးအပူစသော ဥတုရာသီများနှင့် မိမိတို့ ကြိုက်နစ်
သက်ကြသည် အစားအစာများပင် ဖြစ်ကြပါသော်လည်း
မိမိတို့၏ ကျွန်းမာရေးနှင့် မသင့်တော်ခဲ့သော ရှောင်ကြိုး
ကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ရှောင်ကြိုးနိုင်ပါက ကျွန်းမာ

၅၆ သန္တမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကြမည်ဟု အငွေကထာဆရာများက ဖွင့်ပြု
ဖော်ပြထားကြပေသည်။

၃။ မိမိနှင့်တူသော ချစ်အပ်သောသူမည်သည်မရှိဟု
ဆိုရ၍ ချစ်ခြင်းတို့သည် ၂-မျိုးရှိပေသည်။ မိမိ
ကိုယ်ကိုမိမိ ချစ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ချစ်ခြင်းဟူ၍ ၂-မျိုး
ရှိပေသည်။ သူတစ်ပါးကို ချစ်ခြင်းသည်လည်း ၂-မျိုးရှိ
ပေသည်။ လောဘ တဏ္ဍာဖြင့် ချစ်ခြင်း၊ အကျိုးစီးပွား
ကို လိုလား၍ အဒေါသ=မေတ္တာဖြင့် ချစ်ခြင်းဟူ၍ ၂-မျိုး
ရှိပေသည်။ ဤနေရာ၌ အဒေါသ=မေတ္တာဖြင့် ချစ်ခြင်း
ကို ယူသင့်ပေသည်။

ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို လို
လား၍ မေတ္တာတရား ပွားများသောအခါ ပွားများရမည့်
အစဉ်မှာ ရှေးဦးစွာ (အချစ်အပ်ဆုံး)မိမိကိုယ်ကို ပွားများ
ရမည်။ ခုတိယ ချစ်ခင်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပွားများရ
မည်။ တတိယ မချစ်လွန်း မမှန်းလွန်း = အလယ်အလတ်
ဖြစ်သူများကို ပွားများရမည်။ စတုတွေ ရန်သူဖြစ်သူများ
ကို ပွားများရမည်ဟု ပွားများရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစဉ်ကို

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၅၇

ကျမ်းဂန်များ၏ ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ပွားများကြရ^{၁၁} ပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ အစဉ်ထား၍ ပွားများကြရာ၌ (အချစ် အပ်ဆုံး)မိမိကိုယ်ကို အစပြ၍ ရေးဦးစွာ ပွားများရမည် ဟု ပြဆိုထားခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို အလိုအရှိဆုံးဖြစ်သည်၊ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အချစ်ဆုံးဖြစ်သည်ဟုဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်မှာ ထင်ရှားလှ ပေသည်။ ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက မိမိနှင့်တူ သော ချစ်အပ်သောသူမည်သည်မရှိဟု ဖွင့်ပြ၊ ဖော်ပြ ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အချစ်ဆုံးဟုဆိုပါသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်အရ မိမိကိုယ်ကို တကယ်ချစ်ရာရောက်သူနှင့် မိမိကိုယ်ကို တကယ်ချစ် ရာ မရောက်သူဟူ၍ J-မျိုး ကွဲပြားလျက်ရှိပေသည်။ မိမိ ကိုယ်ကိုချစ်သဖြင့် ချမ်းသာစေချင်၍ သူအသက်သတ် ၍၊ သူ့ဥစ္စာခိုး၍ စီးပွားရာခြင်း၊ လိမ်ညာပြော၍ စီးပွားရာ ခြင်းတို့ဖြင့် အသက်မွေးကြသောသူတို့သည် ပိုမိုကိုယ်ကို တကယ်ချစ်ရာမရောက်ကြပေ၊ မချစ်ရာပင် ရောက်နေ

၅၀   သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ကြပေသည်။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရောင်ကြဉ်၍၊
သူ့ဥစ္စာနှီးခြင်းမှ ရောင်ကြဉ်၍၊ လိမ်ပြောခြင်းမှ ရောင်
ကြဉ်၍ စီးပွားဥစ္စာရာခြင်းတို့ဖြင့် အသက်မွေးသောသူ
တို့သည်သာ မိမိကိုယ်ကို တကယ်ချွဲရာ ရောက်ကြ
ပေသည်။

၄။ ကံနှင့်တူသော အားအစွမ်းမည်သည်မရှိဟုဆိုရာ
၌ ကမ္မာ သတ္တာ ဝိဘဏ္ဍာတိ = ကံသည်သာ
ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့ကို ဝေဖန်လျက်ရှိ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏
အသက်ရည်-တို့၊ အနာနည်း-များ၊ အဆင်းလု-မလု၊
တန်ခိုးကြီးမား-တန်ခိုးနည်းပါး၊ ပစ္စည်းပေါများ-ပစ္စည်း
နည်းပါး၊ အမျိုးမြင့်မြတ်-အမျိုးယုတ်ညုံး၊ ပညာကြီးမား-
ပညာနည်းပါးကြသည့် အဖြစ်များကို ကံကသာ ဝေဖန်
ပေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ကံကသာ ပြုလုပ်ပေးခြင်း ဖြစ်
ပေသည်ဟု သိကြရပေသည်။

(ဥပရိပဋ္ဌာသ-၂၄၄)

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၅၉

ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက ကံနှင့်တူသော အားအစွမ်းမည်သည်မရှိဟု ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုပြင် အားအစွမ်းကြီးမား၍ မကြံစည်အပ်သော အရာ ၄-မျိုးကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူရာ တွင် ကံသည်လည်း တစ်မျိုးအပါအဝင် ဖြစ်ပေသည်။ မကြံစည်အပ်သော အရာ ၄-မျိုးမှာ -

- ၁။ ဗုဒ္ဓဝိသယော = မြတ်စွာဘုရား၏ အရာ၊
- ၂။ ဓာနဝိသယော = ဓာနအဘိညာဉ်၏အရာ၊
- ၃။ ကမ္မဝိပါကော = ကံ၏ အကျိုးပေးသောအရာ၊
- ၄။ လောကစိန္ဒ = လောက၏ မကြံစည်နိုင်သော အရာဟူ၍ ၄-မျိုး ဟောကြား တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤ ၄-မျိုးတို့သည် သူသဘာဝအလျောက် ကြီးမားသော အားအစွမ်းရှိကြသည်ဖြစ်၍ မကြံစည်အပ်သောအရာတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ ဤမကြံစည်အပ်သော အရာ ၄-မျိုးတို့တွင် ကံသည်လည်း အားအစွမ်း

၆၀

သဒ္ဓမ္မရုပ်သာဆရာတော်

ကြီးမား၍ မကြံစည်အပ်သော အရာတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေ
သည်။ ထို့ကြောင့် ကံနှင့်တူသော အားအစွမ်းမည်သည်
မရှိဟူ၍လည်း ဆိုနိုင်ပေသည်။

အကုသိုလ်ကံ အားအစွမ်းကြီးမားပုံ

အမိကိုသတ်ခြင်း၊ အဖကိုသတ်ခြင်း၊ ရဟန္တကို
သတ်ခြင်း၊ ဘုရားကို သွေးစိမ်းတည်အောင်ပြုခြင်း၊ သံယာ
ကို ကွဲပြားအောင်ပြုခြင်းဟူသော အနှစ်ရိယကံ ၅-ပါး
ကို ပြုမိကြသည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယခုဘဝမှ စုတေသွား
သောအခါ အပါယင်ရဲသို့သာ ကျရောက်သွားကြရပေ
သည်။ အနှစ်ရိယကံ ၅-ပါး၏ အကျိုးပေးကို မည်သည့်
ကုသိုလ်ကံဖြင့်မှ ကာကွယ်လို့မရကြပေ မည်သည့်တန်ဖိုး
ရှင်တို့မှ ကာကွယ်ပေးလို့မရကြပေ ဘုရားရှင်သော်မှ
ကာကွယ်ပေးလို့မရဘဲ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့
အနှစ်ရိယအကုသိုလ်ကံတို့သည် အားအစွမ်းကြီးမားကြ
ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကံနှင့်တူသော အားအဖွံ့ဗုဏ်သည်မရှိဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၆၁

ကုသိုလ်ကံ အားအစွမ်းကြီးမှားပုံ

ရူပကုသိုလ်ကံ ၅-ပါး၊ အရူပကုသိုလ်ကံ ၄-ပါးတို့
ကို ရရှိထားကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယခုဘဝမှ ကွယ်
လွန်စုတေသွားသောအခါ ပြဟ္မာပြည်သို့သာ ရောက်
သွားကြရပေသည်။ ရူပကုသိုလ်ကံ၊ အရူပကုသိုလ်ကံ
တို့၏ အကျိုးပေးတို့ကို မည်သည့်အကုသိုလ်ကံကမှ
မတားမြစ်နိုင်ပေ၊ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကမှ မတားမြစ်
နိုင်ကြပေ။ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံများသို့သာ ရောက်ကြရပေ
သည်။ ဤကဲ့သို့ ရူပ၊ အရူပကုသိုလ်ကံတို့သည် အား
အစွမ်းကြီးမှားကြပေသည်။ ထိုကြောင့်လည်း “ကံနှင့်
တူသော အားအစွမ်းမည်သည်မရှိ”ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

သွေ့မွေ့ရံသိရှိပ်သာဆရာတော်

အရိပ်ငါးဖြာ တရားရိပ်က ပိဋက္ခိုးသာ

လောကထဲ၌ ရှိနေကြသည့် အားလုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်
သတ္တဝါတို့သည် ချမ်းသာခြင်းကို အလိုရှိကြကုန်၏။
ချမ်းသာသည့် အရပ်ဒေသများ၌ နေထိုင်လိုကြပေသည်။
ချမ်းသာသည့် အရိပ်များကို ခိုလုံလိုကြပေသည်။ ထို
ချမ်းသာသည့် အရိပ်တို့သည် ၅-မျိုးရှိကြပေသည်။ ထို
ချမ်းသာသည့် အရိပ် ၅-မျိုးတို့သည် တစ်ဆင့်ထက်
တစ်ဆင့် ပို၍ပို၍ ချမ်းသာလျက်ရှိကြပေသည်ဟု နိတိ
ကျမ်းဆရာများက ဖွင့်ပြု ဖော်ပြုကြပေသည်။

၁။ သုခံရက္ခသု ဆာယာဝ = သစ်ပင်အရိပ်သည်
ချမ်းသာ၏။

၂။ တတော ဉာတိမာတာပိတု = ထိုသစ်ပင်အရိပ်
ထက် ဆွဲမျိုး မိဘ^၁
တို့၏အရိပ်က ပို၍
ချမ်းသာ၏။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၆၃

- ၃။ တတော အာဇာရသု = ထိုဆွဲမျိုး မိဘတို့၏
အရိပ်ထက် ဆရာ၏
အရိပ်က ပို၍ချမ်းသာ
၏။
- ၄။ တတော ရညှာ = ထိုဆရာ၏အရိပ်ထက်
မင်း၏အရိပ်က ပို၍ချမ်း
သာ၏။
- ၅။ တတော ဗုဒ္ဓသုအနေကဒါ = ထိုမင်း၏အရိပ်
ထက် မြတ်စွာဘုရား၏
တရားအရိပ်က အဆ
ပေါင်းများစွာ ပို၍ချမ်း
သာ၏ဟု တစ်ဆင့်
ထက်တစ်ဆင့် ပို၍ချမ်း
သာပုံ ၅-မျိုးကို ဖွင့်ပြု
ဖော်ပြကြပေသည်။
- ၁။ သစ်ပင်၏အရိပ်သည် ချမ်းသာ၏ဟုဆိုရာ၌ နေလ
တို့၏ သွားလာလှည့်လည်သောအစဉ်ကို အစွဲပြု
၍ နွေ့ဥတု၊ မိုးဥတု၊ ဆောင်းဥတုဟူ၍ ၃-မျိုးရှိပေသည်။

၆၄ သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

ထို့-မျိုးတို့တွင် နွောတုသည် အလွန်ပူဇိုက်သော ဥတုဖြစ်၏။ ထိုအလွန်ပူဇိုက်သော နွောတုအခါ့၍ ခြေလျင်ခရီးသွားလာကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကိုင်း အခက် အရွက်နှင့်ပြည့်စုံ၍ အရိပ်ကောင်းသော သစ်ပင်၏ အရိပ်ထဲသို့ ဝင်လိုက်သောအခါ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ချမ်းသာမူများကို ရရှိကြပေသည်။ ထိုကြောင့် သစ်ပင် အရိပ်သည် ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၂။ ထိုသစ်ပင်အရိပ်ထက် ဆွဲမျိုး မိဘတို့၏အရိပ်က ပို၍ချမ်းသာသည်ဟုဆိုရ၍ သစ်ပင်၏အရိပ်ကို ခိုလုံးရခြင်းသည် သစ်ပင်အရိပ်အောက်တွင် နေရသော အခိုက် တစ်ခဏေမျှသာ ချမ်းသာမူကို ရရှိကြ၏။ ဆွဲမျိုး မိဘတို့၏ မေတ္တာအရိပ်၊ ကရဏာအရိပ်တို့ကို ခိုလုံးကြ ရခြင်းသည် ဆွဲမျိုး မိဘတို့၏ စီးပွားရွောအမွှများကို ရရှိကြ၍ တစ်သက်တာ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ကြရ၏။ ထိုကြောင့် သစ်ပင်၏အရိပ်ထက် ဆွဲမျိုး မိဘတို့၏ အရိပ်က ပို၍ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ သစ်ပင်ရိပ်ထက်၊ မိဘရိပ်ဟာ၊
ပို၍သာ၊ မှန်စွာချမ်းသာသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၆၅

အထူးသဖြင့် ပြဟ္မာတိ မာတာပိတရော = မိဘ
တိုသည် သားသမီးတို့အတွက် ပြဟ္မာနှင့်တူပေသည်ဟု
မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း ငယ်
ရွယ်စဉ်အခါက မိဘများ၏အရိပ်အောက်မှာ နေထိုင်ခဲ့ကြ
ရသော သားသမီးတို့သည် စားဝတ်နေရေးလည်း မပူရ၊
ကျန်းမာရေးအတွက်လည်း မပူရ၊ ပညာတတ်မြောက်ဖို့
လည်း မပူရ၍ ပြဟ္မာနှင့် အတူတကွ နေထိုင်ရသကဲ့သို့
ချမ်းသာခြင်းများကို ရရှိကြပေသည်။ ထိုကြောင့် မိဘ^{၁။}
တို၏အရိပ်သည် သစ်ပင်၏အရိပ်၊ ဆွေမျိုးများ၏အရိပ်
ထက် ပို၍ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုရပေသည်။

၃။ ထိုဆွေမျိုး မိဘတို၏အရိပ်ထက် ဆရာ၏အရိပ်
က ပို၍ချမ်းသာသည်ဟုဆိုရ၍ ဆွေမျိုး မိဘတို၏
အရိပ်ကို ခိုလုံကြရသော သားသမီးတို့သည် စီးပွားရွာ့
အမွှေများကို ရရှိကြ၍ ချမ်းသာကြပါသော်လည်း
ထိုအမွှေရရှိကြသော စီးပွားရွာ့တို့သည် ရေကြောင့်၊
မီးကြောင့်၊ မင်းကြောင့်၊ ခိုးသူးဓာတ်ပြကြောင့်၊ အမွှေခံဆိုး
များကြောင့် အချိန်မရွေး ပျက်စီးသွားနိုင်ကြပေသည်။

၆၆

သဒ္ဓမ္မရုပိသာဆရာတော်

အာစရိယဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံကြသော ဆရာသမားတို့၏ မေတ္တာရိပ်ကို ခိုလုံကြရသော တပည့်တို့သည် ပညာတည်းဟူသော ရတနာရွှေအိုးကို ရရှိကြသောကြောင့် “ပညာရွှေအိုး လူမခိုးနိုင်”ဟုဆိုသည့်အတိုင်း ရန်သူမျိုး ဝါးပါးတို့ကြောင့် မပျက်စီးပါဘဲ ပေးလို့မကုန်နိုင်၊ လူဗုလို့မကုန်နိုင်အောင်သော ချမ်းသာသူခ အကျိုးတရားတို့ကို ခံစားရရှိကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆွဲမျိုး မိဘတို့၏အရိပ်ထက် ဆရာ၏အရိပ်က ပို၍ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လောကုတ္တာရာဘက်ဆိုင်ရာ ပညာများကို သင်ကြားပေးသော ဆရာသမားတို့၏အရိပ်ကို ခိုလုံရသော တပည့်တို့သည် ယခုဘဝအတွက်လည်း အစရိက်အမူအကုသိုလ်များ နည်းပါး၍ သုစရိက်အမူ ကုသိုလ်တရားများ တို့ပွားရရှိကြပေသည်။ နောက်နောက်ဘဝများအတွက် လည်း မြင့်မြတ်ရာမြင့်မြတ်ရာ ဘုံဘဝများသို့ ရောက်ရှိကြပြီး ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အမျိုးမျိုးတို့ကို ခံစားရရှိနိုင်ကြပေသည်။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့လည်း မိမိတို့၏ ပါရမီအားလုံးစွာ ရောက်ရှိသွားနိုင်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၆၇

ဆွဲမျိုး မိဘတို့၏အရိပ်ထက် ဆရာ၏အရိပ်က ပို၍
ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ မိဘရိပ်ထက်၊ ဆရာရိပ်ဟာ၊
ပို၍သာ၊ မှန်စွာချမ်းသာသည်။

၄။ ထိုဆရာ၏အရိပ်ထက် မင်း၏အရိပ်က ပို၍ချမ်း
သာသည်ဟုဆိုရ၍ ဆရာ၏အရိပ်သည် ရတနာ
ရွှေအိုးနှင့်တူသော ပညာတစ်ခုကိုသာ ရရှိစေ၍ ချမ်းသာ
ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ မင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့၏ မေတ္တာ
အရိပ်၊ ဘုန်းကံအရိပ်တို့ကို ခိုလုံကြရသော တိုင်းသူ
ပြည်သားတို့သည် တိုင်းတစ်ပါးမင်းတို့၏ အနှစ်အစက်
ခံရခြင်း ဘေးရန်တို့မှ လွတ်မြောက်၍ ချမ်းသာအမျိုးမျိုး
တို့ကို ရရှိကာ နေထိုင်ကြရပေသည်။

ဘုန်းကံရှိကြသော မင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့က
တိုင်းသူပြည်သားတို့အား မေတ္တာရေ့ထား၍ ခိုးသားဓားပြ
သူပုန်သူကန်ဖြစ်သူ ရန်သူတို့၏ ဘေးရန်အန္တရာယ်တို့ကို
ကာကွယ် တားဆီးထားပေးကြသောကြောင့် စီးပွားရေးစွာ
ရာလိုသူတို့ကလည်း ချမ်းသာစွာ စီးပွားရေးရာနိုင်ကြခြင်း

၆၈

သန္တမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

ပညာသင်ကြားလိုသူတိုကလည်း ချမ်းသာစွာ ပညာ
သင်ကြားနိုင်ကြခြင်း၊ တရားဓမ္မ အားထုတ်လိုသူတိုက
လည်း ချမ်းသာစွာ တရားဓမ္မ အားထုတ်နိုင်ကြခြင်းတို့
ကြောင့် ချမ်းသာကြရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ မင်း၏အရိပ်ကို နိုလုံကြရခြင်းသည် ချမ်း
သာစွာ စီးပွားရွှေ့ကို ရှာနိုင်ခြင်း၊ ချမ်းသာစွာ အတတ်
ပညာကို သင်ကြားနိုင်ခြင်း၊ ချမ်းသာစွာ တရားဓမ္မ အား
ထုတ်နိုင်ခြင်းတို့ကို ရရှိနိုင်ကြသောကြောင့် ဆရာ၏
အရိပ်ထက် မင်း၏အရိပ်က ပို၍ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုရ
ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။။ ဆရာရိပ်ထက်၊ မင်းအရိပ်ဟာ၊
ပို၍ချမ်းသာ၊ မှန်စွာချမ်းသာသည်။

၅။ ထိုမင်း၏အရိပ်ထက် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား
အရိပ်က အဆပေါင်းများစွာ ပို၍ချမ်းသာသည်ဟု
ဆိုရ၍ မင်း၏အရိပ်ကို နိုလုံကြရခြင်းသည် ယခုမျက်
မောက်ဘဝအတွက် ချမ်းသာအမျိုးမျိုးတို့ကိုသာ ရရှိနိုင်
ကြတာများပေသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နိုလုံး

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၆၉

ကြရခြင်းသည် ယခုမျက်မှာက်ဘဝအတွက် ချမ်းသာ အမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း ရရှိနိုင်ကြပေသည်။ ထိုအပြင် နောင်ဘယ်သောအခါမှ ဆင်းရဲ့ခုက္ခာများနှင့် ပြန်လည် မတွေ့ရသည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့လည်း ရောက်ရှိသွား ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် မင်း၏အရိပ်ထက် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားအရိပ်က အဆပါင်းများစွာ ပို၍ ချမ်းသာသည်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

**ဆောင်ပုဒ်။ ။ မင်းအရိပ်ထက်၊ တရားရိပ်ဟာ၊
ပို၍ မှန်စွာချမ်းသာသည်။**

မြတ်စွာဘုရား၏ တရားအရိပ်ကို ခိုလှုလိုကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကိုယ်အမူအရာ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို ရူမှတ်၍ နေကြရပေသည်။ မိမိတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်၌ ကောင်းသည့် ချမ်းသာသည့် သုခဝေဒနာ၊ မကောင်းသည့် ဆိုးသည့် ခုက္ခာဝေဒနာ၊ ကောင်းသည်လည်း မဟုတ် ဆိုးသည်လည်းမဟုတ် အလယ်အလတ်ဖြစ်သည့် ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ကို ရူမှတ်၍ နေကြရပေသည်။ မိမိ တို့၏ စိတ်အမူအရာများ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကိုလည်း ရူမှတ်၍ နေကြရပေသည်။ မြင်ရာ၊ ကြားရာ၊ နံရာ

၇၀

သွေမ့်ရုံသီရိပိသာဆရာတော်

စသည်တို့၌ မြင်ကာမျှမတ္ထာ၊ ကြားကာမျှမတ္ထာ၊ နံကာမျှ
မတ္ထာ စသည်တို့၌ တည်အောင် ရှုမှတ်နေကြရပေသည်။
ဤကဲ့သို့ ရှုမှတ်၍နေခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား
အရိပ်ကို ခိုလုံခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ကယ်၊ ဝေဒနာ၊ စီတ္ထာ၊ ဓမ္မဟူသော
သတိပ္ပါဒ်တရား ငါ-ပါးတို့ဖြင့် ဂိပသာနာတရား ရှုမှတ်
ပွားများ၍ နေခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားအရိပ်
ကို ခိုလုံ၍ နေခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ရှုမှတ်ပွားများမှုများ
ပြည့်စုံသောအခါ နောင်ဘယ်သောအခါမှ ဆင်းရဲ
ခုက္ခများနှင့် ပြန်လည်၍ မတွေ့ရသည့် နိုဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
သို့ ရောက်ရှိသွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့်
အရိပ်ချမ်းသာအမျိုးမျိုးတို့ထက် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား
အရိပ်ချမ်းသာက အဆပေါင်းများစွာ ပို၍ချမ်းသာသည်ဟု
ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သွေမ့်ရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ဖြည်းဖြည်းဖြူပါ ဤပါးဇာ

လောကထဲ၌ ရိန္ဒာကြသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့သည်
ရဟန္တပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍
မရှိပေ။ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရိကြသူတို့သာ ဖြစ်ကြပေသည်။
ထိပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည် မြန်မြန်ပြကြရမည့် ပြုဖွယ်ကိစ္စ
နင့် ဖြည်းဖြည်းပြကြရမည့် ပြုဖွယ်ကိစ္စဟူ၍ ဂ-မျိုးရိကြ
ပေသည်။

မြန်မြန်ပြကြရမည့် ပြုဖွယ်ကိစ္စများမှာ ဒီန၊ သီလ၊
သမထ၊ ဝိပသုနာစသော ကောင်းမူကုသိုလ်ဖြစ်သည်
ပြုဖွယ်ကိစ္စများကို ယနေ့ပြခွင့်ရလျှင် ယနေ့ပင် အမြန်
ပြကြရမည်။ နက်ဖြန်ခါသို့ မရွှေ့ဆိုင်းထားကြရပေ။
ဘာကြောင့်လဲဆိုပါလျှင် မိမိတို့၏အသက်သည် နက်ဖြန်
ခါ ရှင်ချင်မှ ရှင်တော့မှာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ယနေ့
ပင် အမြန်ပြုပါဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ
သည့်အတိုင်း မြန်မြန်ပြကြရပေသည်။

၇၂   သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

ဖြည်းဖြည်းပြုကြရမည့်ကိစ္စများကိုတော့ နိတိကျမ်း
ဆရာများက ၅-မျိုး ဖွင့်ပြု ဖော်ပြုကြပေသည်။

၁။ သိနေ သိပုံ	=အတတ်ပညာသင်ယူ ရှုံးဖြည်းဖြည်းသင်ယူ ရာ၏။
၂။ သိနေ စန်	=စီးပွားရေးနှစ်ရာဖွဲ့ရှုံး ဖြည်းဖြည်းရာဖွဲ့ရာ၏။
၃။ သိနေ ပဗ္ဗတ မာရဟံ	=မြင့်မားသော တောင် ကုန်းပေါ်သို့ တက်ရှုံး ဖြည်းဖြည်းတက်ရာ၏။
၄။ သိနေ ကာမဏ္ဍ	=ကာမဂုဏ်အရာတွင် အိမ်ထောင်ဖက်ကိုရှာ ဖွဲ့ရှုံးဖြည်းဖြည်းရာ ဖွဲ့ရာ၏။
၅။ သိနေ ကောဓာ	=အမျက်အောင်သွက်ရာ ၌ ဖြည်းဖြည်းထွက်ရာ ၏ဟူ၍ ၅-မျိုး ဖွင့်ပြု ဖော်ပြုကြပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၃၃

၁။ အတတ်ပညာသင်ယူရှုံး ဖြည်းဖြည်းသင်ယူရ
၏ဟုဆိုရာတွင် အကြောင်သူသည် အတတ်ပညာ
သင်ယူသောအခါ မြန်မြန်တတ်လိုသောကြာင့် ပထမ
သံနှုန်းစာကို ကျေကျေပွဲနွှန် မတတ်မြောက်သေးပါဘဲ
ဒုတိယသံနှုန်းစာများကို အမြန်တိုးတက်၍ သင်ယူ၏။
ဒုတိယသံနှုန်းစာများကို ကျေကျေပွဲနွှန် မတတ်
မြောက်သေးပါဘဲ တတိယ၊ စတုတ္ထသော သံနှုန်းစာ
များကို အမြန်တိုးတက်၍ သင်ယူ၏။

ထိုသူသည် ပထမသံနှုန်းစာ၊ ဒုတိယသံနှုန်းစာ
စသည်များကို ကျေကျေပွဲနွှန် မတတ်မြောက်ခဲ့သော
ကြာင့် တတိယ၊ စတုတ္ထသော သံနှုန်းစာများကိုသင်
ယူရှုံး အခက်အခဲများစွာ တွေ့ရမည် ဖြစ်ပေသည်။
ထိုကြာင့် အတတ်ပညာသင်လိုသော စိတ်ဓာတ်များ
ကျေဆင်းသွားတတ်ပေသည်။

အကြောင်သူသည် အတတ်ပညာသင်ယူသောအခါ
ပထမသံနှုန်းစာ စသည်များကို ကျေကျေပွဲနွှန် တတ်
မြောက်အောင် ဖြည်းဖြည်းသင်ယူလေ့လာ မှတ်သား၏။
ပထမသံနှုန်းစာ စသည်များကို ကျေပွဲနွှန် တတ်မြောက်

၇၄

သဒ္ဓမ္မရုပိပန်သာဆရာတော်

ပြီးမှ အတိယ၊ တတိယစသော သခံန်းစာများကို ဖြည်း
ဖြည်းတက်၍ သင်ယူ၏။ ထိုသူသည် သင်ယူခဲ့သော
အောက်အောက် သခံန်းစာများမှ အထောက်အကူးတိုကို
ရရှိသဖြင့် အထက်အထက် သခံန်းစာ အတတ်ပညာ
တို့ကို ဆုံးခန်းတိုင်အောင် သင်ကြားတတ်မြောက်နိုင်၏။
ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက အတတ်ပညာသင်
ယူရ၍ ဖြည်းဖြည်းသင်ယူရာ၏ဟု ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။

၂။ စီးပွားဥစ္စရာဖွေရှုံး ဖြည်းဖြည်းရာဖွေရာ၏ဟုဆို
ရာတွင် အကြောင်သူသည် စီးပွားဥစ္စရာဖွေသော
အခါ မြန်မြန် ကြွယ်ဝချမ်းသာလိုသောကြောင့် အခြေခံ
ပစ္စည်းဥစ္စမရှိသေးပါဘဲ လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးတို့ကို ချွဲထွင်
တည်ထောင်၍ လုပ်ကိုင်၏။ ထိုသူသည် လုပ်ငန်းအမျိုး
မျိုးတို့၏ ကျမ်းကျင်မှုလည်းမရှိ၊ ပစ္စည်းအင်အားလည်း
မဖြည့်စွက်နိုင်သောကြောင့် ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ဘယ်
လုပ်ငန်းမှ မဖြစ်မြောက်လာ၍ စိတ်ဓာတ်များ ကျဆင်း
သွားတတ်ပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၇၂

အကြုံသူသည် စီးပွားရွာရှာဖွေသောအခါ မိမိ
ကျမ်းကျင်သော လုပ်ငန်းတစ်ခုခုကို တဖြည်းဖြည်း
တိုးတက်လာရအောင် မပြတ်မလပ် လုပ်ကိုင်ရှာဖွေ၏။
ထိုသူသည် မိမိကြိုးစားမှုနှင့်အမျှ တဖြည်းဖြည်း စီးပွား
ရွာများ စုဆောင်းမိ၍ ကြိုယ်ဝချမ်းသာမည်သာ ဖြစ်ပေ
သည်။ ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက စီးပွားရွာ
ရှာဖွေရန် ဖြည်းဖြည်းရှာဖွေရာ၏ဟု ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြက
ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၃။ မြင့်မားသော တောင်ကုန်းပေါ်သို့တက်ရာ၌ ဖြည်း
ဖြည်းတက်ရာ၏ဟုဆိုရာတွင် အကြုံသူသည်
ပေ-၄၀၀၀၊ ပေ-၅၀၀၀ စသည်ဖြင့် မြင့်မားသော
တောင်ကုန်းများသို့ တက်သောအခါ မြန်မြန်ရောက်လို
သောကြောင့် အလျင်အမြန် ပြီး၍တက်၏။ ထိုသူသည်
တောင်ကုန်းပေါ်သို့ မရောက်မီ အမောဆို၍ မတက်နိုင်
တော့ဘဲ နှုန္တဖြစ်နိုင်ပေသည်။

အကြုံသူသည် အလွန်မြင့်မားသော တောင်ကုန်း
ပေါ်သို့ တက်သောအခါ မိမိ၏ ကိုယ်အင်အားနှင့်အမျှ
ဖြည်းဖြည်း အမှတ်သတိဖြင့်တက်၏။ ထိုသူသည် မိမိ

၇၆   သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

ရောက်လိုသော တောင်ကုန်းပေါ်သို့ ကောင်းမွန်စွာ
ရောက်သွားမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် နီတိ
ကျမ်းဆရာများက မြင့်မားသော တောင်ကုန်းပေါ်သို့
တက်ရနှင့် ဖြည်းဖြည်းတက်ရာ၏ဟု ဖွင့်ပြ၊ ဖော်ပြကြ
ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၄။ ကာမဂ္ဂယ်အရာတွင် အိမ်ထောင်ဖက်ကိုရှာဖွေရာ
၌ ဖြည်းဖြည်းရှာဖွေရာ၏ဟုဆိုရာတွင် လူဘောင်
လူလောက်၌ နေထိုင်ကြသော အကြံ့သူတို့သည်
လောကီဘုံသား လူအများတို့၏ သဘာဝအတိုင်း အိမ်
ထောင်ဖက် ရှာဖွေကြရပေသည်။ ရှာဖွေသောအခါ
အလျင်အမြန် လိုချင်ကြသောကြောင့် မလေ့မလာ မစဉ်း
စားဘဲ အိမ်ထောင်ဖက်ကို ရွှေးချယ် အတည်ပြုကြပေ
သည်။ ထိုနောက်မှ မကိုက်ညီသော တစ်ဦး၏သဘော
ထားကို တစ်ဦးသိကြသောအခါ စိတ်ဝမ်းကွဲကြပေသည်။
စိတ်မချမ်းသာမူးများ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ထိုသူတို့သည်
တိမ်းမြားမည့်နေ့ကျမှ ထွက်ပြီးတိမ်းရှောင်သွားခြင်းများ
လည်း ရိုကြပေသည်။ နှစ်ဖက်သော လူကြီးမိဘများ
မျက်နှာပျက်ကြရပေသည်။ မက်လာအခမ်းအနားအတွက်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၇၇

ပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးကြရပေသည်။ ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက ကာမဂ္ဂတ်အရာတွင် အိမ်ထောင်ဖက်ရှာဖွေရာ၌ ဖြည်းဖြည်းရှာဖွေရာ၏ဟု ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြကခြင်းဖြစ်ပေသည်။

၅။ အမျက်ဒေါသထွက်ရာ၌ ဖြည်းဖြည်းထွက်ရာ၏ဟု ဆိုရာတွင် အကြောင်သူသည် စိတ်ဆိုး အမျက်ထွက်စရာ အကြောင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ အကြောင်းအကျိုးကို မစဉ်းစား မဆင်ခြင်ပါဘဲ အမြန်စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်တတ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာတို့ဖြင့် ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းခြင်းများကို ပြုလုပ်၏။ ထိုသူသည် အပြောမှား၊ အပြောမှားတို့ကို ပြုလုပ်မိသောကြောင့် ကောင်းသောရှုဏ်သိက္ခာများ ထိခိုက်ကျဆင်းသွားရပေသည်။ ခင်မင်ကြည်ညိုနေကြသော မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းတို့ အကြည်ညိုပျက်၍ မိတ်ပျက်ဆွေပျက် ဖြစ်ရပေသည်။ ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက အမျက်ဒေါသထွက်ရာ၌ ဖြည်းဖြည်းထွက်ရာ၏ဟု ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြကခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၇၀

သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

နောက်တစ်နည်း ဖြည်းဖြည်းပြုလုပ်ရမည့်အရာ
၃-မျိုး၊ နောင်ပြုပြင်ရန်ခက်သောကြောင့် စဉ်းစဉ်းစားစား
ဖြည်းဖြည်းပြုကြရမည့်အရာ ၃-မျိုးရှိပေသည်။

၁။ အိမ်ထောင်ပြုခြင်း

၂။ ဘုရားတည်ခြင်း

၃။ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးခြင်းဟူ၍ ၃-မျိုးရှိပေသည်။

၁။ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းဟုဆိုရာ၌ အရက် = ဟိရီ၊
အကြောက် = ညွှန်ပွဲနှင့်ပြည့်စုကြသော အကြော
အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် အိမ်
ထောင်ပြုခြင်းကိစ္စကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါသာ ပြုလုပ်လိုကြ
ပေသည်။ အကြိမ်ကြိမ်ပြောင်းလဲ၍ မပြုလုပ်လိုကြပေ။
ထိုအမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် အိမ်
ထောင်ပြုခြင်းကိစ္စကို အကြိမ်ကြိမ်ပြုလုပ် ပြောင်းလဲဖို့ရာ
မှာ ခက်ခဲသောအရာတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့်
အိမ်ထောင်ပြုခြင်းကိစ္စကို စဉ်းစဉ်းစားစား ဖြည်းဖြည်းပြု
ကြရပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၇၉

၂။ ဘုရားတည်ခြင်းဟုဆိုရာ၌ စေတီတော်နှင့် ရပ်ထု
တော်တို့ကို တည်ထား ကိုးကွယ်ကြရာတွင် သင့်
တော်သော အရပ်ဒေသနှင့် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ သင့်တော်
သော ပုံတော်တို့ကို ရွှေးချယ်စိစစ်၍ တည်ထား ကိုးကွယ်
ကြရပေသည်။ အကြောင်အခါ မသင့်တော်သော အရပ်
ဒေသနှင့် ကြည်ညိုဖွယ်မရှိမှု၍ ဘုရား၏ဂုဏ်အကိုနှင့်
မပြည့်စုစုသော စေတီတော်၊ ရပ်ပွားတော်တို့ကို တည်ထား
ကိုးကွယ်မိကြ၏။ ထိုအခါ ထိုစေတီတော်၊ ထိုရပ်ထုတော်
တို့ကို မဖျက်ဆီးကောင်းသောကြောင့် ပြပြင်ပြောင်းလဲဖို့
ရာ ခက်ခဲသောအရာတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့်
ဘုရားတည်ခြင်းကိစ္စကိုလည်း စဉ်းစဉ်းစားစား ဖြည့်းဖြည့်း
ပြကြရပေသည်။

၃။ ဆေးမင်ကြောင်ထိုခြင်းဟုဆိုရာ၌ အကြောင်ငယ်ရွယ်
သူတို့သည် မိမိတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင် လက်မောင်း၊
ရင်ဘတ်၊ ကျောကုန်း စသည်တို့၌ ကြောင်ရပ်၊ ကျားရပ်
ကြောင်ရပ်၊ နတ်ရပ် စသည့် ဆေးမင်ကြောင်ရပ်များကို
ထိုးကြပေသည်။ ထိုသူတို့သည် နောင်အသက်အရွယ်
ကြီးလာသောအခါ ထိုဆေးမင်ကြောင်ရပ်များကို မနှစ်

၁၀

သွေမ္မရုပီရိပ်သာဆရာတော်

သက်တော့၍ ဖျောက်ဖျက်လိုသောဆန္ဒများ ဖြစ်ပေါ်လာ
တတ်ကြပေသည်။ သို့သော ဆေးမင်ကြောင်များက
အသားထဲ၌ စွဲကပ်နေသောကြောင့် ဖျောက်ဖျက်လို မရ
ကြတော့ပေ။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ရာ ခက်ခဲသော အရာ
တစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် ဆေးမင်ကြောင်
ထိုးခြင်းကိစ္စကိုလည်း စဉ်းစဉ်းစားစား ဖြည်းဖြည်းပြကြ
ရပေသည်။

ထိုကြောင့် ရှေးပညာရှိများက “အိမ်ထောင်ပြု၊
ဘုရားတည်၊ ဆေးမင်ရည်စုတ်ထိုး၊ ဤသုံးမျိုးချက်
မပိုင်လှူင်၊ နောင်ပြင်ရန်ခက်သည့်အမျိုး”ဟူ၍ ကဗျာ
စပ်ဆိုကြပေသည်။

သွေမ္မရုပီရိပ်သာဆရာတော်

ဇနီးမြတ်အရို ဉာဏ်ပြာ

ဘရား ပစ္စကဗုဒ္ဓအလောင်းအလျာများနှင့်တက္ခလူဘောင်လူလောက၌ နေထိုင်ကြသူတို့သည် မြတ်နီးဖွယ်ရာဖြစ်သည့် အနီးမယားတို့နှင့်သာ အတူတက္ခ နေထိုင်လိုကြပေသည်။ မြတ်နီးဖွယ်ရာ အနီးမယားများကို ရှာဖွေရွေးချယ်၍ အတူတက္ခ နေထိုင်ကြပေသည်။ မြတ်နီးဖွယ်ရာ အနီးမယားတို့၏ အရို ဂ-ပါးကို နိတိကျမ်းဆရာများက ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကြပေသည်။

၁။ ဘုတ္တသု နေနီဝ = ဘားသောက်သောအခါတို့၌
မိခင်ကဲသို့ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ
ကို ပြုပေးတတ်၏။

၂။ မဏ္ဍာသု နေနီဝ = အဝတ်တန်ဆာ ဆင်ယင်
သောအခါတို့၌ မိခင်ကဲသို့
နှစ်သက်ဖွယ်ရာကို ပြုပေး
တတ်၏။

၈၂ သန္တမ္မရုပ်သာဆရာတော်

- ၃။ ဂုဏ္ဏနာနေ ဘဂီနိဝ = လျှို့ဝှက်အပ်၊ ကျစ်လျှစ်
အပ်သောအရာတို့၏ နှမ^၁
ရင်းကဲ့သို့ လွန်စွာရှက်
တတ်၏။
- ၄။ ကမ္မသု ပတ္တသု ဒီသိဝ = ပြုဖွယ်ရာ အမူကိစ္စ^၁
တို့၏ ကျွန်မကဲ့သို့ ရိုရို
သေသေ ပြုပေးတတ်၏။
- ၅။ သယေသု မန္တိ = ဘေးရန်ရှိသောအခါတို့
၏ တိုင်ပင်ဖော် တိုင်ပင်
ဖက်ဖြစ်၏။
- ၆။ သယနေသု ရာမယေ = အိပ်သောအခါတို့၏ မွေး
လျှို့ဖွယ်ရာကို ပြုပေး
တတ်၏။
- ၇။ ရုပိသု သိကွာ = အိမ်တွင်း အိမ်ပတို့၏
အဆင်းလှပအောင် ပြု
ပြင်တတ်၏။
- ၈။ ကုပေနေသု ခန္ဓိန္တ = အမျှက်အမြေသာထွက်သော
အခါတို့၏ သည်းခံတတ်
၏။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၈၃

ဤအရှင် ဂ-ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော နှဲးမယားတို့သည်
မြတ်သောနှဲးမယားများ ဖြစ်ကြပေသည်ဟု နိတိကျမ်း
ဆရာများက ဖွင့်ပြ၊ ဖော်ပြကြပေသည်။ အမိန့်တူသည့်
အရှင် ဂ-ပါးကို တပေါင်းတည်းပြ၍ အရှင် ဂ-ပါးဟူ၍လည်း
ဆိုနိုင်ပေသည်။

၁။ စားသောက်သောအခါတို့၌ မိခင်ကဲ့သို့ နှစ်သက်
ဖွယ်ရာကို ပြပေးတတ်၏ဟုဆိုရာ၌ အကြောင်နှဲး
မယားသည် သားငယ် သမီးငယ်တို့အား ကျွန်းမာရေးနှင့်
လျှော်ညီသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များကို စီမံ၍ ယုယာ
ကြောင်နာစွာ ကျွေးမွှေးသကဲ့သို့ အရှင်လှင်ယောက်ဗျားအား
ကျွန်းမာရေးနှင့် လျှော်ညီသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များ
ကို စီမံ၍ ယုယာကြောင်နာစွာ အနီးကပ် ပြုစုလုပ်ကျွေး၏။
ထိုနှဲးမယားသည် အမိန့်တူသော နှဲးမယားဖြစ်၏ဟု
ဆိုရပေသည်။

၂။ အဝတ်တန်ဆာ ဆင်ယင်သောအခါတို့၌ မိခင်ကဲ့
သို့ နှစ်သက်ဖွယ်ရာကို ပြပေးတတ်၏ဟုဆိုရာ၌
အကြောင်နှဲးမယားသည် သားငယ် သမီးငယ်တို့နှင့် သင့်
လျှော်သော အဝတ်တန်ဆာများကို စီမံ၍ တင့်တယ်အောင်

၈၄

သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

ဝတ်ဆင်ပေးသကဲ့သို့ အရှင်လင်ယောကုံးနှင့် သင့်လျှော်သော အဝတ်တန်ဆာတိုကို ပြုပြင်စီမံပေးတတ်၏။ ထို နေ့းမယားသည်လည်း အမိန့်တူသော နေ့းမယားပင် ဖြစ်၏ဟု ဆိုရပေသည်။

၃။ လျှိုဂုဏ်အပ်၊ ကျွမ်းလျှော်အပ်သောအရာတို့၌ နှမ ရင်းကဲ့သို့ လွန်စွာရှုက်တတ်၏ဟုဆိုရ၍ အကြောင် နေ့းမယားသည် မမြင်သင့် မမြင်ထိုက်သော အကိုအကိုး အသယ်တိုကို ဖုံးကွယ်အပ်သောအရာ၊ ကျွမ်းလျှော်အပ်သော အရာတို့၌ နှမရင်းကဲ့သို့ လွန်စွာ ရှုက်တတ်၏။ ထိုနေ့း မယားသည် နှမနှင့်တူသော နေ့းမယားဖြစ်၏ဟု ဆိုရ ပေသည်။

၄။ ပြုဖွယ်ရာအမှုကိစ္စတို့၌ ကျွန်မကဲ့သို့ ရိုရိုသေသေ ပြုပေးတတ်၏ဟုဆိုရ၍ အကြောင်နေ့းမယားသည် အရှင်လင်ယောကုံးက ပြုဖွယ်ရာကိစ္စများကို စေခိုင်းသောအမှုကိစ္စတိုကို မညည်းည။ဘဲ အခိုင်းအစေတစ်ဦးကဲ့သို့ ကြည်ဖြူစွာ ပြီးမြောက်အောင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးတတ်၏။ ထိုနေ့းမယားသည် ကျွန်မနှင့်တူသော နေ့းမယားဖြစ်၏ဟု ဆိုရပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၀၅

၅။ ဘေးရန်ရှိလာသောအခါတို့၌ တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်
ဖက်ဖြစ်၏ဟုဆိုရ၍ အကြောင်းမယားသည် မိမိ
တို့အတွက် ဘေးရန်များ ကျရောက်လာတော့မည့်အခါ
တကယ်ဘေးရန်များနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ.ကြံနေကြရသော
အခါတို့၌ ထိုဘေးရန်တို့မှ လွတ်မြောက်ကြောင်းများကို
တိုင်ပင်သောအခါ လွတ်မြောက်ဖို့ရာ နည်းလမ်းမှန်များ
ကို ပြောပြတတ်၏။ တိုင်ပင်လို့ရ၏။ ထိုအေးမယားသည်
မိတ်ဆွေကောင်းနှင့်တူသော အေးမယားဖြစ်၏ဟု ဆိုရ
ပေသည်။

၆။ အိပ်သောအခါတို့၌ မွေ့လော်ဖွှာကို ပြုပေး
တတ်၏ဟုဆိုရ၍ အကြောင်းမယားသည် အရှင်
လင်ယောကုရား၏ ကုတင်၊ အိပ်ရာများကို အိပ်ချင်ဖွှာ
ရာ သန့်ရင်းမှူး၊ ဖြူစင်မှူးများရှိအောင် ခင်းကျင်း ပြုပြင်
ပေးတတ်၏။ ထိုအေးမယားသည် ဝတ္ထား ကျေပွန်သည့်
တေသာ်နှင့်တူသော အေးမယားဖြစ်၏ဟု ဆိုရပေသည်။

၇။ အိမ်တွင်းအိမ်ပတို့၌ အဆင်းလှအောင် ပြုပြင်
တတ်၏ဟုဆိုရ၍ အကြောင်းမယားသည် အိမ်
တွင်း၌ရှိသော မီရိုး ကုလားထိုင်၊ စားပွဲ စသည်တို့ကို

၈၆

သန္တမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

တင့်တယ်လုပ နေရာတကျဖြစ်အောင ပြုပြင်တတ်၏။
 အီမဲပ ခြိဝင်းအတွင်းဦးလည်း ပန်းပင်၊ သစ်ပင်တို့ကို
 တင့်တယ်လုပ နေရာတကျရှိအောင ပြုပြင်တတ်၏။ ထို
 အနီးမယားသည် (အီမဲတွင်းမူလုပ်၊ သီမဲးထုပ်သေခြာ)
 ဟူသော အနီးမယားတို့၏ ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံသော အနီး
 မယားဖြစ်၏ဟု ဆိုရပေသည်။

၁။ အမျက်အောင်သွေးတွေးတော်အခါတို့၌ သည်းခံတတ်
 ၏ဟုဆိုရ၍ အကြောင်အနီးမယားသည် အရှင်လင်
 ယောက်ဗျားက အမျက်အောင်သွေးတွေးတော်၍ ကြိမ်းမောင်း
 ငါးကိုင်းကာ ပြောဆိုပါသော်လည်း အမျက်အောင်သွေး
 မတွေးတော်ပါဘဲ သည်းခံတတ်၏။ လင်ယောက်ဗျား၏ အလို
 သို့ လိုက်တတ်၏။ ထိုအနီးမယားသည် ကျွန်းမနှင့်တူသော
 အနီးမယားဖြစ်၏ဟု ဆိုရပေသည်။

ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကို ၇-ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော
 အနီးမယားနှင့် အတူတက္ခ နေထိုင်ကြရသော အရှင်
 လင်ယောက်ဗျား အမျိုးကောင်းသားတို့သည် (ပုဂ္ဂလ^၁
 သပြုယ) သင့်လျော်သောပုဂ္ဂလိုင်ဟူသော အနီးမယား

အေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၈၇

များနှင့် အတူတကွ နေထိုင်ကြသောကြား ကိုယ်ချမ်း
သာ၊ စိတ်ချမ်းသာ ရိုကြရမည် ဖြစ်ကြပေသည်။

ပုဂ္ဂလောပါ ဥပန်သုယာပစ္စယေန ပစ္စယောဟု
ပဏ္ဍာန်းပါ၌တော် ဥပန်သုယာပစ္စည်း၌ မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ထိအကို ၈-ပါးနှင့်ပြည့်စုံ
သော နှီးမယားတို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်ကြရသော
အရှင်လင်ယောက်ဗျားတို့သည် သင့်လျှော်သောပုဂ္ဂလ် နှီး
မယားဟူသော (ဥပန်သုယာပစ္စည်း)အကြားကြား
ကုသိုလ်တရားများ တိုးပွား ရရှိနေကြမည် ဖြစ်ပေသည်။
ဂိပသုနာတရား အားထုတ်သောအခါ တရားရကြား
အထောက်အပံ့ကောင်းများလည်း ဖြစ်သွားနိုင်ကြမည်
ဖြစ်ပေသည်။

သွေ့မွေ့ရုံသီရိပိသာဓရတော်

ပျင်းရိသ္ဌာ အြေဖြစ်ခြောက်ဖြာ

လောကထဲ၌ ရိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပျင်းရိ
တတ်သောသူနှင့် မပျင်းမရိ ထက်သန်သော လုံလဝိရိယ
ရိသူဟူ၍ J-မျိုးရိပေသည်။ ထို J-မျိုးတို့တွင် မပျင်းမရိ
ထက်သန်သော လုံလဝိရိယရိသူတို့သည် ယုတ်ညုံသော
အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ ချမ်းသာစွာနေရ၏။
ကြီးမားလှသော အရဟတ္ထဖိုလ်(ရဟန္တ)ဖြစ်သည်တိုင်
အောင် အကျိုးတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံရ၏။ ပျင်းရိသောသူ
သည် ယုတ်ညုံသော အကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ရောပြုမ်း
၍ ဆင်းရဲစွာနေရ၏။ ကြီးမားလှသော အရဟတ္ထဖိုလ်
(ရဟန္တ)ဖြစ်သည်တိုင်အောင် ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးတရား
တို့မှ ဆုတ်ယုတ်သွားရ၏ဟု မပျင်းမရိသူ၏ အကျိုး
တရားများနှင့် ပျင်းရိသူ၏ ဆုတ်ယုတ်သွားပုံများကို
မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၈၉

ထို့ကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက ပျော်ရှိသူ၏
ဆုတ်ယုတ်သွားသော အပြစ် ၆-မျိုးကို ဖွင့်ပြု ဖော်ပြု
ကြပေသည်။

- ၁။ အလသသု ကုတော သိပ္ပံး = ပျော်ရှိသူ အား
အတတ်ပညာ
မရရှိနိုင်။
- ၂။ အသိပ္ပံသု ကုတော ဓနံ = အတတ်ပညာ
မရှိသောသူ အား
ပစ္စည်းဥစ္စာ မရ
ရှိနိုင်။
- ၃။ အဓနသု ကုတော မီတ္ထံ = ပစ္စည်းဥစ္စာ မရှိ
သောသူ အား
မိတ်ဆွေကောင်း
မရရှိနိုင်။
- ၄။ အမိတ္ထသု ကုတော သုခံ = မိတ်ကောင်းမရှိ
သောသူ အား
ချမ်းသာကို မရ
ရှိနိုင်။

၉၀

သဒ္ဓမ္မရုပိသာဆရာတော်

- ၅။ အသုခသု ကုတော ပုညံ = ချမ်းသာမရှိသော
သူအား ကောင်းမှု
ကုသိုလ် မပြုလုပ်
နိုင်။
- ၆။ အပုည်သု ကုတော ဝရ = ကောင်းမှုကုသိုလ်
မရှိသောသူအား
နိုဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို
မရရှိနိုင်ဟူ၍ ပျင်း
ရိသောသူ၏ ဆုတ်
ယုတ်သွားသော
အပြစ် ၂-မျိုးကို
ဖွင့်ပြ၊ ဖော်ပြကြ
ပေသည်။
- ၇။ ပျင်းရိသောသူအား အတတ်ပညာ မရရှိနိုင်ဟုဆို
ရာ၌ ပျင်းရိခြင်းတို့သည် အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် J-
မျိုးရှိပေသည်။ အတတ်ပညာ သင်ယူရာ၌ ပျင်းရိခြင်း၊
အလုပ်အကိုင် လုပ်ကိုင်ရာ၌ ပျင်းရိခြင်းဟူ၍ J-မျိုးရိနိုင်
ပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၉၁

ထို J-မျိုးတို့တွင် အလုပ်အကိုင် လုပ်ကိုင်ရှု၌
ပျင်းရီခြင်းသည် မိမိစိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သည့် အလုပ်
အကိုင်များကို လုပ်ကိုင်ရသောအခါ ပျောက်ကင်းသွား
နိုင်ပေသည်။ အတတ်ပညာသင်ယူရှု၌ ပျင်းရီခြင်းသည်
အတတ်ပညာသင်ယူရှုတွင် အသက်အရွယ်ကြီးလာ
လေလေ အတတ်ပညာသင်ယူရှု၌ အခက်အခဲများနှင့်
တွေ့ရလေလေ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ထိုကြောင့် ပျင်းရီ
သောသူအား အတတ်ပညာကို မရရှိနိုင်ဟု ဆိုရခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။

ပျင်းရီခြင်းရိုနေသူ၊ ပျင်းရီခြင်းများနေသူကို အနှစ်
ကျေးဇူးရှင် ဓမ္မားသမီခင်ကပင် မကြည်ဖြူ။ မနှစ်သက်၊
မခင်မင်တော့ဘဲ ဖြစ်လာတတ်ပေသည်။ အခြားသော
ညီအစ်ကို မောင်နှမ၊ မိတ်ဆွေသာ်ဟတို့ကလည်း
မကြည်ဖြူ။ မနှစ်သက်၊ မခင်မင်ဘဲ ဖြစ်လာတတ်ကြပေ
သည်။ ပျင်းရီခြင်းများသောသူတို့သည် လောကနှင့်ဓမ္မ^၁
နှစ်ဌာနလုံးမှာ ဆုတ်ယုတ်သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။
ထိုကြောင့် ပျင်းရီခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည့် ထက်
သန်သော လုံးလဝိရိယဖြင့် အတတ်ပညာကို သင်ယူ
ကြရပေသည်။

၉၂ သဒ္ဓမ္မရုပိသီရိပါယာဆရာတော်

၂။ အတတ်ပညာမရှိသောသူအား ပစ္စည်းဥစ္စာ မရ
ရှိနိုင်ဟုဆိုရန် ပစ္စည်းဥစ္စာရှာဖွေခြင်းတို့သည်
အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် အတတ်ပညာဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာရှာ
ဖွေခြင်း၊ အတတ်ပညာမတတ်၍ ကိုယ်ကာယလုပ်အား
ဖြင့် ရှာဖွေခြင်းဟူ၍ ၂-မျိုးရှိပေါ်သည်။

အတတ်ပညာဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာရှာသောသူတို့သည်
မိမိ၏အတတ်ပညာနှင့် လျှော့ညီသော လုပ်ငန်းအမျိုး
မျိုးတို့ကို ထူထောင်၍ လုပ်ကိုင်နိုင်သဖြင့် မိမိရည်မှန်း
သည့်အတိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ရရှိနိုင်ကြပေါ်သည်။
အတတ်ပညာမတတ်၍ ကိုယ်ကာယလုပ်အားဖြင့် ပစ္စည်း
ဥစ္စာရှာသောသူတို့သည် တစ်နောက်၊ တစ်လတော်၊ တစ်နှစ်
တာအတွက် စားလောက်၊ ဝတ်လောက်၊ နေလောက်ရုံမျှ
ဖြစ်သည့် ပစ္စည်းဥစ္စာများကိုသာ ရရှိကြပေမည် ဖြစ်ပေ
သည်။ အပိုအလျှောင်း ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ရရှိနိုင်ကြမည်
မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အတတ်ပညာမရှိသောသူအား
ပစ္စည်းဥစ္စာ မရရှိနိုင်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာရှိသောသူတို့သည် မိမိကိုယ်တိုင်လည်း
ချမ်းသာစွာ စားသုံးကာ နေထိုင်ကြရပေသည်။ မိမိနှင့်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၉၃

အတူနေကြသော မိဘများလည်း ချမ်းသာစွာ စားသုံးကာ
နေထိုင်ကြရပေသည်။ သားသမီးများလည်း ချမ်းသာစွာ
စားသုံးကာ နေထိုင်ကြရပေသည်။ မိမိ၏အလုပ်သမား
များလည်း ချမ်းသာစွာ စားသုံးကာ နေထိုင်ကြရပေသည်။
အလှုဗုခံပုဂ္ဂိုလ်များကို လူအိန်းရသောကြောင့် နောင်ဘဝ
များအတွက်လည်း ချမ်းသာကြရပေသည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိကြသောသူတို့သည် မိမိကိုယ်တိုင်
လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးကာ နေထိုင်ကြရပေသည်။ မိမိနှင့်
အတူတကွ နေထိုင်ကြသည့် မိဘများလည်း ဆင်းရဲ
နွမ်းပါးကာ နေထိုင်ကြရပေသည်။ သားသမီးများလည်း
ဆင်းရဲနွမ်းပါးကာ နေထိုင်ကြရပေသည်။ မိမိကို မိုးခို
ကြသော အလုပ်သမားများလည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးကာ
နေထိုင်ကြရပေသည်။ အလှုဗုခံပုဂ္ဂိုလ်များကို မလှုဗုအိန်း
နှင့်သောကြောင့် နောင်ဘဝများအတွက်လည်း ဆင်းရဲ
နွမ်းပါးဖို့ရာ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ထိုကြောင့် ပျော်ရှိခြင်း၏
ဆန္ဒကျင်ဘက်ဖြစ်သည့် ထက်သန်သော လုံလတိရိယဖြင့်
အတတ်ပညာသင်ခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စရှာဖွေခြင်းတို့ကို ပြု
ကြရပေသည်။

၃။ ပစ္စည်းဉာဏ်မရှိသောသူအား မိတ်ဆွေကောင်းကို
မရရှိနိုင်ဟုဆိုရ၌ ပစ္စည်းဉာဏ်မရှိသောသူသည်
မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းတို့အား ညျှော်ဝတ်ကျေပွန်အောင်
မပြုစုနိုင်သောကြောင့် မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းတို့မှ
ဆုတ်ယုတ်သွားတတ်ပေသည်။ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း
များမရှိဘဲ ဖြစ်နေတတ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်း
ဉာဏ်မရှိသောသူအား မိတ်ဆွေကောင်းကို မရရှိနိုင်ဟု
ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း သူတော်ကောင်းများနှင့်
ပေါင်းသင်းရမှုသာ ယခုမျှက်မောက်ဘဝချမ်းသာနှင့်
နောက်နောင်ဘဝများ၏ ချမ်းသာအမျိုးမျိုးတို့ကို ရရှိနိုင်
ကြပေသည်။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားထူးတရားမြတ်များကို
ရရှိနိုင်ကြပေသည်။ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း သူတော်
ကောင်းများနှင့် မပေါင်းသင်းရသောသူတို့သည် ယခု
မျှက်မောက်ဘဝချမ်းသာများကိုလည်း မရရှိနိုင်၊ နောက်
နောင်ဘဝများ၏ ချမ်းသာအမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း မရရှိနိုင်၊
မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားထူးတရားမြတ်များကိုပင် မရရှိနိုင်ဘဲ
ဖြစ်သွားတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပျင်းရိခြင်း၏
ဆန္ဒကျင်ဘက်ဖြစ်သည့် ထက်သန်သော လုံလုပ်ရိယဖြင့်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၉၅

အတတ်ပညာကိုသင်ခြင်း၊ ပစ္စည်းဉာဏ်ကိုရှာဖွေခြင်း၊ မိတ်ကောင်းဆွဲကောင်း သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုကြရပေသည်။

၄။ မိတ်ဆွဲကောင်းမရှိသောသူအား ချမ်းသာကို မရ ရှိနိုင်ဟုဆိုရန် မိတ်ဆွဲကောင်း သူတော်ကောင်း များနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရသူတို့သည် ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာမူးများကို ရရှိကြပေသည်။ မိတ်ဆွဲကောင်း မရှိမှု၍ မိတ်ဆွဲဆုံးများနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရသော သူတို့သည် ကိုယ်ဆင်းရဲ့ စိတ်ဆင်းရဲမူးများ ဖြစ်ကြရပေ သည်။ ထိုကြောင့် မိတ်ဆွဲကောင်းမရှိသောသူအား ချမ်းသာကို မရရှိနိုင်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကလျာဏမိတ္တာ = မိတ်ကောင်းဆွဲကောင်းရှိကြသောသူတို့သည် ယခုမျက်မောက်ဘဝမှာလည်း ကိုယ်ချမ်းသာမူ၊ စိတ်ချမ်းသာမူးများကို ရရှိကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ နောက်နောင်ဘဝများ၌လည်း ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း၊ စိတ်ချမ်းသာခြင်း အကျိုးများကို ရရှိကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ မဂ်ဖိုလ်နိုဗ္ဗာန် တရားထူးတရားမြတ်များကိုလည်း ရရှိကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

၉၆

သန္တမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

တစ်ချိန်သောအခါ အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာ
ဘုရားထံသို့ ရောက်လာပြီးလျှင် “မြတ်စွာဘုရား ...
ကလျာဏမိတ္တာ = မိတ်ဆွဲကောင်းရှိသောသူသည်
အရိယာမဂ်ဖိုလ် တရားထူးတရားမြတ်တိုကို ရရှိဖို့ရာ
ထက်ဝက်တော့ သေချာသည်ဟု ထင်ပါသည်ဘုရား”ဟူ
၍ လျှောက်ထားလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားက “ထက်ဝက်
သာမဟုတ်၊ အလုံးစုံ အပြည့်အဝ သေချာသည်”ဟု မိန့်
ကြားတော်မူလေ၏။

ထိုကြာင့် ပျင်းရီခြင်း၏ ဆန္ဒကျင်ဘက်ဖြစ်သည့်
ထက်သန်သော လုံးလုပ်ရိယဖြင့် အတတ်ပညာသင်ခြင်း၊
စီးပွားဥစ္စာကို ရအောင်ရှာဖွေခြင်း မိတ်ကောင်းဆွဲကောင်း
သူတော်ကောင်းတို့ကို ရှာဖွေ၍ ပေါင်းသင်းခြင်းတို့ဖြင့်
လောကီချမ်းသာ၊ လောကုတ္တရာချမ်းသာတို့ကို ရရှိအောင်
အားထုတ်ကြရပေသည်။

၅။ ချမ်းသာမရှိသောသူအား ကောင်းမူကုသိုလ် မပြု
လုပ်နိုင်ဟုဆိုရန် မိတ်ကောင်းဆွဲကောင်းများ
နှင့် ပေါင်းသင်းရသောသူသည် ကိုယ်ချမ်းသာမူ၊ စိတ်ချမ်း
သာမူများကို ရရှိ၍ ကောင်းမူကုသိုလ်များကို ပြုလုပ်နိုင်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၉၇

ပေသည်။ မိတ်ကောင်းဆွဲကောင်းမရှိ၍ မိတ်ဆွဲဆိုးများနှင့် ပါင်းသင်းနေရသောသူတို့သည် ကိုယ်ချမ်းသာမှု၊ စိတ်ချမ်းသာမှု မရှိကြသဖြင့် ကောင်းမှုကုသိုလ်များကို မပြုလုပ်နိုင်ကြပေ။ ထိုကြောင့် ချမ်းသာမရှိသောသူအား ကောင်းမှုကုသိုလ် မပြုလုပ်နိုင်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၆။ ကောင်းမှုကုသိုလ် မရှိသောသူအား နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မရနိုင်ဟုဆိုရာ၌ ဒီနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာဟူသော ကောင်းမှုကုသိုလ်များ ရှိကြသောသူတို့သည် ဂိပသာနာတရားကို ဆက်လက်၍ အားထုတ်လိုက်လျှင် အကြောင်းညီညွတ်ပါက ယခုဘဝမှာပင် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ရှိသွားကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ကောင်းမှုကုသိုလ် မရှိသောသူတို့သည် ဤဘဝမှ စုတေသွားသောအခါ ငဲ့ တိရှိနှင့် ပြီတွာ့၊ အသူရကာယ်ဟူသောအပါယ်လေးဘုံသို့ ရောက်သွားကြတာ များပေသည်။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ဖို့ရာမှာ အလွန်ပင် ဝေးကွာသွားကြရပေသည်။ ထိုကြောင့် ကောင်းမှုကုသိုလ် မရှိသောသူအား နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မရနိုင်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၉၀

သွေမ္မာရုပိသာဆရာတော်

ပျင်းရှိသောသူမှာ အပြစ် ၆-ဖြာ ဖြစ်လာသကဲ့သို့
မပျင်းမရှိ ထက်သန်သော လုံလဝိရိယရှိသူမှာ အကျိုး
၆-ဖြာ ရရှိနိုင်ပေသည်။

မပျင်းမရှိ ထက်သန်သော လုံလဝိရိယရှိသောသူ
သည် -

- ၁။ အတတ်ပညာ တတ်မြောက်ခြင်းအကျိုး၊
- ၂။ အလိပ်ရှိအပ်သော စီးပွားရွောများကို ရရှိခြင်း
အကျိုး၊
- ၃။ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းများကို ရရှိခြင်းအကျိုး၊
- ၄။ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာဖြင့် နေရခြင်းအကျိုး၊
- ၅။ ကောင်းမှုကုသိုလ်များနှင့် ပြည့်စုစုခြင်းအကျိုး၊
- ၆။ တစ်ခါရောက်သွားလျှင် နောင်ဘယ်သောအခါ
မှ ဆင်းရဲ့ခုက္ခန္ဓနှင့် ပြန်မတွေ့ရသည့် နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကို ရရှိခြင်းအကျိုးဟူသော ကျွဲအကျိုး
၆-မျိုးကို ကောင်းမွန်စွာ ရရှိနိုင်ပေသည်။

သွေမ္မာရုပိသာဆရာတော်

ချစ်ဆေး မူန်းဆေး စသည်လေးဖြာ သိပ္ပါယ်ရာ

လောကထဲ၌ ရှိနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့တွင်
ရဟန္တပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး အားလုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့
သည် ချစ်ခြင်းနှင့်မှန်းခြင်းဟူ၍ ၂-ပါး အနည်းနှင့်
အများ ရှိနေကြပေသည်။ ရဟန္တပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး အခြား
သောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့သည် ချစ်ခြင်းကိုသာ အလိုရိုကြ
ပေသည်။ မှန်းခြင်းကို အလိုမရိုကြပေ။ ထိုချစ်ခြင်းနှင့်
မှန်းခြင်းကို နီတိကျမ်းဆရာများက ဆေးဖြင့် ဥပမာတင်
စား၍ ချစ်ဆေးနှင့်မှန်းဆေး စသည်ဖြင့် ဆေး င့်မျိုး ဖွင့်ပြ
ဖော်ပြကြပေသည်။

၁။ ဒါန် သိနေဟ ဘေသွံ = ပေးကမ်းလျှော့ဒါန်ခြင်း
ဒါနသည် ချစ်ဆေး
ဖြစ်၏။

၁၀၀ သန္တမ္မရုပ်သာဆရာတော်

- ၂။ မစွဲရုပ် ဒေါသနောသခံ = ဝန်တိခြင်း မစွဲရှိယ
သည် မှန်းဆေးဖြစ်
၏။
- ၃။ ဒါန် ယသသီ ဘေသင့် = ပေးကမ်းလှု။ဒါန်း
ခြင်း ဒါနသည် အခြီ
အရုပ်များစေသော
ဆေးဖြစ်၏။
- ၄။ မစွဲရုပ် ကပထော သခံ = ဝန်တိခြင်း မစွဲရှိ
ယသည် အခြီအရုပ်
ကင်းမဲ့၍ အထိုး
ကျွန်းစေသော ဆေး
ဖြစ်၏ဟူ၍ ၄-မျိုး
ဖွင့်ပြ၊ ဖော်ပြကြ
ပေသည်။
- ၅။ ပေးကမ်းလှု။ဒါန်းခြင်း ဒါနသည် ချုစ်ဆေးဖြစ်၏ဟု
ဆိုရှု၍ ပေးကမ်းလှု။ဒါန်းခြင်းတို့သည် J-မျိုးရှိပေ
သည်။ မိမိထက်မြင့်မြတ်သူ၊ မိမိနှင့်တန်းတူဖြစ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ချီးမြောက်လို၍ ပူဇော်လို၍ မေတ္တာဖြင့်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၀၁

ပေးကမ်းလူ။အိန္ဒံးခြင်းနှင့် မိမိအောက်နိမ့်ကျသည့် ဆင်းရဲ
နွမ်းပါးသူတို့အား သနား၍ ကရာဏာဖြင့် ပေးကမ်းလူ။အိန္ဒံး
ခြင်းဟူ၍ J-မျိုးရှိပေါ်သည်။ ထို J-မျိုးတို့တွင် အကြောင်သူ
သည် မည်သည့်ပေးကမ်းလူ။အိန္ဒံးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပေးလူ။
၏။ ထိုပေးကမ်းလူ။အိန္ဒံးသူကို ခံယူသူများက ချစ်ခင်
ကြမည်မှာ ထင်ရှားလှပေါ်သည်။ ထိုကြောင့် ပေးကမ်း
လူ။အိန္ဒံးခြင်း ဒီနာသည် ချစ်ဆေးဖြစ်၏ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်
ပေါ်သည်။

J။ ဝန်တိခိုင်း မစွဲရှိယသည် မှန်းဆေးဖြစ်၏ဟုဆိုရာ
၌ အကြောင်သူသည် ပူဇော်ထိုက်သူကိုပင်ဖြစ်စေ
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူကိုပင်ဖြစ်စေ ပေးသင့်ပေးထိုက် လူ။သင့်
လူ။ထိုက်သည့်အခွင့်များ ကြံ့လာပါလျက်၊ ပေးသင့်ပေး
ထိုက် လူ။သင့်လူ။ထိုက်သည့်အချိန်သို့ ရောက်နေပါလျက်
ဝန်တိ၍ မပေးလူ။ဘဲ နေလေ၏။ ထိုသူကို မှန်းကြမည်
သာ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ထိုကြောင့် ဝန်တိခိုင်း မစွဲရှိယသည်
မှန်းဆေးဖြစ်၏ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေါ်သည်။

မှန်းဆေးဖြစ်သည့် ဝန်တိခိုင်း မစွဲရှိယတို့သည်
၅-မျိုးရှိပေါ်သည်။

၁၀၂ သန္တမ္မရုံသီရိပ်သာဆရာတော်

- ၁။ အာဝါသ မန္တရှိယ = မိမိတို့၏ အိမ်ရာတိုက်တာ အရိပ်အာဝါသတို့၌ ဝန်တိခိုင်း
- ၂။ ကုလ မန္တရှိယ = မိမိတို့၏ မိသားစု အမျိုးအနွယ်တို့၌ ဝန်တိခိုင်း။
- ၃။ လာဘ မန္တရှိယ = မိမိတို့ ရရှိလာသော လာဘ၏ လာဘပစ္စည်းညစ္စတို့၌ ဝန်တိခိုင်း
- ၄။ ဝဏ္ဏ မန္တရှိယ = မိမိတို့၏ အဆင်းလှပတင့်တယ်ခြင်း၌ ဝန်တိခိုင်း
- ၅။ ဓမ္မ မန္တရှိယ = မိမိတို့ တတ်သီထားသည့် တရား၌ ဝန်တိခိုင်းဟူ၍ ၅-မျိုးရိပ်သည်။

ထိ ၅-မျိုးတို့တွင် မိမိတို့၏ အိမ်ရာတိုက်တာ အရိပ်အာဝါသတို့၌ ဝန်တိခိုင်းဟူဆိုရာတွင် အကြောင်သူသည် အကြောင်းအားလျှော့စွာ မိမိတို့၏ အိမ်ရာတိုက်တာ အရိပ်အာဝါသတို့၌ သူတစ်ပါးတို့ ဆွဲခက္လာရောက်၍ တည်းခိုနေထိုင်သည်ကိုပင် အလွန်တွန်တိကာ ဝန်တိနော်။ ထိုသူအား သူတစ်ပါးတို့က ချစ်ခင်ကြမည်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၀၃

မဟုတ်ပေါ့ မှန်းကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် မိမိတို့၏ အိမ်ရာတိုက်တာ အရိပ်အာဝါသတို့၏ ဝန်တိခိုင်းသည် မှန်းဆေးတစ်ခုပင်ဖြစ်၏ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မိမိတို့၏ မိသားစု အမျိုးအနွယ်တို့၏ ဝန်တိခိုင်းဟုဆိုရာတွင် အကြောင်သူသည် အကြောင်းအားလျော့စွာ သူတစ်ပါးတို့က မိမိတို့၏ မိသားစု အမျိုးအနွယ်များနှင့် လာရောက်၍ ဆက်ဆံပြောဆိုနေထိုင်ကြသည်ကို အလွန် မကျေနပ် ဝန်တိနေတတ်၏။ ထိုသူအား သူတစ်ပါးတို့က ချစ်ခင်ကြမည်မဟုတ်ပေါ့ မှန်းကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် မိမိတို့၏ မိသားစု အမျိုးအနွယ်တို့၏ ဝန်တိခိုင်းသည်လည်း မှန်းဆေးတစ်ခုပင်ဖြစ်၏ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မိမိတို့ ရရှိလာသော လာဘ်လာဘပစ္စည်းဥစ္စာတို့၏ ဝန်တိခိုင်းဟုဆိုရာတွင် အကြောင်သူသည် မိမိတို့ ရရှိလာသော လာဘ်လာဘပစ္စည်းဥစ္စာများကို သူတစ်ပါးတို့က ခွေ့အကျ ကိုင်တွယ်အသုံးပြုတာကိုပင် အလွန် မကျေနပ် ဝန်တိနေတတ်၏။ ထိုသူအား သူတစ်ပါး

၁၀၄ သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

တိုက ချစ်ခင်ကြမည်မဟုတ်ပေ၊ မှန်းကြမည်သာ ဖြစ်
ပေသည်။ ထိုကြောင့် မိမိတို့ ရရှိလာသော လာသ်လာသာ
ပစ္စည်းဉာဏ်တို့၏ ဝန်တိုခြင်းသည် မှန်းဆေးတစ်ခုပင်ဖြစ်
၏ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မိမိတို့၏ အဆင်းလှပတင့်တယ်ခြင်း၌ ဝန်တိုခြင်း
ဟုဆိုရာတွင် အကြောင်သူသည် မိမိ၏ အဆင်းလှပတင့်
တယ်ခြင်းကို သူတစ်ပါးတိုက လိုချင်တောင့်တသော
အားဖြင့် ကြည့်တာကိုပင် အလွန်မကျေနပ် ဝန်တိုနေ
တတ်၏။ ထိုသူကို သူတစ်ပါးတိုက ချစ်ခင်ကြမည်
မဟုတ်ပေ၊ မှန်းကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့်
မိမိတို့၏ အဆင်းလှပတင့်တယ်ခြင်း၌ ဝန်တိုခြင်းသည်
မှန်းဆေး တစ်ခုပင်ဖြစ်၏ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မိမိတို့ တတ်သိထားသည့်တရားတို့၏ ဝန်တိုခြင်း
ဟုဆိုရာတွင် အကြောင်သူသည် မိမိတတ်မြောက်သိရှိ
ထားသော တရားဓမ္မများကို သူတစ်ပါးတို့အား မတတ်
မြောက်စေချင်၊ မသိရှိစေချင်၍ တရား၌ ဝန်တိုနေ၏။
ထိုသူကို သူတစ်ပါးတိုက ချစ်ခင်ကြမည်မဟုတ်ပေ၊ မှန်း
ကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် မိမိတို့ တတ်သိ

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၀၅

ထားသည့်တရား၏ ဝန်တိခိုင်းသည်လည်း မှန်းဆေးတစ်ခု
ပင်ဖြစ်၏ဟု ဆိုရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့
သည် ဝန်တိခိုင်း မစွဲရှိယသည်ကား အကုသိုလ်တရား
ဖြစ်၍ မချစ်အပ်သော မှန်းဆေးဖြစ်၏ဟု သိကြရ၏။
ထိုကြောင့် ထိုအမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့
သည် ဝန်တိခိုင်း မစွဲရှိယကို ရောင်ကြိုကြရပေသည်။
အကြောင်အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည်
ပေးကမ်းလှု။အိန်းခြင်း ဒါနသည်ကား ကုသိုလ်တရားဖြစ်
၍ ချစ်အပ်သောဆေးဖြစ်၏ဟု သိကြရ၏။ ထိုကြောင့်
ထိုအမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ပေး
ကမ်းလှု။အိန်းခြင်း ဒါနကို ပြကြရပေသည်ဟု ဆိုလိုရင်း
ဖြစ်ပေသည်။

၃။ ပေးကမ်းလှု။အိန်းခြင်း ဒါနသည် အခြားအရံများစေ
သော ဆေးဖြစ်၏ဟုဆိုရ၍ အကြောင်သူတို့သည်
မိမိတို့ပြုလုပ်အပ်သည့် အလုပ်ကိစ္စများကို လာရောက်
၍ ကူညီလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးသူတို့အား ပေးကမ်း
လှု။အိန်းခြင်းများကို ပြုလေ့ရှိကြ၏။ ထိုသူတို့၏ ချစ်ခင်

၁၀၆ သဒ္ဓမ္မရုပိပါဝင်သာဆရာတော်

အပ်သော အခြားအရုပ်ပါဝင်များ ပေါ်များနေတတ်၏။
ထိုကြောင့် ပေးကမ်းလျှော့ဒိန်းခြင်း ဒါနသည် အခြားများ
စေသောဆေးဖြစ်၏ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၄။ ဝန်တိခြင်း မစွဲရှိယသည် အခြားအရုပ်ကင်းမဲ့၍
အထိုက်နှုန်းစေသောဆေးဖြစ်၏ဟုဆိုရ၏ အကြောင်း
သူတို့သည် မိမိတို့ လုပ်ကိုင်အပ်သော အလုပ်ကိစ္စများ
ကို လာရောက်၍ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသူတို့အား ပေး
ကမ်းလျှော့ဒိန်း စွန်းကြော်ခြင်း မရှိမှ၍ ဝန်တိခြင်း သဘောရှိ
၏။ ထိုသူတို့၏ အကြောင်းကိစ္စရှိလာသောအခါ ကူညီ
ဆောင်ရွက်ပေးမည့် အခြားအရုပ်များ မရှိဘဲ အထိုက်နှုန်းသူ
များ ဖြစ်နေတတ်၏။ ထိုကြောင့် ဝန်တိခြင်း မစွဲရှိယ
သည် အခြားအရုပ်ကင်းမဲ့၍ အထိုက်နှုန်းစေသောဆေးဖြစ်၏
ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့
သည် ဝန်တိခြင်း မစွဲရှိယသည်ကား အကုသိုလ်တရား
ဖြစ်၍ အခြားအရုပ်ကင်းမဲ့ကာ အထိုက်နှုန်းစေသောဆေး
ဖြစ်၏ဟု သိကြရ၏။ ထိုကြောင့် ထိုအမျိုးကောင်းသား၊
အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ဝန်တိခြင်း မစွဲရှိယကို

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၀၇

ရှောင်ကြုံကြရပေသည်။ အကြုံအမျိုးကောင်းသား၊
အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ပေးကမ်းလှု။ ဒါန်းခြင်း ဒါန်
သည်ကား ကုသိုလ်တရားဖြစ်၍ အခြီးအရုံများစေသော
ဆေးဖြစ်၏ဟု သိကြရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအမျိုးကောင်း
သား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ပေးကမ်းလှု။ ဒါန်းခြင်း
ဒါန်ကို ပြကြရပေသည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

သခ္ဓမ္မရုပ်သိပ္ပါယ

**ပယ်ရှားဖွယ်ရာ မကောင်းသည့်
 သဘောတရားလေးဖြာ**

လောကထဲ၌ရှိနေကြသော ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
 သန္တနိုင် ကောင်းသည့်သဘောတရားနှင့် မကောင်းသည့်
 သဘောတရားဟူ၍ J-မျိုးရှိနေကြပေသည်။ မကောင်း
 သည့်သဘောတရားများကို ပြည့်စုံသည်ထက် ပယ်ရှား၍
 ကောင်းသည့်သဘောတရားများကို ပြည့်စုံလာရအောင်
 အားထုတ်ကြရပေသည်။ ထိုကြောင့် နိတ်ကျမ်းဆရာ
 များက မထိကုလွှာလကတ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ ပယ်ရှား
 ရမည့် မကောင်းသည့်သဘောတရား င-မျိုးကို ဖွင့်ပြု
 ဖော်ပြကြပေသည်။

၁။ အလသော ဂိုဟီ ကာမဘောဂီ န သာဓி =
 အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်၌
 နေသူသည် ပျင်းခိုင်းသဘောတရား
 ရှိနေလျှင် မကောင်း။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၀၉

- ၂။ အသည့်တော့ ပဗ္ဗိုတော့ နဲ့ သာဓာ = ရဟန်း
ဘောင်္ဒြေနေသူသည် ကိုယ်၊ နှုတ်၊
နှလုံးသုံးပါးလုံး စောင့်သုံးခြင်းမရှိ
လျှင် မကောင်း။
- ၃။ ရာဇာ အနိသမ္မကာရီ နဲ့ သာဓာ = မင်းဖြစ်သူ
သည် မဆင်မခြင် ပြုလုပ်လျှင်
မကောင်း။
- ၄။ ပဏ္ဍိတော့ ကောဓနော တမ္မို နဲ့ သာဓာ =
ပညာရှိဖြစ်သူသည် အမျက်အောင်
မာန် ပြင်းထန်စွာထွက်နေလျှင်
မကောင်းဟူ၍ မကောင်းသည့်
သဘောတရား င-မျိုးကို ဖွင့်ပြု
ဖော်ပြကြပေသည်။
- ၅။ အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်္ဒြေ နေသူသည်
ပျင်းရှိခြင်းသဘောတရားရှိနေလျှင် မကောင်းဟု
ဆိုရန် အကြောင်သူသည် အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့
ဘောင်္ဒြေ နေထိုင်သူဖြစ်လျက် ပျင်းရှိသဖြင့် အတတ်
ပညာသင်ခြင်း၊ စီးပွားရွာရှာခြင်းတို့ကို မပြုလုပ်ဘ

၁၁၀ သဒ္ဓမ္မရုပိပိတေသန

နေလေ၏။ ထိုသူသည် ယခုမျက်မောက်ဘဝနှင့် နောင်သံသရာဘဝများပါ ဆုတ်ယုတ်သွားမည်သာဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အီမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်း၌ နေသူသည် ပျင်းရိခိုင်းသဘောတရားရှိနေလျှင် မကောင်းဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပျင်းရိသောသူသည် ပညာလည်းမရရှိ စီးပွားဥစ္စာလည်း မရရှိ၍ မိမ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဆင်းရဲနွှမ်းပါးကာ နေရ၏။ မိမိနှင့် အတူတကွ နေထိုင်ကြသော မိဘများလည်း ဆင်းရဲနွှမ်းပါးကာ နေထိုင်ကြရ၏။ သားသမီးများလည်း ဆင်းရဲနွှမ်းပါးကာ နေထိုင်ကြရ၏။ မလှူခံပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း မလှူဒါန်းနှင့်သောကြောင့် နောင်ဘဝများမှာ ဆင်းရဲနွှမ်းပါးဖို့ရာ ဖြစ်ကြရ၏။

သို့ဖြစ်၍ အီမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်း၌ နေသောသူသည် ယခုမျက်မောက်ဘဝနှင့် နောင်သံသရာဘဝများအတွက်ပါ ဆင်းရဲနွှမ်းပါးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည့် ပျင်းရိခိုင်းသဘောတရားကို ပယ်ရား၍ ယခု

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၁၁

မျက်မှာက်ဘဝနှင့် နောင်သံသရာဘဝများအတွက်ပါ
ကြီးဗျားချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည့် ထက်သန
သော လုံလဝိရိယကိုဖြစ်စေလျက် အတတ်ပညာသင်ယူ
ခြင်း၊ စီးဗျားဥစ္စရာဖွေခြင်းများကို ပြုလုပ်ကြရမည်ဟု
ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

J။ ရဟန်းဘောင်းနှေသူသည် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နလုံး
သုံးပါးလုံး စောင့်သုံးခြင်းမရှိလျှင် မကောင်းဟုဆို
ရနှု အကြောင်းရဟန်းဘောင်းနှေသူသည် ကိုယ်နှင့်
နှုတ်ကို စောင့်ထိန်းရသည့် သီလသီကွာပုဒ်များကို
လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းခြင်းလည်းမရှိ၊ စိတ်ကို စောင့်
ထိန်းရသည့် သမထာ ပိပသုနာ၊ ဘဝနာတရားကိုလည်း
ဗျားများခြင်းမရှိမှု၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းဘောင်းနှေသူသူ
သည် သက်န်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးဟူသော ပစ္စည်း
လေးပါး ရားပါး၍ ဆင်းရဲစွာနောက်ခြင်း၊ အတူနေ သီတင်း
သုံးဖော်တို့၏ မကြည်ညို၍ ဆင်းရဲစွာနောက်ခြင်းတို့ဖြင့်
ဆုတ်ယုတ်သွားပေသည်။ နောက်နောင်ဘဝများ၌လည်း
ယုတ်နိမ့်သည့် ဘုဘဝများသို့ ရောက်သွားတတ်ပေသည်။
ထိုကြောင့် ရဟန်းဘောင်းနှေသူသည် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နလုံး

၁၁၂ သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

သုံးပါးလုံးကို မတောင့်သုံးလျှင် မကောင်းဟူ၍ ဆိုရခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ရဟန်းဘောင်းနေသောသူတို့သည်
ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည့် ကိုယ်၊ နှဲတ်၊ နှဲလုံး
သုံးပါးလုံး မတောင့်သုံးခြင်းကို ပယ်ရှား၍ ယခုမျှက်များက်
ဘဝါး ပစ္စည်းလေးပါးချမ်းသာခြင်း၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏
အကြည်ညိုကိုခံယူရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည့် သီလ
သိက္ဌာပုဒ်တို့ကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းကြရပေသည်။
(ယခုမျှက်များက်ဘဝနှင့် နောင်သံသရာဘဝများတွင်)
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရရှိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည့် သမထု
ဂိပသုနာ ဘဝနာတရားတို့ကို ပွားများအားထုတ်ကြရ
ပေသည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

၃။ မင်းဖြစ်သူသည် မဆင်မခြင်ပြုလုပ်လျှင် မကောင်း
ဟုဆိုရ၍၌ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရန် မင်းအဖြစ်
တင်မြောက်ခြင်းခံရသော အကြောင်းဖြစ်သူသည် တိုင်း
သူပြည်သားတို့အား တရားဥပဒေနှင့်လျှော်ညီစွာ စောင့်
ရှာက်ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ မဟုတ်ပါဘဲ တရား
ဥပဒေနှင့် ညီ-မညီကို မဆင်ခြင် မစဉ်းစားမှု၍ ကိုယ်

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၁၃

ထင်မြင်ရာ ကိုယ်ပြုလုပ်နေ၏။ ထိမင်းဖြစ်သူသည် ယခု
ဘဝနှင့် နောင်ဘဝများအတွက်ပါ ဆုတ်ယုတ်သွားမည်
ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် မင်းဖြစ်သူသည် မဆင်မခြင်
ပြုလုပ်လျှင် မကောင်းဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရန် မင်းအဖြစ် တင်
မြောက်ခြင်းခံရသောသူတို့သည် အရာရာတွင် မဆင်မခြင်
မပြုလုပ်မှု၍ တိုင်းသူပြည်သားတို့အား အကျိုးများစေ
နိုင်သည့်အရာများကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားကာ တရားဥပဒေ
နှင့်လျှော်ညီစွာ ပြုလုပ်ကြရပေသည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်
ပေသည်။

၄။ ပညာရှိဖြစ်သူသည် အမျက်အောင်မှန် ပြင်းထန်
စွာတွေ့က်နေလျှင် မကောင်းဟုဆိုရ၍ အကြောင်
ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးတို့အား လောဘ၊ အေား၊
မောဘ၊ မာန်မာနများ နည်းပါးအောင် ဟောပြောပြုသာ
ဆိုဆုံးမရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျက် မိမိကိုယ်တိုင်က လောဘ၊
အေား၊ မောဘ၊ မာန်မာနများကြီးလျက် ခက်ထန်သော
သဘောရှိနေ၏။ ထိုပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအတွက်၊
သူတစ်ပါးတို့အတွက်ပါ ဆုတ်ယုတ်ဖွယ်များ ဖြစ်သွား

၁၁၄ သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

နိုင်ပေသည်။ ထိုကြောင့် ပညာရှိသူသည် အမျက်အောင် မာန် ပြင်းထန်စွာထွက်နေလျှင် မကောင်းဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိလည်း ဆုတ် ယုတ်ကြောင်း သူတစ်ပါးတို့လည်း ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဖြစ်သည့် လောဘ၊ အောင်၊ မောဟာ၊ မာန် မာနစသော အကုသိုလ်အယုတ်တရားတို့ကို ပယ်ရှား၍ အလောဘ၊ အအောင်၊ အမောဟာစသော ကုသိုလ်အမြတ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်လာရအောင်၊ တိုးပွားလာရအောင် အားထုတ်ကြ ရမည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ပျက်စီးတတ်ပါ ဤလေးဖြာ

လောကထဲ၌ရှိနေကြသော ထိုထိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
ရဟန်းအဖြစ်၊ မင်းအဖြစ်၊ အမျိုးသားအဖြစ်၊ အမျိုးသမီး
အဖြစ် စသည်တို့ဖြင့် သဘာဝတည်ရာချင်း မတူကြပေ။
ဤကဲ့သို့ မတူကြသောကြာ့င့် ကျင့်သုံးအပ်သည်
တရားချင်းလည်း မတူကြပေ။ ထိုသို့မတူကြသည့်အဖြစ်
ကို ကိုယ်တိုင်မသိပါက ပျက်စီးသွားနိုင်ကြပေသည်။
ထိုကြာ့င့် နီတိကျမ်းဆရာများက ပျက်စီးတတ်သော
ပုဂ္ဂိုလ် င-မျိုးကို ဖွင့်ပြု ဖော်ပြုကြပေသည်။

- ၁။ နဇ္ဈာ ယတိ အသန္တုဇ္ဈာ = ရဟန်းဖြစ်သူသည်
ရရသမူဖြင့် မရောင့်
ရဲလျှင် ပျက်စီး၏။
- ၂။ သန္တုဇ္ဈာ စ မဟိပတိ = မင်းဖြစ်သူသည်
ရရသမူဖြင့် ရောင့်
ရဲနေလျှင် ပျက်စီး၏။

၁၁၆ သန္တမ္မရုပိသီပိတေသန

- ၃။ လွှာ ဂထိကာ နှော = အပြဟ္မစရိယအမူဖြင့်
အသက်မွေးသူ အမျိုး
သမီးသည် ရှက်နေ
လျှင် ပျက်စီး၏။
- ၄။ နိုလွှာ ကုလခိတိကာ = အမျိုးကောင်းသမီး
ဖြစ်သူသည် အရှက်
မရှိလျှင် ပျက်စီး၏။
- ၅။ ရဟန်းဖြစ်သူသည် ရရသမျှဖြင့် မရောင့်ရဲလျှင်
ပျက်စီး၏ဟုဆိုရ၌ အကြင်ရဟန်းဖြစ်သူသည်
ရရသမျှသော သက်န်း ဆွမ်း ကောင်း ဆေးဟူသော
ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲတင်းတိမိနိုင်၏။ ထိုထိုရရ
သမျှသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲတင်းတိမိ၍
ပရိယတ္ထိစာပေကျမ်းကိန်များကို သင်ယူလေ့လာ၏။ မင်
ထိုလ် နိုဗ္ဗာန် တရားထူးတရားမြတ်များ ရသည်အထိ ရည်
မှန်း၍ ဝိပသုနာတရားကို အားထုတ်၏။ ထိုရဟန်းဖြစ်
သူသည် ယခုဘဝနှင့် နောင်ဘဝများအတွက် ချမ်းသာ
အမျိုးမျိုးတို့ကို ရရှိကာ နိုဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သည်
အထိ မဆုတ်မယုတ် မပျက်စီးဘဲ တိုးတက်ကြီးပွားနေ
မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၁၇

အကြင်ရဟန်းဖြစ်သူသည် ရရသမျှသော သက်န်း
ဆွမ်း၊ ကော်း၊ ဆေးဟူသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့်
မရောင့်ရဲ မတင်းတိမ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ဖောင်ဟောခြင်း၊
ဆေးကုခြင်း၊ လူတို့၏ စီးပွားရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်
ပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ရဟန်းတို့ မပြုအပ်သည်များကို
ပြုလုပ်နေ၏။ ထိုရဟန်းဖြစ်သူသည် ယခုဘဝနှင့် နောင်
ဘဝများအတွက်ပါ ဆင်းရဲခုက္ခအမျိုးမျိုးတို့နှင့် တွေ့ကြုံ
ကာ အပါယ်ငရဲသို့ ကျေရောက်သွားသည်အထိ ဆုတ်
ယုတ်ပျက်စီးသွားမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် နိတိ
ကျေမ်းဆရာများက ရဟန်းဖြစ်သူသည် ရရသမျှဖြင့်
မရောင့်ရဲလျှင် ပျက်စီး၏ဟု ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကြခြင်း ဖြစ်
ပေသည်။

၂။ မင်းဖြစ်သူသည် ရရသမျှဖြင့် ရောင့်ရဲနေလျှင်
ပျက်စီး၏ဟုဆိုရ၍ တိုင်းသူပြည်သားတို့က မင်း
အဖြစ် တင်မြောက်ထား၍ အကြင်မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်
နေသူသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့အတွက် ပစ္စည်းဥစ္စ
လာသံလာဘများ ရရှိဖို့ရန် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်း မရှိမှ
၍ တရားသဖြင့် ရရှိနိုင်သော နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်

၁၁၈   သဒ္ဓမ္မရုပိပိတ်သာဆရာတော်

ပစ္စည်းဉာဏ်ကို ရှာဖွေစုဆောင်းစေ၏။ ကိုယ်တိုင်လည်း
ရှာဖွေစုဆောင်းနေ၏။ ထိမင်းဖြစ်သူသည် မိမိအတွက်၊
တိုင်းပြည်အတွက် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းများ မရှိပါဘဲ
တိုးတက်ကြီးပွားနေမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

တိုင်းသူပြည်သားတို့က မင်းအဖြစ် တင်မြောက်
ထား၍ အကြောင်မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်နေသူသည် ရဟန်း
တော်များကဲ့သို့ မိမိအတွက်၊ တိုင်းပြည်အတွက် ရရသမျှ
သော ပစ္စည်းဉာဏ်များကို လာသံလာဘတို့ဖြင့်သာ ရောင့်
ရဲတင်းတိမ်နေ၏။ ပစ္စည်းဉာဏ်များကို ရှာဖွေစုဆောင်းခြင်း
မရှိဘဲနေ၏။ ထိမင်းဖြစ်သူသည် မိမိအတွက်၊ တိုင်းပြည်
အတွက်ပါ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးသွားမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။
ထို့ကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက မင်းဖြစ်သူသည် ရရ
သမျှဖြင့် ရောင့်ရဲနေလျှင် ပျက်စီး၏ဟု ဖွင့်ပြု ဖော်ပြ
ကခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၃။ အဗြဟ္မာစရိယအမူဖြင့် အသက်မွေးသူ အမျိုး
သမီးသည် ရှုက်နေလျှင် ပျက်စီး၏ဟုဆိုရာ၌
အကြောင် အဗြဟ္မာစရိယအမူဖြင့် အသက်မွေးသော အမျိုး
သမီးသည် မိမိ၏ အသက်မွေးမှုကို မိဘမောင်ဘွား

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၁၉

ဆွဲမျိုးဉာဏ်များ သိသွားမည်ကိုလည်းကောင်း၊ မိတ်
ဆွဲသာ်ဟာများ သိသွားမည်ကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းသူ
ပြည်သားများ သိသွားမည်ကိုလည်းကောင်း မရက်
မကြောက်ဘဲ ပြုလုပ်၏။ ထိုအမျိုးသမီး၏ အဗြဟ္မာ
စရိယအမူဖြင့် အသက်မွေးခြင်းသည် မဆုတ်ယုတ်ပါဘဲ
တိုးတက်ကြီးပွားနေမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်အဗြဟ္မာစရိယအမူဖြင့် အသက်မွေးသော
အမျိုးသမီးသည် မိမိ၏ အသက်မွေးမူးကို မိဘမောင်သွား
ဆွဲမျိုးဉာဏ်များ သိသွားမည်ကိုလည်းကောင်း၊ မိတ်
ဆွဲသာ်ဟာများ သိသွားမည်ကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းသူ
ပြည်သားများ သိသွားမည်ကိုလည်းကောင်း ရှုက်ကြောက်
နေ၏။ ထိုအမျိုးသမီး၏ အဗြဟ္မာစရိယအမူဖြင့် အသက်
မွေးခြင်းသည် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးသွားမည်သာ ဖြစ်ပေ
သည်။ ထိုကြောင့် နိတိကျေမးဆရာများက အဗြဟ္မာစရိယ
အမူဖြင့် အသက်မွေးသော အမျိုးသမီးသည် ရှုက်နေ
လျှင် ပျက်စီး၏ဟု ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြကခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤအဗြဟ္မာစရိယအမူဖြင့် အသက်မွေးခြင်းအလုပ်
ကို မြန်မာပြည်မှ ပညာရှိသူတော်ကောင်းများဖြစ်ကြသည့်

၁၂၀ သန္တမ္မရုပ်သာဆရာတော်

အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့က အလွန်ပင်
စက်ဆုပ်လျက်ရှိကြပေသည်။ မပြုသင့်၊ မပြုထိုက်သော
အသက်မွေးခြင်း တစ်ခုဖြစ်၏ဟူ၍ ယူဆကြပေသည်။
ထိုကြောင့် ထိုအဗြဟ္မာစရိယအမှုဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှ
အထူးရောင်ကြော်ကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

၄။ အမျိုးကောင်းသမီးဖြစ်သူသည် အရှက်မရှိလျှင်
ပျက်စီး၏ဟုဆိုရာ၌ အကြောင်အမျိုးကောင်းသမီး
သည် သူအသက်သတ်ရမှာ၊ သူဥစ္စာနိုးရမှာ၊ သူသား၊
သူလင်ယောက်၍များကို လွန်ကျိုးရမှာ၊ လိမ်ပြောရမှာ၊
အရှက်သေစာသောက်စားရမှာ အလွန်ပင်ရှက်၏။ ထို
အမျိုးကောင်းသမီးသည် ယခုဘဝအတွက်၊ နောင်ဘဝ
များအတွက် ချမ်းသာအမျိုးမျိုးတို့ကို ရရှိကာ နိဗ္ဗာန်ချမ်း
သာသို့ ရောက်သည်အထိ မဆုတ်ယုတ် မပျက်စီးဘဲ
တိုးတက်ကြီးပွားသွားမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်အမျိုးကောင်းသမီးသည် သူအသက်သတ်
ရမှာလည်း မရှက်၊ သူဥစ္စာနိုးရမှာလည်း မရှက်၊ သူသား၊
သူလင်ယောက်၍များကို လွန်ကျိုးရမှာလည်း မရှက်၊ လိမ်
ပြောရမှာလည်း မရှက်၊ အရှက်သေစာသောက်စားရ

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၂၁

မှာလည်း မရှက်ပါဘဲ လွန်ကျိုးပြုလုပ်နေ၏။ ထိအမျိုး
ကောင်းသမီးသည် ပစ္စည်းရားပါးခြင်း၊ မကောင်းသည့်
ဂုဏ်သတင်းတို့ဖြင့် ကျော်ကြားခြင်း၊ အရာရာမှာ မျက်နှာ
ငယ်ခြင်း၊ သေခါနီးမှာ တွေ့တွေ့ဝေဝေ ကြောက်လန်း၍
သေရခြင်း၊ အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်ရခြင်းတို့ဖြင့် ဆုတ်
ယုတ်ပျက်စီးသွားမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်
နှစ်ကျမ်းဆရာများက အမျိုးကောင်းသမီးဖြစ်သူသည်
အရှက်မရှိလျှင် ပျက်စီး၏ဟု ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြကခြင်း ဖြစ်
ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းများ မရှိကြစေရန် -

- ရဟန်းတော်တို့သည် ရရသမျှ ပစ္စည်းလေးပါးတို့
ဖြင့် ရောင့်ရဲကြရပေသည်။
- မင်းဖြစ်သူတို့သည် မရောင့်ရပါဘဲ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့
ကို တရားသဖြင့်ရအောင် ရှာဖွေကြရပေသည်။
- မြန်မာပြည်သူ အမျိုးသမီးတို့သည် အဗြဟ္မာစရိယ
အမှုဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှ ရောင်ကြည်ကြရပေ
သည်။

၁၂၂ သဒ္ဓမ္မရုပိသီရိပိသာဆရာတော်

- အားလုံးသော အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ဒုစရိဂါ
အမှု၍ အရှက်မရှိခြင်းမှ ရောင်ကြဉ်ကြရပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုပိသီရိပိသာဆရာတော်

အခိုင်လေး၌ သိကောင်းခရာ

လောကထဲ၌ရှိနေကြသော အရာဝတ္ထုဟူသမျှတိ
သည် အစစ်နှင့်အတုဟူ၍ ၂-မျိုးရှိကြပေသည်။ ထိုအစစ်
နှင့်အတု ၂-မျိုးတို့တွင် အားလုံးသောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့
သည် အစစ်ကိုသာ အလိုရှိကြပေသည် အတုကို အလို
မရှိကြပေ။ ထိုကြောင့် နိတိကျမ်းဆရာများက အစစ် ၄-
မျိုးကို ဖွင့်ပြု၊ ဖော်ပြုကြပေသည်။

- ၁။ သော ဗုဒ္ဓ ယော ဟိတေသ ယုတေသာ = အကျိုး
စီးပွား၌ ယုဉ်စေသူသည် ဆွဲမျိုး
စစ်ဖြစ်၏။
- ၂။ ပိတရော ဟောနှီး ပေါသကာ = ယုယုပိုက်ထွေး
ကျွေးမွှေးသူသည် မိဘအစစ်
ဖြစ်၏။
- ၃။ တံ မိတ္ထု ယတ္ထ ပိသာသော = အကျွမ်းဝင်သော
သူသည် မိတ်ဆွဲစစ်ဖြစ်၏။

၁၂၄ သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

၄။ သာ ဘရိယာ ယတ္ထ နိဗ္ဗာတီ = စိတ်နှလုံးကို
အေးပြေားစေသူသည် ဇနီးမယား
စစ်ဖြစ်၏ဟူ၍ အစစ် င့်-မျိုးကို
ဖွင့်ပြု ဖော်ပြကြပေသည်။

၅။ အကျိုးစီးပွား၌ ယဉ်စေသူသည် ဆွဲမျိုးစစ်ဖြစ်၏
ဟုဆိုရ၌ အကြောင်သူသည် ဆွဲမျိုးရင်းချာပင်
ဖြစ်ပါသော်လည်း မိမိ၏အကျိုးစီးပွားကို ကူညီဆောင်
ရွက်ပေးခြင်းမရှိပေး ထိုသူကို ဆွဲမျိုးရင်းချာပင် ဖြစ်ပါ
သော်လည်း ဆွဲမျိုးစစ်ဟု မဆိုထိုက်ပေး။

အကြောင်သူသည် ဆွဲမျိုးရင်းချာပင် မဟုတ်ပါသော်
လည်း ဆွဲမျိုးရင်းချာကဲ့သို့ပင် မိမိ၏အကျိုးစီးပွားများကို
အဖက်ဖက်က ကူညီဆောင်ရွက်ပေး၏။ ထိုသူသည်
ဆွဲမျိုးရင်းချာပင် မဟုတ်ပါသော်လည်း ဆွဲမျိုးစစ်အမှန်
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

၂။ ယုယာပိုက်ထွေး ကျွေးမွှေးသူသည် မိဘစစ်ဖြစ်၏
ဟုဆိုရ၌ အကြောင်မိဘရင်းသည်ကား မိဘရင်းချာ
ပင် ဖြစ်သော်လည်း မိမိအား ယုယာပိုက်ထွေး ကျွေးမွှေး

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၂၅

ခြင်းမရှိပေ။ ထိုသို့သော ယုယ္ပိက်တွေး ကျေးမွှေးခြင်း
မရှိသော်လည်း ထိုမိဘများကို မိဘမဟုတ်ဟု မယူရပေ။
ထိုသို့သော မိဘများကိုပင် စွမ်းနိုင်သမျှ ကျေးဇူးဆပ်ကြ
ရပေသည်။

အကြင်သူသည် မိဘရင်းချာပင် မဟုတ်ပါသော
လည်း မိဘရင်းချာကဲ့သို့ မိမိကို ယုယ္ပိက်တွေး ကြင်
နာစွာ ပြုစုကျေးမွှေး၏။ ထိုသူကို မိဘစစ်ရင်းချာကဲ့သို့
ပင် အသိအမှတ်ပြုကြရပေသည်၊ ကျေးဇူးဆပ်ကြရပေ
သည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

သားငယ်သမီးငယ်တို့ကို ငယ်ရွယ်စဉ်မှစ၍ ယုယ္
ပိက်တွေး ကျေးမွှေးခဲ့ကြသော ပညာရှိမိဘတို့သည် သား
သမီးတို့အပေါ်၌ ရည်ရွယ်ချက် ၅-မျိုး ထားရှိခဲ့ကြပေ
သည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက် ၅-မျိုးတို့သည် သားသမီးတို့၏
ကျင့်ဝတ် ၅-မျိုးပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ သားသမီးတို့သည်
ထိုကျင့်ဝတ် ၅-မျိုးတို့ဖြင့် မိဘတို့၏ ကျေးဇူးကို ဆပ်
ကြရပေသည်။

၁၂၆ သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

ပညာရှိမိဘတို့၏ သားသမီးတို့အပေါ်၌ ထားအပ်
သော ရည်ရွယ်ချက် ၅-မျိုးမှာ -

(က) ပညာရှိမိဘတို့သည် မိမိတို့ ဖဝါးလက်နှစ်လုံး၊ ပုံခုံ
လက်နှစ်သစ်အရွယ်မှစ၍ ယုယာပိုက်ထွေး ပြုစု
ကျွေးမွေးခဲ့သော သားငယ်သမီးငယ်တို့သည် မိဘတို့
အိမ်င်းမစွမ်းဖြစ်လာသောအခါ မိဘတို့ကို ပြန်၍ ပြုစု
လုပ်ကျွေးကြလိမ့်မည်ဟု ရည်ရွယ်ချက်ထားကြပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ မိဘနှစ်ဖြာ၊ အိမ်င်းလာ၊ ပြန်ကာ
လုပ်ကျွေးကြလိမ့်မည်။

(ခ) ပညာရှိမိဘတို့သည် မိမိတို့ ဖဝါးလက်နှစ်လုံး၊ ပုံခုံ
လက်နှစ်သစ်အရွယ်မှစ၍ ယုယာပိုက်ထွေး ပြုစု
ကျွေးမွေးခဲ့သော သားငယ်သမီးငယ်တို့သည် မိဘတို့
အိမ်င်းမစွမ်းဖြစ်လာ၍ ရပ်စွာကိစ္စ၊ အိုးအိမ်ကိစ္စ စသည်
များကို မဆောင်ရွက်နိုင်ကြသောအခါ သားငယ်သမီးငယ်
တို့သည် မိဘများ၏ ကိစ္စများကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေး
ကြလိမ့်မည်ဟူ၍လည်း ရည်ရွယ်ချက်ထားကြပေသည်။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၂၇

ဆောင်ပုဒ်။ မိဘတို့များ၊ ပြုဖွယ်ရာ၊ ကူကာလုပ်
ပေးကြလိမ့်မည်။

(က) ပညာရှိမိဘတို့သည် မိမိတို့ ယူယပိုက်ထွေး ပြုစု
ကျွေးမွှေးခဲ့သော သားငယ်သမီးငယ်တို့သည် မိဘ^၆
တို့၏ မျိုးရိုးအစဉ်ကို အရည်တည်တဲ့နေရအောင်၊ မပျက်
စီးသွားရအောင် ဆောင်ရွက်ကြလိမ့်မည်ဟုလည်း ရည်
ရွယ်ချက်ထားကြပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ မျိုးရိုးစဉ်လာ၊ ရည်မြင့်ကြာ၊
တည်ရာပြုကြပေလိမ့်မည်။

(ယ) ပညာရှိမိဘတို့သည် မိမိတို့ ယူယပိုက်ထွေး ပြုစု
ကျွေးမွှေးခဲ့သော သားငယ်သမီးငယ်တို့သည် မိဘ^၆
တို့၏ ရိုးရာအကျင့်သိက္ခာများကို မပျက်စေဘဲ လိုက်နာ
ကျင့်ကြံ့၍ မိဘတို့၏ အမွှေကို ခံယူကြလိမ့်မည်ဟုလည်း
ရည်ရွယ်ချက်ထားကြပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ မွေခံထိုက်ရာ၊ ကျင့်ဖွယ်ရာ၊
ကျင့်ကာမွေခံကြလိမ့်မည်။

၁၂၈ သန္တမ္မရုပ်သာဆရာတော်

(c) ပညာရှိမိဘတို့သည် မိမိတို့ ကွယ်လွန်သွားသော အခါ သားငယ်သမီးငယ်တို့သည် မိဘများအတွက် ရည်မှန်း၍ အလျှိုအိနကောင်းမူများပြုကာ အမျှဝေကြလိမ့်မည်ဟုလည်း ရည်ရွယ်ချက်ထားကြပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ကွယ်လွန်သောအခါ၊ လူဖွယ်ရာ၊
လူကာမျှဝေကြလိမ့်မည်။

ဤပညာရှိမိဘများ၏ ရည်ရွယ်ချက် ၅-ပါးကိုပင် သိဂါးလောဝါအသုတ္တနှင့် သားသမီးကျင့်ဝတ် ၅-ပါးဖြစ်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဤသားသမီးကျင့်ဝတ် ၅-ပါးဖြင့်လည်း မိဘတို့၏ကျေးဇူးကို ပြန်၍ ဆပ်ကြရပေသည်။

၃။ အကျွမ်းဝင်သူသည် မိတ်ဆွေစ်ဖြစ်၏ဟုဆိုရန် အကြောင်သူသည် သည်းမခံနိုင်ဟု ထင်ရသော အရာကိုလည်း သည်းခံ၏။ မပေးနိုင်ဟု ထင်ရသော ပစ္စည်းဉာဏ်ကိုလည်း ပေး၏။ မပြုပေးနိုင်ဟု ထင်ရသော အမူကိုစွာကိုလည်း ပြုပေး၏။ မိတ်ဆွေ၌ရှိသော လျှို့ဝှက် အပ်သောအရာများကိုလည်း လုံခြုံစွာ လျှို့ဝှက်၏။ မိမိ၏

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၂၉

လျှို့ဝှက်အပ်သော အရာများကိုလည်း မိတ်ဆွဲဖြစ်သူ အား ထုတ်ဖော်၍ ပြောကြား၏။ ပစ္စည်းဉာဏ်များ ကုန် ခန်းမွဲသွားပါသော်လည်း မလေးမစား မထိမ့်မြင်မပြု ဘေးရန်များ ကျရောက်လာသောအခါးလည်း စွန်ပစ် သွားခြင်းမရှိ။ ထိုသူသည် မိတ်ဆွဲစစ်အမှန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၄။ မိတ်နှလုံးကို အေးပြီမ်းစေသူသည် နေးစစ်ဖြစ်၏ ဟုဆိုရ၍ နေးမယားတို့သည် ဂ-မျိုးရိုက်ပေသည်။ ထို ဂ-မျိုးတို့တွင် သူသတ်နှင့်တူသော နေးမယား၊ ခိုးသူ နှင့်တူသော နေးမယား၊ အရှင်နှင့်တူသော နေးမယားဟူ သော အကြောင်နေးမယား၊ ၃-ယောက်တို့သည် မိတ်နှလုံး ကို အေးပြီမ်းစေသော နေးမယားတို့ မဟုတ်ကြပေ။ မိတ်နှလုံးကို ပူပန်စေတတ်သော နေးမယားတို့ ဖြစ်ကြ ပေသည်။ ထိုကြောင့် ထိုနေးမယား ၃-ယောက်တို့သည် နေးမယားစစ်များ မဟုတ်ကြပေ။

အမိန့်တူသော နေးမယား၊ အစ်မ နှမန့်တူ သော နေးမယား၊ အဆွဲခင်ပွန်းနှင့်တူသော နေးမယား၊ ကျွန်းနှင့်တူသော နေးမယားဟူသော အကြောင်နေးမယား

၁၃၀ သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

၄-ယောက်တို့သည် စိတ်နှလုံးကို အေးပြီးစေ၏။
ထိုကြောင့် ထိုဇုန်းမယား ၄-ယောက်တို့သည် ဇုန်းမယား
အစစ်အမှန်တို့ဖြစ်ကြ၏ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အမိန့်တူသော ဇုန်းမယားဟူသည် အကြောင်ဇုန်း
မယားသည် အမိသည် သားကို အစဉ်စောင့်ရောက်
သကဲ့သို့ လင်ယောက်၍၊ အခါခေါ်သိမ်း အစဉ်သနား
ကြော၍ စောင့်ရောက်၏။ လင်ယောက်၍ ဆည်းပူး
ရှာဖွေ၍ ရရှိလာသော ပစ္စည်းဥစ္စာများကိုလည်း မပျက်စီး
မဆုံးရှုံးရအောင် အစဉ်မပြတ် စောင့်ရောက်တတ်၏။
ထိုဇုန်းမယားသည် အမိန့်တူသော ဇုန်းမယားဖြစ်၏။

အစ်မ နမန့်တူသော ဇုန်းမယားဟူသည် အကြောင်
ဇုန်းမယားသည် အစ်မကြီး နမငယ်တို့သည် မောင်ဖြစ်
သူ၌ ရိုသေသကဲ့သို့ ထိုအတူ မိမိ၏ လင်ယောက်၍
ဖြစ်သူ၌ ရိုသေ၏။ အရှက်အကြောက်နှင့်ယဉ်သော စိတ်
ရှိ၏။ လင်၏ အလိုသို့ လိုက်တတ်၏။ ထိုဇုန်းမယား
သည် အစ်မ နမန့်တူသော ဇုန်းမယားဖြစ်၏။

ခေတ်လူငယ်များ သိကောင်းစရာ ၁၃၁

အဆွဲခင်ပွန်းနှင့်တူသော နေးမယားဟူသည်
 အကြောင်နေးမယားသည် ဤလူလောက်၌ အဆွဲခင်ပွန်း
 ဖြစ်သူသည် အရပ်တစ်ပါး၌ နေထိုင်၍ ကြာမြင့်မှ
 ရောက်ရှိလာသော အဆွဲခင်ပွန်းကို မြင်ရသောအခါ
 လွန်စွာဝမ်းမြောက်သကဲ့သို့ လင်ယောက်၌ဗျားကို မြင်ရ^၁
 သောအခါ လွန်စွာဝမ်းမြောက်၏။ အမျိုးအနွယ်နှင့်
 ပြည့်စုံ၏။ အကျင့်သီလရှိ၏။ လင်ယောက်၌ဗျား၌ ရှိသော
 စွာကျင့်တတ်၏။ ထိုနေးမယားသည် အဆွဲခင်ပွန်းနှင့်
 တူသော နေးမယားဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်မနှင့်တူသော နေးမယားဟူသည် အကြောင်
 နေးမယားသည် လင်ယောက်၌ဗျားက တုတ်ကိုကိုင်၍ ရှိက်
 ပုတ်မည်ဟု ဦးမြိမ်းမြောက်အပ်သော်လည်း ထိုတ်လန့်ခြင်း
 မရှိ၊ ဒေါသဖြင့် ပြစ်မှားလိုသော စိတ်မရှိ လင်ယောက်၌ဗျား
 ကို သည်းခံ၏။ ဒေါသထွက်ခြင်းလည်းမရှိ၊ လင်ယောက်၌ဗျား
 အလိုသို့ လိုက်တတ်၏။ ထိုနေးမယားသည် ကျွန်ုပ်မနှင့်
 တူသော နေးမယားဖြစ်၏။

အကြောင်နေးမယားတို့သည် အမိန့်တူကုန်၏။
 အစ်မ၊ နှမနှင့်တူကုန်၏။ အဆွဲခင်ပွန်းနှင့်တူကုန်၏။

၁၃၂ သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

ကျွန်ုင်မနှင့်တူကုန်၏။ ထိန်းမယားတို့သည် စိတ်နလုံးကို
အေးပြိုမ်းစေတတ်သော ဇန်းမယားအစစ်တို့ပြစ်သော
ကြောင့် ခန္ဓာပျုက်ကြွေ၍ သေပြီးမှ နောက်ကာလ၌
နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုပိရိပ်သာဆရာတော်

